

OBEC VYŠNÝ KLÁTOV

Názov	PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE VYŠNÝ KLÁTOV NA ROKY 2016 - 2022
Územné vymedzenie:	Košický samosprávny kraj, okres Košice - okolie, obec Vyšný Klátov
Územný plán obce schválený:	áno
Dátum schválenia PHSR:	
Dátum platnosti:	
Verzia:	1.0
Publikovaný verejne:	

OBSAH

ÚVOD	3
Stručný popis kontextu vzniku a chronológie prípravy PHSR	4
Stručné zhrnutie východiskových koncepčných dokumentov	5
1. ANALYTICKÁ ČASŤ	7
1.1 Analýza vnútorného prostredia.....	7
1.1.1 História obce	7
1.1.2 Geografická poloha	7
1.1.3 Prírodné podmienky	8
1.1.4 Odpadové hospodárstvo	10
1.1.5 Obyvateľstvo	10
1.1.6 Ekonomické zdroje.....	14
1.1.7 Materiálne a fyzické zdroje	20
1.2 Analýza vonkajšieho prostredia.....	22
1.2.1 Analýza väzieb územia.....	22
1.2.2 Hlavné vonkajšie faktory	25
1.2.3 Vplyv vonkajšieho prostredia na vývoj situácie v území.....	29
1.2.4 Súlad PHSR s inými rozvojovými dokumentmi	31
1.3 Zhodnotenie súčasného stavu územia.....	34
1.3.1 Zhodnotenie súčasného stavu územia	34
1.4 Analýza SWOT.....	35
1.4.1 Silné a slabé stránky územia	38
1.4.2 Príležitosti a ohrozenia	40
1.4.3 Identifikácia potrieb	41
2. STRATEGICKÁ ČASŤ	44
2.1 Vízia územia	44
2.1 Formulácia stratégie	44
2.2 Výber a popis cieľov stratégie	46
2.2.1 Ciele stanovené na národnej úrovni	46
2.2.2 Ciele stanovené na regionálnej úrovni	48

2.2.3	Ciele stanovené na úrovni MAS.....	49
3.	PROGRAMOVÁ ČASŤ	55
3.1	Konkrétne opatrenia a projekty	55
3.2	Analýza ukazovateľov stratégie	60
4.	REALIZAČNÁ ČASŤ	63
4.1	Postup realizácie PHSR	63
4.1.1	Postup realizácie PHSR.....	63
4.1.2	Spolupráca s partnermi.....	67
4.1.3	Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie.....	67
4.2	Monitorovanie a hodnotenie PHSR	68
4.2.1	Plán hodnotenia a monitorovania.....	70
4.3	Komunikačná stratégia PHSR	72
4.3.1	Východisková situácia.....	72
4.3.2	Ciele komunikačnej stratégie	73
4.3.3	Cieľové skupiny	74
4.3.4	Komunikačná stratégia PHSR.....	74
4.3.5	Prípravná fáza PHSR.....	75
4.3.6	Realizačná fáza PHSR.....	76
4.3.7	Komunikačné plány PHSR.....	78
4.4	Akčný plán s harmonogramom PHSR.....	80
5.	FINANČNÁ ČASŤ	82
5.1	Finančný plán PHSR	82
5.2	Finančný rámec PHSR.....	82
	ZÁVER.....	84
	PRÍLOHY	88

ÚVOD

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (PHSR), spolu s územným plánom predstavuje základný a kľúčový dokument pre riadenie rozvojových aktivít miestnej samosprávy. Vychádza z poznania konkrétnych podmienok a situácie riešeného územia a aktuálnych potrieb miestnych obyvateľov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov pôsobiach v území. Na základe zabezpečenia vzájomnej komunikácie a spolupráce miestni aktéri majú možnosť spoločne sformulovať svoju predstavu o budúcom vývoji územia vrátane návrhu rôznych činností a projektov, ktorými sa bude v najbližších rokoch rozvoj realizovať.

PHSR sa spracováva spravidla na 7 rokov s možným dlhodobým výhľadom na 10 – 14 rokov. Dokument koncepčne a systémovo analyzuje aktuálny stav územia a následne určuje budúcnosť jeho rozvoja prostredníctvom rôznych investičných i neinvestičných aktivít (projektov) vrátane zabezpečenia zdrojového krytia ich budúcej realizácie. Takto vytvorený rámec budúceho rozvoja predstavuje záruku, že PHSR nebude zbytočne rozsiahlym a len popisným zoznamom nereálnych zámerov (zoznamom vecí, na ktoré samospráva nemá peniaze), ale skutočným strategickým rozvojovým dokumentom s cieľom dosiahnuť rast životnej úrovne na konkrétnom území.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Vyšný Klátov spolu s Územným plánom obce, predstavujú základné a kľúčové dokumenty pre riadenie miestnej samosprávy v oblasti jej regionálneho rozvoja. Program je spracovaný na obdobie 7 rokov, teda na obdobie 2016 – 2022. Vychádza z poznania aktuálnej situácie a konkrétnych potrieb miestnych obyvateľov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov pôsobiach v obci Vyšný Klátov.

Dokument je spracovaný v súlade s novelizáciou zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 309/2014 Z. z., ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2015. Pri spracovaní dokumentu bola zohľadnená odporúčaná Metodika na vypracovanie PHSR obce/obcí/VÚC (verzia 2.0) spracovaná Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR (MDVaRR SR).

PHSR je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe rozvoja príslušného samosprávneho kraja, miestnej akčnej skupiny, združenia obcí a pod. Okrem toho je v súlade aj so záväznou časťou platnej miestnej územnoplánovacej dokumentácie.

Samotný program hospodárskeho a sociálneho rozvoja pozostáva z:

- a) analytickej časti, ktorá obsahuje komplexné zhodnotenie a analýzu východiskovej situácie, odhad budúceho možného vývoja, príležitosti a ohrozenia vo väzbe na vonkajšie prostredie a nadradené existujúce stratégie a koncepcie, využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a definovanie podmienok miestneho trvalo udržateľného rozvoja,

- b) strategickej časti, ktorá obsahuje stratégiu rozvoja pri zohľadnení miestnych vnútorných špecifik a určuje hlavné smery, priority a ciele plánovaného rozvoja s rešpektovaním princípov regionálnej politiky s cieľom dosiahnutia vyváženého a udržateľného rozvoja územia,
- c) programovej časti, ktorá obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie budúceho plánovaného rozvoja,
- d) realizačnej časti, ktorá je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a tiež organizačné zabezpečenie budúcej realizácie programu, systém monitorovania a hodnotenia s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu prostredníctvom pravidelnej aktualizácie akčných plánov,
- e) finančnej časti, ktorá obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít vrátane inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie a plnenia programu rozvoja.

Stručný popis kontextu vzniku a chronológie prípravy PHSR

Vypracovanie nového PHSR obce na roky 2016 – 2022 bolo iniciované jej predstaviteľmi v druhom štvrtroku 2015. Potreba spracovania nového dokumentu súvisela jednak s ukončením platnosti predchádzajúceho PHSR, ale predovšetkým so začínajúcim sa novým programovacím obdobím a možnosťami uchádzať sa o finančné prostriedky z EŠIF (v rámci jednotlivých operačných programov), iných zdrojov EÚ, ŠR a pod. na zabezpečenie nevyhnutného a požadovaného rozvoja obce v prospech všetkých jej obyvateľov.

Tabuľka č. 1

Harmonogram spracovania PHSR																
	2015												2016			
Termín	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV
Úvod																
Analytická časť																
Strategická časť																
Programová časť																
Realizačná časť																
Finančná časť																
Záver																

Zdroj: Metodika na vypracovanie PHSR, verzia 2.0

Harmonogram spracovania PHSR bol predbežne navrhnutý na 12 mesiacov (s nevyhnutnou časovou rezervou, najmä v súvislosti s letným dovolenkovým obdobím). Po podpise zmluvy na spracovanie PHSR a odsúhlasení procesu prípravy a samotného spracovania dokumentu sa začalo s prípravou analytickej časti, ktorá pozostávala predovšetkým zo zberu, triedenia, spracovania a vyhodnocovania dôležitých údajov a informácií o obci a jej súčasnej situácii v rôznych kľúčových oblastiach rozvoja (demografia, bývanie, zamestnanosť/nezamestnanosť, služby, vybavenosť obce, infraštruktúra a pod.). Zároveň sa spracovali a vyhodnotili informácie o rozvojových (investičných) projektoch realizovaných obcou v predchádzajúcom programovacom období 2007 – 2013. Na základe spracovaných podkladov bol vyplnený formulár č.Ú6 *Ex-post hodnotenie predchádzajúceho PHSR*, ktorý tvorí jednu z príloh tohto dokumentu. Po dokončení analytickej časti sa pristúpilo k spracovaniu strategickej, programovej, realizačnej a finančnej časti, ktoré si vyžadovali aktívne zapájanie predstaviteľov obce a členov pracovných skupín zriadených za účelom prípravy PHSR. V rámci celého procesu prípravy a spracovania PHSR boli používané rôzne metódy zapájania verejnosti, najmä prostredníctvom zverejňovania dôležitých informácií na informačných tabuliach a webovej stránke obce, organizovania verejných stretnutí s miestnymi obyvateľmi a uskutočnenia (a následného vyhodnotenia a zapracovania výsledkov) dotazníkového prieskumu. Spracovaný dokument bol v záverečnej fáze verejne pripomienkovaný, prerokovaný a nakoniec schválený obecným zastupiteľstvom.

Stručné zhrnutie východiskových koncepčných dokumentov

Obec Vyšný Klátov sa nachádza v okrese Košice – okolie, a teda územne patrí do Košického samosprávneho kraja. Pri spracovaní PHSR bolo nevyhnutné zabezpečiť súlad s nadradenými východiskovými koncepčnými dokumentmi týkajúcimi sa vymedzeného územia. Jednalo sa predovšetkým o nasledovné základné dokumenty:

- Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky (na obdobie 2014 - 2020, s výhľadom do roku 2030),
- Partnerská dohoda SR na roky 2014 – 2020,
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja na obdobie 2016 – 2022,
- Stratégia CLLD MAS RUDOHORIE, o. z. (na obdobie 2016 – 2022),
- Územný plán obce Vyšný Klátov.

Okrem toho sa v rámci prípravy PHSR prihliadalo aj na nasledovné sektorové koncepčné dokumenty:

- Stratégia rozvoja kultúry Slovenskej republiky na roky 2014 – 2020 ,

- Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR,
- Stratégia rozvoja dopravy Slovenskej republiky do roku 2020,
- Stratégia rozvoja verejnej osobnej a nemotorovej dopravy SR do roku 2020,
- Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020,
- Expertná štúdia a stratégia pre rozvoj kreatívnej ekonomiky Košického kraja,
- Stratégia na zmiernenie sociálnej exklúzie v Košickom kraji,
- Stratégia podpory rozvoja dobrovoľníctva v Košickom kraji,
- Regionálna inovačná stratégia Košického kraja 2013 – 2020.

1. ANALYTICKÁ ČASŤ

Analytická časť PHSR (založená na databáze informácií a ukazovateľov) obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce s väzbami na širšie územie a odhad budúceho vývoja s dôrazom na možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce relevantné stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja územia obce.

1.1 ANALÝZA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA

1.1.1 História obce

Obec leží na styku severozápadnej časti Košickej kotliny so Slovenským rudohorím, v pramenitej oblasti Myslavského potoka. Obec sa vyvinula na rozhraní 13. až 14. storočia. Vyšný Klátov vznikol na rúbanisku v priestore tzv. Čierneho lesa. Jej existenciu však potvrdzuje až listina z roku 1317. Táto listina je bezpečne doložená v roku 1332 až 1335. Od roku 1374 patrila obec mestu Košice. V roku 1382 mala 32 usadlostí a v roku 1397 dostali obyvatelia výsady košických hostí. Pôvodní obyvatelia boli počas celého stredoveku Nemci. V roku 1553 mala obec 6 port, v roku 1715 sa v obci nachádzalo 13 domácností a v roku 1762 Vyšný Klátov obývalo 43 rodín. V roku 1772 vyvíjala svoju činnosť baňa, železná huta a hámor. V minulosti sa miestne obyvateľstvo venovalo rozličným zamestnaniam vrátane baníctva a železiarstva, no významnú úlohu v jeho živote i v obžive vždy zohrával les. V roku 1751 prišli na územie obce prví prarodičia Slovákov a obyvatelia prechádzajú z protestantskej viery na vieru rímsko-katolícku. V roku 1772 sa v obci začalo s výrobou železa. V roku 1828 mala 68 domov a 519 obyvateľov. Presne v tom istom roku sa začalo s výstavbou rímskokatolíckeho kostola a cirkevnej školy v obci. Obyvatelia obce sa živili poľnohospodárstvom, prácou v lesoch a vyrábali poľnohospodárske náradie z dreva. Počas hospodárskej krízy začiatkom 19. storočia odchádzajú miestny obyvatelia za prácou do Ameriky. Obec bola v rokoch 1938 až 1945 pripojená k Maďarsku. V roku 1964 bola ukončená výstavba kultúrneho domu, a v roku 1969 sa začala výstavba nového farského úradu. Obec sa postupne modernizuje a prispôbuje sa potrebám miestnych obyvateľov.

1.1.2 Geografická poloha

Obec Vyšný Klátov, ktorá je koncovou obcou, leží na styku severozápadnej časti Košickej kotliny so Slovenským rudohorím v pramennej oblasti Myslavského potoka. Obec je obklopená lesoch. Odlesnená je len východná časť a okolie obce, inde je jedľový a bukový les. Priemerná nadmorská výška obce je 507 m.n.m.. Obec Vyšný Klátov je jednou z obcí patriacich do Regionálneho združenia miest a obcí RUDOHORIE, ktoré spolupracujú v oblasti regionálneho rozvoja. Miestne komunikácie spájajú obec s nadregionálnym strediskom turizmu Jahodná.

Značkované turistické chodníky vedú do lesoparku Košíc a na turistickú chatu Lajoška na Prednej Holici. Obec je od Krajského mesta Košice vzdialená 13 km.

1.1.3 Prírodné podmienky

Celé územie obce sa nachádza vo Volovských vrchoch, ktoré patria do horského celku Slovenské rudohorie. Najvyšším vrhom obce je Predné holisko s nadmorskou výškou 947 m n. m. V katastri obce prevláda hornatinový reliéf. Z juhu zasahuje Košická kotlina. Východnou časťou obce preteká potok Vrbica, západnou časťou preteká Myslavský potok, nachádza sa tu pramenná oblasť potoka Belá a ďalších miestnych potokov. Celé územie spadá do povodia Hornádu a leží v mierne teplej klimatickej oblasti. Z pôdných typov sú na celom území prevažne zastúpené kambizeme.

V oblasti Slovenského rudohoria sa nachádzajú pomerne veľké ložiská nerastných surovín. Okrem amfibolitu sa na území obce nenachádzajú žiadne zásoby nerastných surovín. Avšak ložiská v Slovenskom rudohorí podnietili vznik a rozvoj baníctva, hutníctva, farebných kovov a strojárstva v celej tejto oblasti. Tento priemysel, mal od svojho vzniku nemalý vplyv aj na rozvoj, ekonomiku a kvalitu života v obci Vyšný Klátov. Obcou preteká Vyšnoklátovský potok a jeho prítoky. V obci sa nenachádza jazero ani iná vodná plocha.

Tabuľka č. 2

Štruktúra pôdneho fondu (v m ²) (2014)	
Celková výmera územia obce/mesta	17839701
Poľnohospodárska pôda - spolu	3390013
Poľnohospodárska pôda - orná pôda	1442036
Poľnohospodárska pôda - chmeľnica	0
Poľnohospodárska pôda - vinica	0
Poľnohospodárska pôda - záhrada	170923
Poľnohospodárska pôda - ovocný sad	0
Poľnohospodárska pôda - trvalý trávnatý porast	1777054
Nepoľnohospodárska pôda - spolu	14449688
Nepoľnohospodárska pôda - lesný pozemok	14060864
Nepoľnohospodárska pôda - vodná plocha	76954
Nepoľnohospodárska pôda - zastavaná plocha a nádvorie	209179
Nepoľnohospodárska pôda - ostatná plocha	102691

Zdroj: ŠÚ SR

1.1.3.1 Lesy a chránené oblasti

Do katastra obce Vyšný Klátov zasahuje chránené vtáčie územie Volovské vrchy. Kataster obce patrí do územnej pôsobnosti Štátnej ochrany prírody Správy NP Slovenský kras. Rozloha lesa predstavuje plochu 1 406,1 ha, ktorá tvorí takmer 77% rozlohy obce. Tieto lesy sú vo vlastníctve

mesta Košice, ale svoj podiel tu má aj Pozemkové spoločenstvo a štátne lesy. Odlesnená je len východná časť a okolie obce, na ostatných miestach sa nachádza prevažne jedľový a bukový les. Prírodné lesné porasty sú tvorené pôvodnými drevinami, akými je hrab obyčajný, buk lesný, dub letný, jaseň mannový, breza bradavičnatá, topoľ čierny, smrek obyčajný, jedľa biela, smrekovec opadavý, borovica lesná.

1.1.3.2 Fauna a flóra

Charakter rastlín a bohatstvo jej druhov zodpovedá prírodným podmienkam a antropickým aktivitám na území obce. Výrazným faktorom vplyvujúcim na charakter vegetácie v obci Vyšný Klátov je kontinentálny charakter podnebia. Pestrosť rastlínstva je daná aj klimatickými, geologickými, geomorfologickými a pedologickými podmienkami. V katastri obce prevládajú bukové a jedľobukové lesy. Typické druhové zloženie rastlín tvoria napr. fialka lesná, hluchavník žltý, marinka voňavá, papradka samičia, papraď samčia, srnovník purpurový a iné. Pramenná oblasť potoka Belá, ktorá sa nachádza medzi Kamenným hrbom, Železným vrchom a Predným holiskom je známa výskytom vzácných druhov rastlín. Vplyvom úzkych údolí orientovaných juhovýchodne sa dostala na tomto území do nižších polôh aj jedľa biela (*Abies alba*) a buk lesný (*Fagus sylvatica*).

Na živočíšstvo danej oblasti má vplyv nadmorská výška a v nadväznosti na ňu výskyt potravy. Na bukové a jedľobukové lesy sa viaže výskyt okrem mnohých chránených vtákov, aj výskyt typických druhov živočíchov obývajúcich les ako vlk dravý, plch lesný, kuna lesná a iné.

Územie obce Vyšný Klátov sa nachádza v navrhovanom chránenom vtáčom území Volovské vrchy, ktoré sa vyhlasuje za účelom zachovania biotopov druhov vtákov európskeho významu ako bociana čierneho, d'atľa čierneho, d'atľa prostredného, hrdličky poľnej, jariabka hôrneho, krutihlava hnedého, kuvika kapcavého, muchárika bieločrného, muchárika červenohrdlého, muchára sivého, orla skalného, penice jarabej, prepelice poľnej, rybárika riečného, sovy dlhochvostej, strakoša červenochrbtého, včelára lesného, výra skalného, a biotopov sťahovavých druhov vtákov a zabezpečenie ich prežitia a rozmnožovania.

1.1.3.3 Ovzdušie

Vývoj kvality ovzdušia má vo všeobecnosti v poslednom desaťročí jednoznačne pozitívny trend. Znížili sa emisie prakticky vo všetkých ukazovateľoch, obmedzilo sa tiež používanie látok poškodzujúcich ozónovú vrstvu a celkovo sa zlepšuje emisná situácia. Kvalita ovzdušia v obci Vyšný Klátov je vzhľadom k veľkému množstvu zelene a lesov veľmi dobrá. Zároveň sa obec nachádza v dostatočnej vzdialenosti od najväčších znečisťovateľov v okolí – U.S. Steel Košice, Tepláreň Košice a Spaľovňa odpadov.

Obec Vyšný Klátov má na zreteli fakt, že znečistenie ovzdušia má synergický efekt, prejavujúci sa zvýšením kyslosti prostredia so sprievodnými kyslými dažďami, poškodzovaním lesných porastov a kontamináciou pôdy. Taktiež dlhodobá expozícia nadmerne znečisteného ovzdušia môže mať za následok zdravotné problémy u obyvateľov, a to až u niekoľkých generácií populácie, žijúcich v postihnutých oblastiach.

1.1.4 Odpadové hospodárstvo

Obec Vyšný Klátov v spolupráci so spoločnosťou AVE., s. r. o. Košice realizuje vývoz a triedenie odpadov. V obci sú rozmiestnené zberné kontajnery na sklo a plasty - PET fľaše.

Veľmi dôležité je zvýšiť záujem občanov zapojiť sa čo v najplnšej miere do triedenia odpadov a tak eliminovať možnosť vzniku nelegálnych skládok na území obce. Obec prevádzkuje separáciu odpadu v ktorej sa zvlášť zbierajú plasty a sklo. Papier sa zbiera individuálne s pomocou školy. Veľmi dôležitou oblasťou je aj zapojenie detí a mládeže, ktoré navštevujú Základnú deväťročnú školu v Nižnom Klátove. Deti sa zapájajú do rôznych environmentálnych podujatí a projektov, ktoré majú za cieľ zvýšiť environmentálne povedomie mládeže. Okrem týchto komodít do veľkokapacitného kontajnera sa zbierajú pneumatiky, baterky, elektronika, spotrebná biela technika. Uvedené komodity ako aj komunálny odpad nám zabezpečuje firma AVE s. r. o. Košice. Najväčší problém má obec s čiernymi skládkami, ktoré priebežne rieši. Poslednú dobu sa v prameňoch pitnej vody objavuje nadmerné množstvo plynu radón a už dlhšiu dobu jeden prameň je odstavený z dôvodu výskytu arzénu a antimónu.

1.1.5 Obyvateľstvo

Obec Vyšný Klátov patrí z hľadiska počtu obyvateľov do skupiny menších obcí pod 500 obyvateľov. K 31. 12. 2014 mala obec celkom 446 obyvateľov. Priemerná hustota osídlenia bola v roku 2014 takmer 25 obyvateľov/km².

Tabuľka č. 3

Demografické ukazovatele (2014)				
	Počet obyvateľov	%	Rozloha (km ²)	Hustota (obyv./km ²)
Slovenská republika	5 421 349		49 036	111
Košický samosprávny kraj	795 565		6 755	118
Okres Košice - okolie	123 377	100	1 534,6	80,05
Obec Vyšný Klátov	446	0,36	17,84	25

Zdroj: ŠÚ SR

Tabuľka č. 4

Demografické ukazovatele (2010 – 2014)					
	2010	2011	2012	2013	2014
Počet obyvateľov k 31.12.	443	441	441	449	446
Celkový prírastok/úbytok	7	2	0	8	-3
Prírodný prírastok/úbytok	-3	0	-6	-2	-3
Živonarodení	4	6	2	1	2
Zomrelí	7	6	8	3	5
Pristáhovani na trvalý pobyt	11	9	8	10	9
Vystáhovani z trvalého pobytu	1	7	2	0	9
Migračný prírastok/úbytok	10	2	6	10	0
Predproduktívny vek (0-14 rokov)	72	70	74	70	67
Produktívny vek (15-64)	302	301	300	312	312
Poproduktívny vek (65+)	69	70	67	67	67
Index starnutia	95,8	100	90,5	95,7	100
Index vitality	104,3	100	110,4	104,4	100

Zdroj: ŠÚ SR Pozn: Index starnutia = poproduktívna zložka / predproduktívna zložka x 100
 Index vitality = predproduktívna zložka / poproduktívna zložka x 100

Tabuľka č. 5

Vekové skupiny obyvateľov podľa pohlavia a produktivity (2010 – 2014)															
	2010			2011			2012			2013			2014		
	Ž	M	spolu	Ž	M	spolu	Ž	M	spolu	Ž	M	spolu	Ž	M	spolu
0 - 14	34	38	72	35	35	70	37	37	74	33	37	70	33	34	67
15 - 64	150	152	302	144	157	301	145	155	300	149	163	312	146	166	312
64 +	38	31	69	41	29	70	37	30	67	38	29	67	42	25	67
Spolu	222	221	443	220	221	441	219	222	441	220	229	449	221	225	446

Zdroj: ŠÚ SR

Tabuľka č. 6

Obyvateľstvo podľa rodinného stavu (2011)		
Muži	spolu	221
	slobodní	110
	ženatí	92
	rozvedení	9
	ovdovení	10
	nezistení	0
Ženy	spolu	221
	slobodné	84
	vydaté	93
	rozvedené	15
	ovdovené	29
	nezistené	0

Zdroj: ŠÚ SR – SODB 2011

1.1.5.1 Národnostná štruktúra

Na základe výsledkov sčítania obyvateľov, domov a bytov z roku 2011 bola národnostná štruktúra trvale žijúcich obyvateľov v obci Vyšný Klátov nasledovná:

Tabuľka č. 7

Národnostná štruktúra (2011)			
	Muži	Ženy	Spolu
Slovenská	207	204	411
Maďarská	1	1	2
Nezistená	13	16	29
Spolu	221	221	442

Zdroj: ŠÚ SR – SODB 2011

1.1.5.2 Náboženská štruktúra

Na základe výsledkov sčítania obyvateľov, domov a bytov z roku 2011 bolo náboženské zloženie trvale žijúcich obyvateľov v obci Vyšný Klátov nasledovné:

Tabuľka č. 8

Náboženská štruktúra (2011)		
	Počet obyvateľov	%
Rímsko-katolícka cirkev	359	81,2
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	3	0,7
Gréckokatolícka cirkev	4	0,9
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	7	1,6
Kresťanské zbory	0	0,0
Evanjelická cirkev metodistická	0	0,0
Právoslávna cirkev	0	0,0
Apoštolská cirkev	0	0,0
Reformovaná kresťanská cirkev	2	0,5
Ostatné	0	0,0
Bez vyznania	28	6,3
Nezistená	39	8,8
Celkom	442	100

Zdroj: ŠÚ SR – SODB 2011

1.1.5.3 Vzdelanostná štruktúra

Vzdelanostná štruktúra obyvateľov obce Vyšný Klátov, zistená na základe výsledkov sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011, je zaznamenaná v nasledovných tabuľkách.

Tabuľka č. 9

Štruktúra obyvateľov podľa dosiahnutého vzdelania (2011)				
Najvyšší skončený stupeň školského vzdelania	Muži	Ženy	Spolu	%
Základné vzdelanie	18	37	55	12,44
Stredné vzdelanie	137	117	254	57,47
Vysokoškolské vzdelanie	22	24	46	10,41
Ostatní bez udania školského vzdelania	6	11	17	3,85
Ostatní bez školského vzdelania	38	32	70	15,84

Zdroj: ŠÚ SR – SODB 2011

Tabuľka č. 10

Štruktúra obyvateľov podľa dosiahnutého stredoškolského vzdelania (2011)		
	Počet obyvateľov	%
Učňovské stredné vzdelanie (bez maturity)	83	18,78
Stredné odborné vzdelanie (bez maturity)	53	11,99
Úplné učňovské stredné vzdelanie (s maturitou)	12	2,71
Úplné stredné odborné vzdelanie (s maturitou)	87	19,68
Úplné stredné všeobecné vzdelanie	14	3,17
Vyššie stredné vzdelanie	5	1,13
Spolu stredné vzdelanie	254	57,47

Zdroj: ŠÚ SR – SODB 2011

Tabuľka č. 11

Štruktúra obyvateľov podľa dosiahnutého vysokoškolského vzdelania (2011)		
	Počet obyvateľov	%
Bakalárske vzdelanie	9	2,04
Magisterské, inžinierske, doktorské vzdelanie	36	8,14
Doktorandské vzdelanie	1	0,23
Spolu vysokoškolské vzdelanie	46	10,41

Zdroj: ŠÚ SR – SODB 2011

1.1.5.4 Domácnosti

Podľa údajov Štatistického úradu SR v obci v sledovanom roku žilo celkom 132 domácností, najväčšie zastúpenie mali 4-členné domácnosti a naopak najmenšie 5 a viac členné domácnosti.

Tabuľka č. 12

Počet domácností podľa počtu členov (2011)	
1- členná	23
2- členná	25
3- členná	16
4- členná	34
5- členná	13
6 a viac členná	21
Spolu	132

Zdroj: ŠÚ SR – SODB 2011

1.1.6 Ekonomické zdroje

Tabuľka č. 13

Osoby ekonomicky aktívne (2011)	Muži	Ženy	Spolu
v %	57,9	42,1	100
spolu	124	90	214
- na materskej dovolenke	0	1	1
pracujúci dôchodcovia	4	3	7
vypomáhajúci v rodinnom podniku	0	0	0
nezamestnaní	22	9	31
Nepracujúci dôchodcovia	38	52	90
Osoby na rodičovskej dovolenke	0	11	11
Ostatní nezávislí	0	1	1
Žiaci a študenti	55	53	108
v tom			
deti a žiaci ZŠ	40	35	75
zo stredných škôl	6	11	17
z vysokých škôl	9	7	16
Ostatní závislí, nezistení	4	14	18
Úhrn obyvateľov	221	221	442
Narodení v obci súčasného bydliska	105	93	198
v %	47,5	42,1	44,8

Zdroj: ŠÚ SR – SODB 2011

Tabuľka č. 14

Odvetvie hospodárstva	Ekonomicky aktívne osoby (2011)			
	Muži	Ženy	Spolu	Dochádza do zamestnania
Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	8	1	9	8
Lesníctvo, ťažba dreva	6	1	7	5
Výroba potravín a nápojov	4	2	6	3
Ťažba uhlia a lignitu, iná ťažba a dobývanie	2	0	2	1

Výroba textilu, odevov, kože, kožených výrobkov výroba papiera a výrobkov z papiera, tlač a reprodukcia záznamových médií	0	0	0	0
Spracovanie dreva a výrobkov z dreva, nábytku, slamy a prúteného materiálu	1	0	1	1
Výroba koksu a rafinovaných ropných produktov, chemikálií, chemických produktov, výrobkov z gumy a plastu	1	0	1	1
Výroba základných farmaceutických výrobkov a prípravkov, výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	5	0	5	4
Výroba a spracovanie kovov, kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	26	1	27	27
Výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov, elektrických zariadení a strojov	0	0	0	0
Výroba motorových vozidiel, návesov, prívesov, iná výroba a inštalácia strojov a prístrojov	3	0	3	3
Dodávka elektriny, plynu, pary, zber, úprava a dodávka vody, čistenie a odvod odpadových vôd, zber a spracúvanie odpadov, recyklácia materiálov	6	0	6	6
Výstavba budov, inžinierske stavby a špecializované stavebné práce	9	2	11	8
Veľkoobchod, maloobchod a oprava motorových vozidiel	4	3	7	5
Veľkoobchod, maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	5	13	18	11
Pozemná doprava a doprava potrubím, skladové a pomocné činnosti v doprave	6	2	8	8
Poštové služby a služby kuriérov, ubytovanie a činnosti reštaurácií a pohostinstiev	5	5	10	9
Nakladateľské činnosti, výroba filmov, tv programov, činnosti pre rozhlasové a televízne vysielanie a telekomunikácie	0	0	0	0
Počítačové programovanie, poradenstvo, informačné a finančné služby a poistenie a dôchodkové zabezpečenie	0	3	3	3
Pomocné činnosti finančných služieb a poistenia, v oblasti nehnuteľností, právne a účtovnícke činnosti, vedenie firiem, poradenstvo v oblasti riadenia	3	4	7	6

Architektonické a inžinierske činnosti, vedecký výskum, reklama a prieskum trhu, veterinárne činnosti a ostatné odborné, vedecké a technické činnosti	2	2	4	3
Prenájom, lízing, sprostredkovanie práce, činnosti cestovných agentúr, rezervačné služby a súvisiace činnosti, bezpečnostné a pátracie služby	0	1	1	1
Činnosti súvisiace s údržbou zariadení a krajinou úpravou a administratívne, pomocné kancelárske práce a iné	4	3	7	4
Verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie	6	12	18	15
Vzdelávanie	4	10	14	13
Zdravotníctvo	2	14	16	16
Starostlivosť v pobytových zariadeniach, sociálna práca bez ubytovania, tvorivé, umelecké a zábavné činnosti, činnosti knižníc, archívov, múzeí, herní a stávkových kancelárií	1	2	3	2
Športové, zábavné, rekreačné činnosti a činnosti členských organizácií	4	0	4	3
Oprava počítačov, osobných potrieb pre domácnosti a ostatné osobné služby	0	1	1	1
Zamestnávateľ v zahraničí	0	0	0	0
Nezistené	7	8	15	9
Spolu	124	90	214	176

Zdroj: ŠÚ SR – SODB 2011

1.1.6.1 Podnikateľská sféra

Podľa údajov Štatistického úradu SR bolo v obci v sledovanom roku registrovaných celkom 28 podnikateľských subjektov, z toho 3 PO – právnických osôb (firiem) a 25 FO – fyzických osôb (podnikateľov). Ich členenie podľa odvetvia ekonomickej činnosti (SK NACE) a počtu zamestnancov je zobrazené v nasledujúcich tabuľkách.

Tabuľka č. 15

Podnikateľské subjekty (PO) podľa odvetvia ekonomickej činnosti (2014)			
Odvetvie ekonomickej činnosti (SK NACE)	PO - podnikatelia		
	počet spolu	subjekty podľa počtu zamestnancov	
		0	2
A pôdohospodárstvo	1	1	
B ťažba a dobývanie			
C priemyselná výroba			

D dodávka elektriny, plynu, pary			
E dodávka vody			
F stavebníctvo			
G veľkoobchod a maloobchod	1		1
H doprava a skladovanie			
I ubytovacie a stravovacie služby			
J informácie a komunikácia			
K finančné a poisťovacie činnosti			
L činnosti v oblasti nehnuteľností			
M odb., vedecké a technické činnosti	1	1	
N administratívne a podporné služby			
verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie			
P vzdelávanie			
Q zdravotníctvo a sociálna pomoc			
R umenie, zábava a rekreácia			
S ostatné činnosti			
SPOLU	3	2	1

Zdroj: ŠÚ SR

Tabuľka č. 16

Podnikateľské subjekty (FO) podľa odvetvia ekonomickej činnosti (2014)			
Odvetvie ekonomickej činnosti (SK NACE)	FO - podnikatelia		
	počet spolu	subjekty podľa počtu zamestnancov	
		?	0
A pôdohospodárstvo	3		3
B ťažba a dobývanie			
C priemyselná výroba	5	4	1
D dodávka elektriny, plynu, pary			
E dodávka vody			
F stavebníctvo	5	2	3
G veľkoobchod a maloobchod	5	1	4
H doprava a skladovanie			
I ubytovacie a stravovacie služby			
J informácie a komunikácia	1	1	
K finančné a poisťovacie činnosti	1		1
L činnosti v oblasti nehnuteľností			
M odb., vedecké a technické činnosti	3	1	2
N administratívne a podporné služby			
verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	2	1	1
P vzdelávanie			
Q zdravotníctvo a sociálna pomoc			
R umenie, zábava a rekreácia			
S ostatné činnosti			
SPOLU	25	10	15

Zdroj: ŠÚ SR

1.1.6.2 Nezamestnanosť

Nezamestnané obyvateľstvo je charakterizované ako obyvateľstvo, ktoré nevykonáva žiadnu platenú prácu, no aktívne si ju hľadá. V podmienkach Slovenskej republiky to znamená, že sa musia pravidelne, v určených intervaloch hlásiť na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny. Dobrovoľne nezamestnané obyvateľstvo, t.j. nevykonávajú žiadnu platenú prácu a ani nemajú žiaden záujem si ju nájsť, nepatrí medzi nezamestnané obyvateľstvo (z hľadiska štatistického vykazovania i z hľadiska ekonomických vied).

Celkový vývoj počtu nezamestnaných zobrazuje tabuľka č. 17. Štruktúru nezamestnaných podľa stupňa dosiahnutého vzdelania zachytáva tabuľka č. 18, podľa veku tabuľka č. 19 a podľa dĺžky nezamestnanosti (evidencie na úrade práce) tabuľka č. 20.

Tabuľka č. 17

Vývoj nezamestnanosti (2005 – 2014)										
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Muži	7	11	6	3	15	11	18	18	14	15
Ženy	8	5	9	10	6	7	9	9	14	13
Spolu – počet nezamestnaných	15	16	15	13	21	18	27	27	28	28

Zdroj: ÚPSVaR

Tabuľka č. 18

Štruktúra nezamestnaných podľa stupňa dosiahnutého vzdelania (2005 – 2014)										
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
0 – Bez vzdelania	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1 – Základné vzdelanie	1	1	1	1	1	2	1	1	2	2
2 – SOU vyučený	10	8	7	8	16	10	15	13	14	13
3 – SOU bez maturity	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4 – SOU s maturitou	2	4	0	2	1	4	4	4	9	11
5 – Gymnázium	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
6 – SOŠ	1	3	6	2	2	2	5	4	0	0
7 – vyššie stredné vzdelanie	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
8 – VŠ	1	0	0	0	1	0	1	5	3	1
9 – vedecká výchova	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu – počet nezamestnaných	15	16	15	13	21	18	27	27	28	28

Zdroj: ÚPSVaR

Tabuľka č. 19

Štruktúra nezamestnaných podľa veku (2005 – 2014)										
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Do 19 rokov	1	0	1	1	1	2	1	0	2	0
20-29 rokov	5	6	0	5	4	3	8	7	7	7
30-39 rokov	4	3	5	2	5	4	7	11	8	12
40-49 rokov	1	2	4	2	5	5	5	5	7	5

50 a viac	4	5	5	3	6	4	6	4	4	4
Spolu – počet nezamestnaných	15	16	15	13	21	18	27	27	28	28

Zdroj: ÚPSVaR

Tabuľka č.20

Štruktúra nezamestnaných podľa dĺžky evidencie (2005 – 2014)										
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Do 12 mesiacov	7	11	11	8	15	10	20	15	16	14
13-24 mesiacov	1	1	2	2	1	2	1	9	6	5
Nad 24 mesiacov	7	4	2	3	5	6	6	3	6	9
Spolu – počet nezamestnaných	15	16	15	13	21	18	27	27	28	28

Zdroj: ÚPSVaR

1.1.6.3 Cestovný ruch

Prírodné podmienky v obci Vyšný Klátov a v jej okolí predstavujú veľmi dobrý a zaujímavý potenciál pre rozvoj cestovného ruchu. Obec leží v hornatej oblasti Slovenského rudohoria v krásnom, tichom a lesmi obklopenom prostredí, ktoré je zvlášť atraktívne pre rozvoj zdravotného cestovného ruchu s dôrazom na relaxáciu, podporu telesnej kondície a skrášľovania. Prostredie je veľmi vhodné aj pre rozvoj vidieckej turistiky alebo agroturistiky. Od obce vedú značkované turistické chodníky do lesoparku Košíc, a na turistickú chatu Lajoška na Prednej Holici. Chata Lajoška je horská chata v Slovenskom rudohorí vo Volovských vrchoch. Chata je obľúbeným turistickým cieľom Košičanov a stojí v nadmorskej výške 908 m n. m. V blízkosti chaty stojí malá kaplnka, ktorá bola postavená v r. 1912. Z vrcholu Predná Holica vedú pekné zjazdovky, pričom na lúkach pod hlavným hrebeňom sú scenericky veľmi pekné terény. Lyžiarske terény Predná Holica i Jahodná sú sprístupnené lyžiarskymi vlekmí. V tesnom okolí chaty na Jahodnej sú dobré cvičné terény na lúkach spadajúcich zo svahov hlavného hrebeňa. Lákavé sú aj vychádzky a túry na lyžiach po okolí. Keďže obec Vyšný Klátov je zároveň vstupnou bránou do lesoparku Košíc, turistov prichádzajúcich do obce informuje o možnostiach turizmu v obci prostredníctvom náučných tabúľ. Osem tabúľ rozmiestnených v obci a mimo obce informujú návštevníka o páde meteoritu kde po náučnom chodníku sa môže návštevník dozvedieť viac o jeho rodokmeni.

V obci sa nachádza rímsko-katolícky kostol Najsvätejšej Trojice, ktorý bol postavený v roku 1869. V roku 2001 bolo zriadené v obci mini-múzeum náradí, do ktorého prispeli miestni obyvatelia predmetmi, ktoré používali v minulosti ich predkovia, aby tak slúžili pre poznávanie spoločnej histórie a vzájomné obohacovanie súčasnej generácie.

Obec Vyšný Klátov má teda existujúce podmienky, aby v najbližších rokoch rozvíjala na svojom území cestovný ruch.

1.1.7 Materiálne a fyzické zdroje

1.1.7.1 Zariadenia občianskej vybavenosti

Na území obce sa nachádza 1 obchod zmiešaného tovaru a 1 pohostinstvo. V obci sídli kultúrny dom, ktorý je viacúčelový. V kultúrnom dome sídli obecný úrad, pozemkové spoločenstvo aj materská škola. Obec ešte prevádzkuje výstavbu mini múzea a stavbu bývalej požiarnej zbrojnice a dom smútku. V ďalších rokoch sa v priestoroch bývalého poľnohospodárskeho dvora plánuje vybudovať agroturistické centrum, ktoré okrem reštauračných služieb bude ponúkať ubytovanie.

V obci Vyšný Klátov sú vyučení, zdatní remeselníci, hlavne z oblasti dreva a iných remesiel, krajčírky, cukrárky, kuchárky, avšak túto prácu vykonávajú len sporadicky.

Obec prevádzkuje jednotriednu materskú školu. V súčasnej dobe ju navštevuje 14 maloletých detí. O ich výchovu sa starajú dve učiteľky. Pri materskej škole je zriadená kuchyňa s jednou kuchárkou. Obec ale neprevádzkuje základnú školu. Žiaci majú možnosť navštevovať základnú školu v Nižnom Klátove a v Košiciach.

1.1.7.2 Bývanie

V obci sa podľa údajov zo sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011 nachádzalo celkom 123 domov, z čoho až 120 bolo rodinných. Prevažovalo vlastníctvo fyzických osôb.

Tabuľka č. 21

Domy podľa formy vlastníctva a typu (2011)	
Typ domu	
Rodinné domy	120
Bytové domy	0
Iné	3
Forma vlastníctva	
Fyzické osoby	113
Štát	0
Obce	1
Iné právnické osoby	2
Kombinácia vlastníkov	3
Iné	1

Zdroj: ŠÚ SR – SODB 2011

Tabuľka č. 22

Byty podľa formy vlastníctva (2011)	
Vlastné byty v bytových domoch	16
Byty vo vlastných rodinných domoch	101

Obecné byty	1
Družstevné byty	0
Iné	5
Spolu	123

Zdroj: ŠÚ SR – SODB 2011

1.1.7.3 Sociálne služby

Rozvoj sociálnych služieb v obci je podmienený blízkosťou krajského mesta Košice, a aktuálnymi potrebami obyvateľov obce. V súčasnosti sa v obci nenachádza žiadne zariadenie sociálnej starostlivosti.

1.1.7.4 Zdravotníctvo

V obci sa nenachádza ambulancia zdravotnej starostlivosti, ambulancia zubára ani lekára. Za odbornými vyšetreniami dochádzajú obyvatelia obce do zdravotníckych zariadení nachádzajúcich sa na území mesta Košice.

1.1.7.5 Inštitúcie v obci

Jedinou inštitúciou v obci Vyšný Klátov je obecný úrad, ktorý zabezpečuje výkon samosprávy a prenesený výkon štátnej správy. Spoločnou úradovňou je obec Beniakovce. Na území katastra obce pôsobí aj farský úrad, Poľnohospodárske družstvo so sídlom v Nižnom Klátove a tiež Pozemkové spoločenstvo.

V extraviláne obce je stavebný komplex, ktorého majiteľom je Občianske združenie Priateľ, ktorého cieľom je vychovávať mládež v kresťanskom duchu.

1.1.7.6 Šport a rekreácia

V centre obce sa nachádza oddychová zóna s fontánkou a prístreškom pre EUROBUS, ktorá bola postavená v roku 1996. Toto prostredie poskytuje príjemný priestor obyvateľom čakajúcim na autobus, ako aj tým, ktorí si chcú trochu odpočinúť a načerpať nové sily.

V oblasti športu a rekreácie sa v centre obce nachádza detské ihrisko, ktoré bolo postavené v roku 1999 a vytvára vhodné podmienky a priestor pre trávenie voľného času detí. Pre rozvoj športu má obec vybudované multifunkčné ihrisko a v súčasnej dobe rozostavané futbalové ihrisko. Sála kultúrneho domu má viacúčelové využitie aj na rôzne športy ako je aerobic, stolný tenis a iné.

1.1.7.7 Kultúra

V obci Vyšný Klátov sa nachádza miestny Kultúrny dom, ktorý slúži na usporadúvanie rôznych spoločenských i kultúrnych podujatí. V Kultúrnom dome sídli obecný úrad, materská škola a pozemkové spoločenstvo. V obci sa nachádza rímsko-katolícky kostol Najsvätejšej Trojice, ktorý bol postavený v roku 1869. V roku 2001 bolo v obci postavené mini-múzeum náradí, do ktorého prispeli miestni obyvatelia predmetmi, ktoré používali v minulosti ich predkovia, aby tak slúžili pre poznávanie spoločnej histórie a vzájomné obohacovanie súčasnej generácie.

Obec usporadúva pravidelné kultúrne podujatia, akými sú Medzinárodný deň detí, deň matiek a posedenie s dôchodcami. Pravidelne stretnutia v strede obce na Silvestra privítanie Nového roka.

Obec ešte prevádzkuje klub dôchodcov, ktorý sa podieľa na kultúrnom a spoločenskom živote obce. Klub dôchodcov vznikol v marci roku 2007. Jeho zameraním združovať starších obyvateľov obce, ale hlavne vyvíjať činnosť v záujmových krúžkoch, pri spestovaní okolia a pri výchove detí.

1.2 ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA

1.2.1 Analýza väzieb územia

1.2.1.1 Dopravná infraštruktúra – širšie vzťahy

Obec Vyšný Klátov sa nachádza približne 13 km od mesta Košice, ktoré je významným priemyselným centrom východnej časti Slovenskej republiky. Predstavuje významný dopravný uzol cestnej, železničnej i leteckej dopravy. Vzhľadom na blízkosť tohto významného dopravného uzla – mesta Košice- uvádzame infraštruktúru širších dopravných vzťahov aj v súvislosti s týmto mestom. Obyvatelia majú možnosť cestovať železničnou a leteckou dopravou len z krajského mesta. Medzinárodné letisko Košice je druhé najväčšie letisko na Slovensku a nachádza sa asi 6 km južne od centra mesta Košice. V súčasnosti je možné odletieť z letiska Košice takmer do celého sveta, vďaka dopravcom, ktorí zabezpečujú denné spojenie Košíc s Viedňou, Prahou a Bratislavou. Letisko Košice poskytuje dopravcom handlingové služby od roku 1994. Keďže obyvatelia obce Vyšný Klátov sú napojení na krajské sídlo Košice autobusovou dopravou (EUROBUS Košice) môžu využívať výhody a možnosti Košického integrovaného dopravného systému.

Na území obce Vyšný Klátov sa nachádzajú miestne komunikácie v dĺžke 3,4 km. Vedľa miestnej komunikácie spájajúcej kostol a zástavku autobusu je vybudovaný chodník. V roku 2014 obec za podpory európskych fondov urobila rekonštrukciu verejného osvetlenia. Verejné

osvetlenie má moderné LED svietidlá, ktoré sú umiestnené na podpernom elektrickom stĺpe v počte 88 ks .

1.2.1.2 Zásobovanie pitnou vodou

Obec Vyšný Klátov je napojená na skupinový vodovod od roku 1973, ktorý zabezpečuje obyvateľom obce pitnú vodu. Vodovod má dĺžku 8,3 km a skladá sa z primárnych a sekundárnych vetiev. Prevádzkovateľom vodovodnej siete je Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a. s.

V obci sa nachádza vodojem s objemom do 100m³, ktorý je umiestnený nad obcou a privádza vodu zo štyroch prameňov, ktoré sú umiestnené v lesných porastoch extravilánu obce. Sú to pramene Hadňová, Šimovo, Uslender a Pod Štemberkom. Piaty prameň pod názvom Pišivenky je odstavený z dôvodu zvýšeného výskytu antimónu a arzenu. V súčasnej dobe bolo vybudované vysoko-tlakové potrubie s pitnou vodou cez ktoré je privádzaná voda do vodojemu obce z vodnej nádrže Bukovec.

Niektorí obyvatelia obce si zabezpečujú pitnú vodu z vlastných studní, pričom kvalita vody v týchto studniach je vo vyhovujúcom stave. Najväčším problémom znečisťovania pitnej vody je radón a iné kovy, ktoré sa vo vode nachádzajú. K väčšiemu znečisťovaniu tu nedochádza nakoľko poľnohospodárske družstvo prestalo v obci prevádzkovať živočíšnu výrobu. K menšiemu znečisteniu pitnej vody dochádza zrejme z toho dôvodu, že neďaleko obce v časti Kurišková boli v posledných rokoch robené prieskumné vrty na rôzne nerastné bohatstvá (napr. urán).

1.2.1.3 Kanalizácia a ČOV

V roku 1998 sa začalo s prípravou projekčných prác na výstavbu kanalizácie. V roku 2001 sa začalo s výstavbou kanalizácie miestnych rozvodov. Na financovanie kanalizácie boli použité finančné prostriedky z MŽP SR. V súčasnej dobe je kanalizácia v obci v plnej prevádzke a o jej údržbu sa stará Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a. s..

V obci sa nachádzajú 2 súkromné ČOV, ktoré si spravujú miestny obyvatelia.

1.2.1.4 Plyn

Obec Vyšný Klátov je plynofikovaná. Ako zdroj zásobovania obce plynom je STL plynovod s bodom napojenia v Myslave. Z tohto bodu je napájaná okrem obce Vyšný Klátov, aj obec Nižný Klátov a obec Hýľov. Obec Vyšný Klátov, ako aj celá SR má zabezpečené dodávky zemného plynu cez spoločnosť SPP a. s..

SPP a. s. musí takmer všetok zemný plyn dovážať zo zahraničia. Je to preto, že naša krajina nemá veľké zásoby zemného plynu. Náleziská v ktorých sa zemný plyn určený pre Slovenskú republiku ťaží, sú od našej republiky vzdialené viac ako 4 000 kilometrov. Zemný plyn sa k jednotlivým krajinám prepravuje sieťou medzinárodných plynovodov umožňujúcich potrubnú prepravu. Ich dĺžka neustále rastie. Prevádzkové tlaky dosahujú u najnovších plynovodov až 100 barov (10 MPa) a priemery plynovodov často presahujú 1 m. Systémom vysokotlakových plynovodov je zemný plyn dopravovaný do jednotlivých plynofikovaných obcí. Tu sa najprv v regulačných staniách znižuje tlak plynu. Rozvody po obciach môžu byť buď nízkotlakové (tlak plynu je vyhovujúci na prevádzku plynových spotrebičov a nemusí sa preto ďalej upravovať) alebo strednotlakové. V prípade strednotlakových rozvodov majú jednotlivé objekty vlastné regulátory, ktorými sa upravuje tlak plynu na hodnotu nutnú na bezproblémovú prevádzku spotrebičov. Výhodou strednotlakových rozvodov je najmä väčšia kapacita sietí.

1.2.1.5 Energetická sieť

Energetická sieť v obci Vyšný Klátov je obnovená len z časti a tak je potrebné zvyšnú časť elektrických rozvodov zrekonštruovať, teda vymeniť niektoré podperné body, drôtové rozvody ako aj závesný kábel. Obec Vyšný Klátov je zásobovaná elektrickou energiou, ktorú zabezpečuje RIGHT POWER ENERGY.

1.2.1.6 Telekomunikácie

Obyvatelia obce Vyšný Klátov môžu využívať služby rôznych telekomunikačných spoločností. Územie obce je v celku v dobrom rozsahu a s dostačujúcou kapacitou pokryté ako fixnými, tak aj mobilnými operátormi pôsobiacimi na slovenskom telekomunikačnom trhu. Avšak pre bežného obyvateľa je v niektorých častiach obce slabo pokrytý signál 1. a 2. programu a ďalších programov. Nie je vždy možné zachytiť signál obyčajnou televíznou anténou a k nej priradeným prijímačom.

Hlasové služby poskytuje niekoľko fixných ako aj mobilných operátorov. Služby na prenos dát poskytujú viaceré spoločnosti.

1.2.1.7 Rozhlas a televízia

Obyvatelia obce Vyšný Klátov využívajú služby spoločností, ktoré poskytujú prístup k televíznym a rozhlasovým staniciam prostredníctvom satelitných služieb. Bežný občan obce tak môže mať prístup k rôznym televíznym a rozhlasovým staniciam.

1.2.1.8 Internet

Obec Vyšný Klátov prevádzkuje vlastnú oficiálnu WEB stránku, ktorá je pravidelne obnovovaná. Pripojenie na internet v obci Vyšný Klátov je možné prostredníctvom telekomunikačných operátorov pevných a mobilných sietí poskytujúcich svoje služby na území obce.

1.2.2 Hlavné vonkajšie faktory

Pri plánovaní rozvoja, riešení problémov a výziev konkrétneho územia je dôležité rešpektovať nielen vnútorný potenciál a aktuálny stav územia ale tiež rôznorodé vonkajšie faktory, ktoré môžu v aktuálnom čase alebo neskôr v budúcnosti vplývať na dané územie či už s pozitívnym alebo negatívnym dopadom. Jedná sa predovšetkým o tie faktory, ktoré nie je možné vlastnými silami ovplyvniť ale je nevyhnutné ich vopred predvídať, pretože môžu zásadným spôsobom ovplyvniť naplánovaný budúci rozvoj. Je dôležité rešpektovať faktory rozvoja nastavené pre celkový rozvoj SR a tiež rozvoj dotknutého regiónu, ktorého súčasťou je riešené územie. Plánovať rozvoj svojho územia v rozpore s nadradenými faktormi rozvoja predstavuje vysoké riziko a ohrozenie budúcej realizácie miestnych rozvojových projektov a následné dosiahnutie nastavených cieľov. Okrem toho je dôležité monitorovať aktuálny stav a prípadne predvídať tendencie v smerovaní budúceho vývoja situácie v politickom, legislatívnom, finančnom, sociálnom a technologickom prostredí vonkajších vplyvov.

Výhodou je predvídať budúce zmeny a vytvárať vopred preventívne opatrenia pre zamedzenie alebo znížovanie ich negatívnych dopadov na rozvojové aktivity v dotknutom území. Existuje taktiež samostatné prostredie prírodných javov, ktoré by bolo možné pomenovať aj tzv. „vplyvom vyššej moci“, ktoré je ťažko predvídať avšak dôsledky môžu mať dlhodobý nepriaznivý dopad na územie – to môžu byť napr. extrémny počasia, záplavy, kalamity, lesné požiare a pod.

Slovensko ako členský štát Európskej únie musí rešpektovať a prispôbovať svoje rozvojové ciele a zámery spoločnej európskej stratégie **Európa 2020**, ktorá stanovuje 5 cieľov pre EÚ do roku 2020:

1. Zamestnanosť

- Zvýšiť mieru zamestnanosti obyvateľov vo veku 20 – 64 rokov na 75%.

2. Výskum a vývoj

- Zvýšiť úroveň investícií do výskumu a vývoja na 3% HDP.

3. Zmena klímy a energetická udržateľnosť

- Znížiť emisie skleníkových plynov o 20% oproti úrovniam z roku 1990.
- Získavať 20% energie z obnoviteľných zdrojov.
- Dosiť 20% nárast efektívnosti vo využívaní energie.

4. Vzdelávanie

- Zníženie miery predčasného ukončenia školskej dochádzky pod 10%.
- Min. 40% podiel obyvateľov vo veku 30 – 34 rokov s ukončeným vysokoškolským vzdelaním.

5. Boj proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu

- Min. o 20 mil. znížiť počet osôb, ktorým hrozí chudoba a sociálne vylúčenie.

Stratégia zároveň identifikovala nové mechanizmy na povzbudenie rastu a tvorby pracovných miest. Bližšie sa im venuje v **7 hlavných iniciatívach**:

Inteligentný rast

- Digitálna agenda pre Európu
- Inovácia v Únii
- Mládež v pohybe

Udržateľný rast

- Európa efektívne využívajúca zdroje
- Priemyselná politika vo veku globalizácie

Inkluzívny rast

- Program pre nové zručnosti a nové pracovné miesta
- Európska platforma na boj proti chudobe

Európska komisia zohľadnila tieto priority pre dosiahnutie dlhodobého rastu pre celú EÚ a v súčasnosti smeruje viac ako 30% rozpočtu EÚ do Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR), Európskeho sociálneho fondu (ESF) a Kohézneho fondu (KF). Tieto nástroje, známe ako štrukturálne fondy, pomáhajú zabezpečiť efektívne investovanie finančných prostriedkov s cieľom podporovať inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast predovšetkým v zaostávajúcich členských štátoch EÚ.

Financovanie z prostriedkov EÚ podporuje:

- vytváranie väčšieho počtu pracovných miest a zvyšovanie ich kvality,
- rozvoj nových technológií,
- špičkový výskum,
- vysokorýchlostný prístup na internet,
- inteligentnú dopravnú a energetickú infraštruktúru,
- energetickú efektívnosť a využívanie obnoviteľných zdrojov energie (OZE),
- rozvoj podnikania a
- zručnosti a odbornú prípravu.

Na rozvoj vidieckych oblastí v rámci EÚ sa zameriava politika rozvoja vidieka EÚ, ktorá je súčasťou spoločnej poľnohospodárskej politiky EÚ (SPP). V súlade so stratégiou Európa 2020 a celkovými cieľmi politiky SPP boli pre rozvoj vidieka stanovené 3 dlhodobé strategické ciele:

1. podporovať konkurencieschopnosť poľnohospodárstva,
2. zabezpečovať udržateľné hospodárenie s prírodnými zdrojmi a opatrenia v oblasti klímy a
3. dosiahnuť vyvážený územný rozvoj vidieckych hospodárstiev a komunít vrátane vytvárania a udržiavania pracovných miest.

Rozvoj vidieckych oblastí v jednotlivých členských štátoch EÚ je realizovaný prostredníctvom národných programov rozvoja vidieka, ktoré by mali rešpektovať nasledovné spoločné priority EÚ:

- podporovať prenos znalostí a inovácie v poľnohospodárstve, lesnom hospodárstve a vidieckych oblastiach,
- zvyšovať životaschopnosť a konkurencieschopnosť všetkých typov poľnohospodárstva a propagovať inovačné technológie a udržateľné hospodárenie,
- podporovať organizáciu potravinového reťazca, dobré životné podmienky zvierat a riadenie rizík v poľnohospodárstve,
- obnovovať, zachovávať a posilňovať ekosystémy súvisiace s poľnohospodárstvom a lesníctvom,
- podporovať efektívne využívanie zdrojov a prechod na nízkouhlíkové hospodárstvo odolné voči zmenám klímy a
- podporovať sociálne začlenenie, znižovanie chudoby a hospodársky rozvoj vo vidieckych oblastiach.

Finančné prostriedky EÚ zamerané na rozvoj vidieka sú zabezpečené z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV). Spolu so štrukturálnymi fondmi EÚ (EFRR, ESF a KF) a Európskym námorným a rybárskym fondom (ENRF) spoločne predstavujú európske štrukturálne a investičné fondy (ESIF). Z týchto fondov bude podpora EÚ na Slovensku financovaná prostredníctvom nasledovných operačných programov:

- OP Výskum a inovácie
- OP Integrovaná infraštruktúra,
- OP Ľudské zdroje,
- OP Kvalita životného prostredia
- Integrovaný regionálny OP,
- OP Efektívna verejná správa,
- OP Technická pomoc,

- Program rozvoja vidieka a
- OP Rybné hospodárstvo.

Medzi hlavné faktory rozvoja na národnej úrovni patria odporúčania a záväzky vyplývajúce z členstva SR v Európskej únii, ktoré sa stávajú súčasťou národnej legislatívy a prenášajú sa do programových dokumentov štátu. V rámci aktuálnej prípravy rozvoja územia je potrebné rešpektovať nasledovné odporúčania Európskej komisie, ktoré boli Slovensku predložené k programu stability SR.

- Dodržiavať požiadavky Paktu stability a rastu a udržiavať HDP v súlade so stanovenými cieľmi a zohľadňovať prípadné nepriaznivé hospodárske podmienky. Pokračovať v opatreniach dlhodobej udržateľnosti verejných financií s dôrazom na oblasť zdravotníctva (racionalizácia nemocničnej starostlivosti a riadenia a posilňovanie primárnej starostlivosti o zdravie obyvateľstva).
- Zlepšovať efektívnosť daňovej politiky so zameraním na posilňovanie kapacít auditu a výberu daní. Zamerať sa na efektívnosť zdaňovania nehnuteľností a prepojiť základ zdanenia nehnuteľností na skutočnú trhovú hodnotu nehnuteľností.
- Zvýšiť nezávislosť verejnej služby a zlepšiť riadenie ľudských zdrojov vo verejnej správe. Zamerať sa na posilňovanie analytickej kapacity verejných inštitúcií, prijímať opatrenia na boj proti korupcii a zvýšiť efektívnosť a kvalitu súdneho systému a verejného obstarávania.
- Zavádzať opatrenia pre zlepšenie podnikateľského prostredia s dôrazom na malé a stredné podniky. Zamerať sa na lepšie fungovanie trhu s energiou a preskúmať faktory vplyvajúce na vysoké sieťové poplatky za elektrinu s dôrazom pre priemyselných odberateľov. Naďalej rozvíjať energetické prepojenia so susednými krajinami.
- Zamerať sa na riešenie dlhodobej nezamestnanosti s dôrazom na mladých ľudí (preventívne opatrenia) a ženy s rodinnými povinnosťami (zamerať sa na zariadenia starostlivosti o deti do troch rokov). Využívať nástroje podpory zamestnávania ako sú aktivačné práce, druhá šanca na vzdelanie, individuálne prispôsobovanie odborného vzdelávania s dôrazom na kvalitu. Zvýšiť kapacitu verejných služieb zamestnanosti so zameraním na správu prípadov, personalizované poradenstvo, aktiváciu nezamestnaných a posilniť prepojenie medzi aktiváciou a sociálnou pomocou.
- Zvyšovať kvalitu vyučovania na školách a zlepšovať učebné výsledky žiakov a študentov. Odborné vzdelávanie a prípravu poskytovať priamo na pracoviskách. Prispôbiť vytváranie študijných programov priamo orientovaných na výkon povolania. Zamerať sa na zvyšovanie kvality vedeckej základne a prepájať účinné odovzdávanie poznatkov z vedy a výskumu pre akademickú obec.
- Vytvárať systémové opatrenia pre zlepšenie prístupu ku kvalitnému a inkluzívnemu predškolskému a školskému vzdelávaniu marginalizovaných skupín vrátane rómskych komunit a vytvárať podmienky pre ich širšiu účasť na odbornej príprave a vyššom vzdelávaní.

Zároveň pre SR vyplýva povinnosť dodržiavať záväzky k stanoveným termínom, ktoré jej vyplynuli pri vstupe do Európskej únie a to predovšetkým zamerané na zvyšovanie dostupnosti miestneho obyvateľstva ku kvalitnej pitnej vode prostredníctvom budovania verejných vodovodov a zvyšovanie počtu obyvateľov napojených na kanalizáciu prostredníctvom budovania verejných kanalizácií a čistiarní odpadových vôd. Rozvoj v týchto oblastiach infraštruktúry bude preto patriť medzi podporované priority v závislosti od veľkosti územných aglomerácií a v závislosti od plánovacích dokumentov na regionálnej úrovni.

Ďalšiu oblasť predstavuje spoločné úsilie členských štátov EÚ znižovať emisie skleníkových plynov v záujme dosiahnutia záväzku EÚ znížiť emisie skleníkových plynov do roku 2020 o 20%. Podporované budú rôzne ekologicky zamerané projekty spojené s využívaním obnoviteľných zdrojov energií alebo využívanie alternatívnych materiálov a technológií zameraných na zvyšovanie energetickej efektívnosti nielen v oblastiach ako doprava a priemysel ale tiež v poľnohospodárstve a lesníctve.

Realizácia národných projektov elektronizácie verejnej správy a rozvoja elektronických služieb bude spolu so zavádzaním inovácií a IKT a postupným zvyšovaním prístupnosti k širokopásmovému internetu aj vo vidieckych oblastiach vytvárať podmienky pre efektívny a kvalitný výkon služieb verejnej správy i samosprávy.

Národné projekty výstavby diaľnic, rýchlostných ciest vrátane postupnej modernizácie železničnej dopravy otvoria dlho očakávané kvalitné dopravné prepojenie východu a západu Slovenska. Východ SR s blízkym prepojením na Maďarsko, Poľsko a Ukrajinu tak konečne bude môcť ponúknuť investične zaujímavý potenciál vhodný aj pre významných tzv. strategických investorov, ktorí vytvárajú nové a dlhodobé stále pracovné príležitosti. Spolu so zámerom preferovať plánované investičné parky zameriavať sa na inovácie a informačné a komunikačné technológie s vysokou pridanou hodnotou môžu sa v okolí mesta Košice vytvárať vysoko kvalifikované pracovné miesta, ktoré môžu zastaviť dlhodobý odliv kvalifikovanej pracovnej sily a mladých ľudí z východu na západ.

1.2.3 Vplyv vonkajšieho prostredia na vývoj situácie v území

Konkrétny vplyv vonkajšieho prostredia na všestranný rozvoj miestneho územia predovšetkým z pohľadu miestnej samosprávy je značný a je možné ho rozdeliť do niekoľkých kategórií. Identifikácia a rozdelenie jednotlivých vplyvov pomôže tvorcom stratégie predvídať budúci možný vývoj situácie (hlavne ten nepriaznivý) a v rámci svojich možností sa naň pripraviť resp. prijať preventívne opatrenia na zmiernenie prípadných negatívnych dopadov.

Na rozvoj miestneho územia môžu vplývať rôzne vonkajšie faktory, ktoré je možné zhrnúť do nasledovných spoločných oblastí:

- sociálna,
- technologická,
- ekonomická,
- ekologická,
- politická a
- hodnotová.

Na rozvoj miestneho územia predpokladáme pôsobenie nasledujúcich vonkajších faktorov:

Tabuľka č. 23

Sociálna oblasť	Technologická oblasť	Ekonomická oblasť
Zmeny populácie – starnutie obyvateľstva, vyľudňovanie vidieka, odchod mladých a kvalifikovaných ľudí za prácou, vzdelaním, službami	Rozvoj zameraný na široké využívanie IKT, inovácií, kreatívneho priemyslu, moderných alternatívnych technológií	Podpora z fondov EÚ na realizáciu investičných i neinvestičných rozvojových projektov pre verejný, súkromný i neziskový sektor
Zvyšovanie vzdelanostnej, kvalifikačnej a odbornej úrovne žiakov, študentov a obyvateľov	Pokryvanie vidieckych oblastí širokopásmovým pripojením na internet a elektronizácia služieb verejnej správy a samosprávy	Národné dotačné a kompenzačné programy v rôznych oblastiach (i na rozvoj vidieckeho CR a agroturistiky)
Pokles výroby u dominantných zamestnávateľov v regióne a s tým spojený pokles príjmov alebo hromadné prepúšťania	Rozvoj priemyselných a technologicky vyspelých (High – Tech) parkov s vyššou pridanou hodnotou	Obmedzená podpora štátu pre malých a stredných podnikateľov a vysoká odvodová zaťaženosť brzdiaca ďalší rozvoj podnikania
Prehlbujúca sa chudoba a sociálna vylúčenosť marginalizovaných a neprispôsobivých skupín, nárast sociálnej ohrozenosti mládeže	Zvyšovanie dostupnosti k technológiám využívajúcich obnoviteľné zdroje energií aj pre fyzické osoby a nárast ich individuálneho využívania na vidieku	Postupujúca výstavba diaľnic smerom na východ SR a postupný príchod významných investorov bližšie k východu republiky
Špecializované účelové dotačné programy EÚ a SR (napr. zamestnávanie mladých ľudí, aktivačné práce a pod.)	Podpora prenosu vedeckých a výskumných poznatkov do praxe (poľnohospodárstvo, lesníctvo, rozvoj vidieka)	Podpora štátu pri výrobe a predaji miestnych a regionálnych výrobkov, potravín a produktov
Migračné vlny – hromadné sťahovanie národov za prácou z vojnových a chudobných oblastí do krajín EÚ	Postupné ukončovanie éry využívania uhlíkových na báze tradičných palív a prechod k alternatívnym zdrojom energií	Prehlbujúca sa kríza v rámci Európskej únie – finančná, ekonomická – vplyv na stabilitu bánk, meny i priemyselnej výroby
Ekologická oblasť	Politická oblasť	Hodnotová oblasť
Podpora a preferovanie ekologických projektov, využívania OZE, zvyšovanie	Plnenie záväzkov SR voči legislatíve a normám EÚ v rôznych oblastiach	Propagácia európskych demokratických princípov, cenností a hodnôt, tolerancie,

energetickej efektívnosti, nakladania s odpadmi a pod.		spolupatričnosti a vzájomnej súdržnosti
Trvalo udržateľný rozvoj obcí a mikroregiónov na Slovensku vrátane podpory miestnych ekologických a udržateľných projektov	Integrovaný územný rozvoj na princípoch LEADER – preferovanie komunitou riadeného rozvoja vo vidieckom prostredí	Rozvoj komunitného dialógu, komunitnej a medzisektorovej spolupráce, rozvoj spoločných partnerských vzťahov a projektov
Zmeny spojené s otepľovaním, extrémny počasie, záplavy, suché obdobia ovplyvňujúce poľnohospodársku prvovýrobu, vysychanie vodných zdrojov, lesné kalamity, požiare a pod.	Ohrozenie politiky súdržnosti – možné krátenie fondov EÚ, obmedzovanie voľného pohybu osôb alebo tovarov, rozsiahla reštrukturalizácia EÚ alebo aj možnosť rozpadu EÚ	Postupné vytrácanie základných morálnych hodnôt, rodinnej a medzigeneračnej súdržnosti, nárast radikalizmu a extrémizmu zvlášť medzi mladými ľuďmi
Zásahy do prírody a životného prostredia – znečisťovanie pôdy užívaním pesticídov, herbicídov, chemických hnojív, skládky odpadov a pod.	Pretrvávajúce problémy s nevysporiadanými vlastníckymi vzťahmi, rozdrobenosť vlastníckych podielov	Postupný prechod k zdravému spôsobu života – prevencia ochorení, zdravšie potraviny, pohyb, šport, relax, oddych
Postupný rozvoj ekologického a trvalo udržateľného hospodárenia v lesníctve a v poľnohospodárstve	Presúvanie kompetencií štátu na samosprávy bez primeranej finančnej podpory	Postupný návrat k domácej kvalite na úkor lacnej kvantity (z dovozu), lokálpatriotizmus

Zdroj: vlastné spracovanie

1.2.4 Súlad PHSR s inými rozvojovými dokumentmi

Plánovanie hospodárskeho a sociálneho rozvoja musí byť v súlade a nadväzovať na súbor národných, regionálnych i miestnych rozvojových dokumentov, ktoré v danom období špecifikujú rozvojové smerovanie nadradených územných celkov. Príprava rozvojovej stratégie na miestnej úrovni musí byť preto v súlade s miestnym územnoplánovacím dokumentom, pretože PHSR a UPD spolu predstavujú základné rozvojové piliere budúceho rozvoja územia. Okrem toho miestny rozvoj musí byť v súlade s plánovaným rozvojom mikroregiónu prípadne Miestnej akčnej skupiny (ak existujú resp. ak pripravujú spoločnú rozvojovú stratégiu).

Na regionálnej úrovni musí byť miestna stratégia zosúladená s rozvojovou stratégiou a cieľmi samosprávneho kraja vrátane iných platných regionálnych rozvojových koncepcií, programov alebo stratégií.

PHSR obce Vyšný Klátov je spracovaný v súlade s rôznymi rozvojovými stratégiami a koncepciami na miestnej, regionálnej, národnej i nadnárodnej úrovni tak, aby nedochádzalo k žiadnym rozporom ale naopak, aby sa vzájomne dopĺňali a vo vzájomnom súlade prispievali k znásobovaniu rozvojového efektu obce.

Obec má spracovaný aktuálne platný územnoplánovací dokument. Tento dokument bol spracovaný v roku 2000, v najbližšom období sa požiadava o spracovanie doplnku k UPNZ.

Príprava stratégie PHSR v plnom rozsahu vychádzala a je zosúladená s ÚPD obce. V prípade budúcej aktualizácie novej dokumentácie ÚPD bude zohľadnený a zosúladený vzájomný vplyv na PHSR. V prípade vzniknutia rozporov bude realizovaná aktualizácia PHSR v záujme úplného zosúladenia oboch dokumentov.

Obec je súčasťou mikroregionálneho združenia obcí RUDOHORIE ktoré má spracovanú vlastnú spoločnú rozvojovú stratégiu. PHSR obce Vyšný Klátov je v súlade s miestnou mikroregionálnou stratégiou.

Obec je súčasťou občianskeho združenia MAS RUDOHORIE, ktoré má spracovanú aktuálnu vlastnú komunitou riadenú integrovanú rozvojovú stratégiu (stratégia CLLD). PHSR obce je v súlade s miestnou aktuálne platnou stratégiou CLLD.

Počas spracovávania PHSR bola nadviazaná úzka spolupráca so zástupcami jednotlivých sektorov (verejný, súkromný, občiansky) vrátane zapojenia partnerov, aktivistov miestnych záujmových združení a marginalizovaných komunít. PHSR tak zohľadňuje a je v súlade so všetkými miestnymi rozvojovými dokumentmi a to predovšetkým v nasledovných oblastiach:

- rozvoj a skvalitňovanie verejnej infraštruktúry a služieb,
- rozvoj komunitného dialógu a spolupráce, komunitných a sociálnych služieb vrátane zapájania mladých ľudí a marginalizovaných skupín obyvateľov,
- rozvoj viacsektorových partnerstiev a spolupráce,
- skvalitňovanie a ochrana životného prostredia,
- rozvoj miestnej ekonomiky a rast zamestnanosti v území,
- rast konkurencieschopnosti miestnych podnikateľov,
- rozvoj inovatívnych a kreatívnych nápadov a projektov,
- rozvoj malého podnikania a služieb v rôznych oblastiach,
- rozvoj turizmu – infraštruktúra, služby, propagácia,
- skvalitňovanie všetkých druhov vzdelávania a informovania (základné, odborné, celoživotné, záujmové, rekvalifikačné a pod.),
- využívanie a zveľaďovanie miestneho potenciálu (príroda, ľudia, tradície, história a pod.).

PHSR obce Vyšný Klátov je v súlade s nasledovnými stratégiami alebo koncepciami na regionálnej alebo národnej úrovni, ktoré budú vplyvať na konkrétny rozvoj územnej oblasti, ktorej súčasťou je aj územie obce:

- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického kraja 2016 – 2022, ktorý je zameraný na „intenzívnu podporu tvorby nových pracovných miest a iniciatív vedúcich k rastu miezd cestou budovania regionálnej identity v Košickom kraji“ (základné poslanie – misia KSK). Základné strategické ciele sa zameriavajú na posilnenie regionálnej

identity prostredníctvom tvorby pracovných miest, rozvoja vidieka, komunitného spôsobu života, rozvojom občianskej spoločnosti, sociálnych ľudských práv, dobrovoľníctva, kultúrneho a prírodného dedičstva a kvality života obyvateľov.

- Regionálna integrovaná územná stratégia Košického kraja na roky 2014 – 2020 sa vo svojich prioritných osiach zameriava na bezpečnú a ekologickú dopravu, ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám a zlepšenie kvality života s dôrazom na životné prostredie.
- Stratégia pre rozvoj kreatívnej ekonomiky Košického kraja slúži na podporu rozvoja kreatívnej ekonomiky s pozitívnym dopadom na zamestnanosť a kvalitu života v regióne. Vo svojich prioritných oblastiach sa zameriava na budovanie partnerstiev a rozvoj vzdelávania.
- Program budovania logistického centra pre agrokomody v KSK je zameraný na podporu zvyšovania zamestnanosti a konkurencieschopnosti Košického kraja podporou priamej produkcie prvovýroby, tvorbu partnerstiev, dodávateľských reťazcov, registráciu miestnych agroproduktov, vzdelávací a školiaci proces, miestne značky a pod.
- Regionálna inovačná stratégia Košického kraja 2013 – 2020 sa zameriava na rozvoj vzájomnej spolupráce a partnerstiev pri využívaní vnútorného inovačného potenciálu, podporu inovatívneho podnikania, skvalitňovania ľudských zdrojov a budovania regionálneho inovačného ekosystému európskeho významu.
- Stratégia na zmiernenie sociálnej exklúzie v podmienkach Košického kraja 2015 – 2020 sa v rámci svojich prioritných oblastí zameriava znevýhodnené skupiny na trhu práce, ich motiváciu, aktivizáciu, odborné vzdelávanie, inovatívne formy podnikania, využívanie vnútorného potenciálu územia a rozvoj informovanosti.
- Národná stratégia regionálneho rozvoja SR do roku 2020 stanovuje pre Košický kraj 3 základné prioritné oblasti: 1.-vytvorenie hospodárstva založeného na znalostiach a inovácii, 2.-podporovanie ekologickejšieho a konkurencieschopnejšieho hospodárstva efektívne využívajúceho zdroje a 3.-podporovanie hospodárstva s vysokou mierou zamestnanosti zabezpečujúceho sociálnu a územnú súdržnosť.
- Stratégia rozvoja cestovného ruchu do roku 2020 sa zameriava na zvyšovanie konkurencieschopnosti cestovného ruchu pri lepšom využívaní jeho potenciálu so zámerom vyrovnávať regionálne disparity a vytvárať nové pracovné príležitosti. Dôraz bude kladený na kvalitu, inovácie, rozvoj podnikania v CR, širšiu účasť znevýhodnených občanov, rozvoj cykloturistiky, kúpeľníctva, rozvoj vzdelávania a partnerstiev, produktov a propagácie CR.
- Miestna Agenda 21 – Udržateľný rozvoj obcí a mikroregiónov na Slovensku sa zameriava na tvorbu partnerstiev, environment, miestny rozvoj a kvalitu života na vidieku, podporu miestnych iniciatív a zapájanie miestneho obyvateľstva a komunit do trvalo udržateľného rozvoja regiónov.

1.3 ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU ÚZEMIA

1.3.1 Zhodnotenie súčasného stavu územia

Analýza SWOT bola spracovaná na základe výstupov analýzy vnútorného prostredia obce a tiež názorov a podnetov miestnych občanov, ktorí sa zúčastnili pracovných stretnutí zameraných na identifikáciu silných a slabých stránok územia obce. Snahou bolo dosiahnuť viac sektorovú spoluprácu zapojením do prípravných prác na PHSR aj miestnych združení, spolkov, záujmových organizácií a podnikateľských subjektov v záujme čo najširšej prezentácie miestnych názorov a návrhov v každej z dotknutých oblastí. Výsledkom bolo široké spektrum účastníkov, ktorí prezentovali svoj uhol pohľadu na obec, dianie v nej, kvalitu života a potrieb v území kde žijú alebo pôsobia.

Vybrané boli štyri základné oblasti, v rámci ktorých boli postupne zadefinované silné a slabé stránky obce a jej územia z pohľadu vnútorného prostredia. Z pohľadu vonkajších vplyvov boli zadefinované príležitosti a ohrozenia, ktoré môžu pozitívne alebo negatívne ovplyvňovať budúci rozvoj v obci. Určujúcim kritériom bolo stanovenie spoločnej názorovej zhody medzi účastníkmi stretnutí a tá bola v niektorých prípadoch smerodajnou pri zápise do jednotlivých častí analýzy SWOT (zvlášť pri definovaní vplyvu vnútorného alebo vonkajšieho prostredia). Analýza je výstupom konkrétnej práce s ľuďmi a ich názormi, ktoré boli v prípade spoločnej zhody nadradené dodržaniu presných definícií SWOT analýzy.

Ako základné oblasti hodnotenia analýzy SWOT boli vybrané:

- prírodné zdroje
- ľudské a spoločenské zdroje
- materiálne a fyzické zdroje a
- ekonomické zdroje.

Z každej z týchto oblastí boli zadefinované silné stránky a slabé stránky územia z pohľadu vnútorného prostredia, ktoré si dokáže obec a jej obyvatelia ovplyvniť samostatne. Za každú oblasť boli navrhnuté tie silné alebo slabé stránky, ktoré sa účastníkom pracovných stretnutí javili ako kľúčové. Tie boli neskôr zohľadnené pri zadefinovaní základných problémov v území a následnom výbere budúcich prioritných rozvojových oblastí a stanovení strategickej časti PHSR.

1.4 ANALÝZA SWOT

Tabuľka č. 24

Oblasť:	Silné stránky	Slabé stránky	Príležitosti	Ohrozenia
PRÍRODNÉ ZDROJE	<ul style="list-style-type: none"> vhodná klíma pre život ľudí; vidiecky charakter osídlenia; bohatý prírodný potenciál; vysoké zastúpenie zelene a lesných porastov; minimálne zaťaženie hlukom; veľmi dobrá kvalita ovzdušia; vhodné prostredie pre rozvoj agroturistiky a vidieckej turistiky; blízkosť turistickej chaty Lajoška na Prednej Holici; vhodné podmienky pre pestovanie ovocných stromov; množstvo individuálnych vodných zdrojov; čiastočne zrealizovaná výstavba kanalizačnej siete; obec Vyšný Klátov je účastník Programu rozvoja dediny; separovanie odpadov; bohatý historický potenciál; okolie Košíc využívané na oddychovo rekreačné aktivity; 	<ul style="list-style-type: none"> poloha v Košickej ohrozenej oblasti – blízkosť veľkomesta a priemyselných podnikov zaťažujúcich životné prostredie širokého okolia; deficit vody pre zavlažovanie poľnohospodárskej pôdy; zanedbávanie starostlivosti o prírodné atraktivity; prítomnosť čiernych/nelegálnych skládok v obci; chýba obecné kompostovisko; zanedbaný stav verejnej zelene; málo rozvinuté ovocinárstvo; nedostatočná motivácia triediť odpad u občanov; nízka účinnosť odvodňovacích rigolov; nedoriešené vlastnícke vzťahy k pozemkom; nízke environmentálne povedomie obyvateľstva; slabé využívanie obnoviteľných zdrojov energie, alternatívnych a energeticky šetrných postupov a technológií, ktoré sú šetrné k životnému prostrediu; kontaminácia ornej pôdy z nekontrolovaného využívania chemických látok (umelé hnojivá, herbicidy, pesticidy); orná pôda nižšej bonity – nižšia úrodnosť; 	<ul style="list-style-type: none"> ochrana a racionálne využívanie prírodných zdrojov; propagácia ochrany životného prostredia na národnej a regionálnej úrovni; existencia legislatívneho zabezpečenia nakladania s odpadmi v súlade s predpismi Európskej únie; plnenie záväzkov SR voči normám a legislatíve EÚ (zásobovanie pitnou vodou, výstavba kanalizácií a ČOV, využívanie OZE, nakladanie s odpadmi a pod.); integrovaná koncepcia v hospodárení s odpadmi SR (minimalizácia vzniku odpadov, maximálne využívanie odpadov, zhodnocovanie a správne zneškodňovanie spôsobom neohrozujúcim zdravie ľudí a životné prostredie); politika Európskej únie smerujúca k trvalo udržateľnému rozvoju; nové trendy vo využívaní obnoviteľných zdrojov energie; národné programy podpory energetickej efektívnosti; 	<ul style="list-style-type: none"> hydroklimatické zmeny, otepľovanie; zanedbanie environmentálnej výchovy; hydroklimatické zmeny (otepľovanie, extrémny počasie, záplavy, obdobie sucha); nekontrolované a neriadené lesné a pôdne hospodárstvo; pokračujúce znečisťovanie vypúšťaním septikových a žump; obmedzenie politiky súdržnosti a krátenie fondov EÚ z dôvodu ekonomickej alebo finančnej krízy;

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka č. 25

Oblasť:	Silné stránky	Slabé stránky	Príležitosti	Ohrozenia
EUDSKÉ A SPOLOČENSKÉ ZDROJE	<ul style="list-style-type: none"> záujem obyvateľov Košíc o bývanie na vidieku; vysoké kultúrne povedomie obyvateľstva; vyššie nároky obyvateľov na vybavenosť a kvalitu vzdelávania v školských, výchovných a voľno časových zariadeniach obce; väčšia ponuka voľných pracovných miest v blízkych mestách a podnikoch; využívanie aktivačných prác v obci; bohaté tradície a hlboké korene kultúr. podujatí; bohatá tradícia folklórnych a iných kultúrnych podujatí, súťaží a prehliadok; široká spolková a klubová činnosť – klub dôchodcov, klub; ľahko dostupná široká a rozmanitá sieť stredných škôl, vysokých škôl a školských zariadení v krajskom meste Košice; 	<ul style="list-style-type: none"> nízke a stagnujúce príjmy obyvateľov; náročná prevádzka MŠ a tým vzrastajúci zlý stav a nedostatočná vybavenosť; pomerne vysoká nezamestnanosť v porovnaní s inými regiónmi SR; nedostatok vysokoškolsky vzdelaných ľudí; strata pracovných návykov a motivácie pracovať u dlhodobo nezamestnaných; prehľbovanie chudoby a sociálnych rozdielov; veľmi málo miestnych pracovných príležitostí; chýbajú komunitní, terénni a sociálni pracovníci; chýbajú služby a aktivity prispôbené pre vzrastajúci počet seniorov; vysoká potreba motivácie a aktivizácie mladých ľudí a mládeže; 	<ul style="list-style-type: none"> možnosť využívať štrukturálne fondy EÚ; pokračujúce národné programy podporujúce zamestnanosť – aktivačné práce, absolventská prax ako aj možnosť využívať nové výhodné národné projekty na podporu zamestnávania najviac ohrozených skupín ako sú mladí ľudia a ľudia nad 50 rokov veku; národné dotačné a kompenzačné programy v rôznych oblastiach (napr. vzdelávanie, šport, sociálna pomoc a pod.); 	<ul style="list-style-type: none"> pokles demografického vývoja a starnutie obyvateľstva; postupný zánik pracovných príležitostí pre obyvateľov s nižším vzdelaním; pokračujúca izolácia škôl vzhľadom k vonkajšiemu prostrediu a trhu práce; pokles výroby u dominantných zamestnávateľov v okolí; pretrvávajúca zaostalosť východu voči ostatným regiónom SR; pokračujúci nezáujem investorov o východ Slovenska; prehľbujúca sa kríza v rámci EÚ (finančná, ekonomická, nekontrolované migračné vlny, ohrozenie politiky súdržnosti príp. rozpad EÚ);

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka č. 26

Oblasť	Silné stránky	Slabé stránky	Príležitosti	Ohrozenia
MATERIÁLNE A FYZICKÉ ZDROJE	<ul style="list-style-type: none"> poloha obce v blízkosti krajského mesta, ktoré je významným dopravným uzlom a križovatkou obchodných ciest; sprístupnenie obce pravidelnou autobusovou dopravou; blízkosť 	<ul style="list-style-type: none"> zlý technický stav komunikácií a chodníkov; nízka kapacita intervalov autobusovej dopravy; nízka úroveň vybavenosti miestnych zariadení (MŠ, a pod.); 	<ul style="list-style-type: none"> možnosť využívať štrukturálne fondy EÚ zamerané na skvalitňovanie infraštruktúry a služieb; rozvoj medzisektorovej spolupráce a možnosť spolufinancovania kultúrnych aktivít 	<ul style="list-style-type: none"> stagnujúca výstavba nadradenej cestnej siete v KSK neriešenie zlého technického stavu príjazdových komunikácií a napojení na hlavné cestné ťahy nedostatok financií a zanedbávanie technickej

	<p>medzinárodného letiska a železničného dopravného uzla v meste Košice;</p> <ul style="list-style-type: none"> • dobrá dostupnosť a prepojenosť obce na širokú sieť vzdelávacích zariadení a univerzít; • spracované a pripravované rozvojové dokumenty obce; • dostatočná energetická sieť; • obec je plynofikovaná a odkanalizovaná; • dostupnosť telekomunikačných služieb; • dostupná materská škola v obci; • vybudovaný náučný chodník k meteoritu; • existencia spoločenských priestorov v KD; • existencia miestnych športovísk a detského ihriska; • mini-múzeum náradí; 	<ul style="list-style-type: none"> • nevysporiadané vlastnícke vzťahy k budovám i pozemkom; • zlý technický stav a vysoká energetická náročnosť verejných budov (OcÚ, KD, MŠ, a iné verejné budovy); • nedostatok zariadení cestovného ruchu; • chýba lekáreň; • chýba infraštruktúra pre rozvoj cestovného ruchu; • zlý technický stav historicky cenných budov a kultúrnych pamiatok; • nedostatočné a zastarané vybavenie samosprávy výpočtovou technikou; 	<p>z podnikateľských kruhov;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozšírenie kultúrnej a športovej spolupráce v rámci regiónu Rudohorie; • plnenie záväzkov SR voči normám a legislatíve EÚ (výstavba vodovodov, kanalizácií a ČOV, využívanie OZE a pod.); • národná podpora obnovy verejných budov v záujme zvyšovania energetickej efektívnosti); • národný program digitalizácie verejných služieb; • národný program internetizácie vidieckych oblastí; • budúci rozvoj zameraný na široké využívanie IKT, inovácií, kreativity a alternatívnych technológií; 	<p>a dopravnéj infraštruktúry v obci a v regióne</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokračujúci nárast individuálnej automobilovej dopravy • ohrozenie politiky súdržnosti v EÚ a krátenie fondov EÚ • pretrvávajúce problémy s nevysporiadanými vlastníckymi vzťahmi a rozdrobenými podielmi • presúvanie kompetencií štátu na samosprávy bez finančných kompenzácií • finančná a ekonomická kríza v EÚ a neistota na finančných trhoch vplyvajúca na stabilitu bánk – ohrozenie úverových zdrojov pre finančne náročné projekty
--	--	--	--	--

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka č. 27

Oblasť	Silné stránky	Slabé stránky	Príležitosti	Ohrozenia
EKONOMICKÉ ZDROJE	<ul style="list-style-type: none"> • spracovávanie aktuálnych rozvojových dokumentov; • ľahká dostupnosť inštitúcií zameraných na podporu malého a stredného podnikania; • ľahká dostupnosť a rôznorodosť bankového a poisťovacieho sektora v krajskom meste Košice; • ľahká dostupnosť obchodných reťazcov v krajskom meste; • veľmi dobré podmienky pre rozvoj cestovného ruchu; 	<ul style="list-style-type: none"> • chýbajúce zariadenia cestovného ruchu; • málo zastúpený podnikateľský sektor; • chýbajúca stratégia podpory malého a stredného podnikania; • slabá propagácia obce v oblasti cestovného ruchu; • nedostatočná ponuka služieb cestovného ruchu; • nízka úroveň HDP/obyv. v porovnaní s priemerom EÚ; • nutnosť dochádzania za prácou; • vysoké životné náklady (predovšetkým na bývanie); 	<ul style="list-style-type: none"> • zmena daňového systému SR; • rast priamych zahraničných investícií v regióne; • možnosti využívania fondov Európskej únie; • zvyšovanie kúpnej sily obyvateľstva; • vytváranie priaznivejších podmienok pre podnikanie v SR; • využitie historického, kultúrneho a prírodného 	<ul style="list-style-type: none"> • neriešenie politiky štátu v oblasti malého a stredného podnikania; • nárast odlevu kvalifikovanej pracovnej sily; • nárast konkurencie vplyvom vstupu SR do EÚ; • klesajúca ekonomická aktivita; • pretrvávajúci nezáujem investorov o Východné

	<ul style="list-style-type: none"> vhodná lokalita umiestnenia salaša s domácou kuchyňou; 	<ul style="list-style-type: none"> nedostatočná komunikácia medzi obcou a obyvateľmi; 	<p>potenciálu pre rozvoj cestovného ruchu;</p> <ul style="list-style-type: none"> dokončenie diaľnic Košice – Bratislava, Košice – Miškole; 	<p>Slovensko;</p> <ul style="list-style-type: none"> zanedbanie výstavby diaľnic a nadradenej cestnej siete v regióne; slabá propagácia východu Slovenska;
--	--	--	--	--

Zdroj: vlastné spracovanie

1.4.1 Silné a slabé stránky územia

Pre každú zo zadaných oblastí boli vybrané tie silné alebo slabé stránky, ktoré sa účastníkom pracovných stretnutí javili ako kľúčové pre budúcu identifikáciu základných problémov svojho územia a následného stanovenia prioritných rozvojových oblastí stratégie PHSR.

1.4.1.1 Prírodné zdroje

Za určujúce silné stránky boli stanovené:

- bohatý prírodný potenciál, ktorý vyplýva z vhodných klimatických podmienok a výhodnej polohy obce v podhorskom prostredí s minimálnym zaťažením hlukom a so širokým zastúpením lesov, lúk, pasienkov s množstvom rôznorodej fauny i flóry (lesná zver, chránené druhy a pod.);
- zaujímavý historický potenciál územia, ktorý spočíva v tradovaní miestnych povestí a pamätihodností;
- pomerná blízkosť krajského mesta Košice, ktoré svoje okolie využíva na rekreačno - oddychové aktivity a pod.

Za určujúce slabé stránky boli stanovené:

- deficit vody pre zavlažovanie poľnohospodárskej pôdy nedokončená kanalizácia a chýbajúca ČOV, tiež málo rozvinuté ovocinárstvo;
- environmentálne záťaž - problém skládok odpadov zvlášť tých nelegálnych, kontaminácia ornej pôdy z neriadenej poľnohospodárskej činnosti s prehnaným využívaním chemikálií, pesticídov a hnojív v minulosti;
- malé využívanie obnoviteľných zdrojov energie, alternatívnych a energeticky šetrných postupov a technológií, ktoré sú šetrné k životnému prostrediu.

1.4.1.2 Ľudské a spoločenské zdroje

Za určujúce silné stránky boli stanovené:

- blízkosť obce ku krajskému mestu Košice s ľahko dostupnou a širokou sieťou škôl, školských zariadení a športovísk;
- záujem miestnych obyvateľov o rôzne spolkové, komunitné a klubové činnosti, šport, záujmové združenia, rôzne spoločenské a športové podujatia;
- využívanie aktivačných prác v obci.

Za určujúce slabé stránky boli stanovené:

- stále pretrvávajúca pomerne vysoká nezamestnanosť, ktorá ovplyvňuje kvalitu života miestnych obyvateľov;
- rozrastajúci sa prejav rôznych foriem vandalizmu, zvýšená potreba služieb a aktivít prispôbených pre vzrastajúci počet seniorov, zabránenie vzniku medzigeneračnej priepasti seniori – mládež, podpora rodinnej súdržnosti a tradičných morálnych hodnôt;
- vysoká potreba motivácie, aktivizácie a mladých ľudí a mládeže za účelom zvyšovania atraktivity bývania na vidieku a zamedzeniu ich odchodu.

1.4.1.3 Materiálne a fyzické zdroje

Za určujúce silné stránky boli stanovené:

- dobrá dostupnosť a prepojenosť obce na širokú sieť stredných a vyšších vzdelávacích zariadení a univerzít v blízkom meste Košice, ďalších zdravotných a spoločenských zariadení, rôznych verejných inštitúcií, medzinárodnej dopravnej prístupnosti (letisko, železnica a pod.);
- obyvatelia majú prístup k pitnej vode, energetickej sieti, obec je plynofikovaná, obyvatelia môžu využívať služby telekomunikačných a mobilných operátorov, televízie.

Za určujúce slabé stránky boli stanovené:

- zlý technický stav historicky cenných budov a kultúrnych pamiatok;
- zastaraný a nevyhovujúci technicko-energetický stav miestnych zariadení verejných služieb, nízka úroveň ich vybavenosti, čo ovplyvňuje kvalitu verejných služieb;
- chýbajúce časti a zastaraný príp. nevyhovujúci stav existujúcej dopravnej a ďalšej miestnej technickej základnej infraštruktúry (napr. nedokončená kanalizácia a chýbajúca ČOV a pod.) a vysoká finančná náročnosť ich realizácie;
- problém s nevysporiadanými vlastníckymi vzťahmi, rozdrobenosť vlastníckych podielov.

1.4.1.4 Ekonomické zdroje

Za určujúce silné stránky boli stanovené:

- výborný potenciál pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu (výhodná poloha obce a jej zaujímavý prírodný a historický potenciál pre rozvoj miestnej rekreačnej a oddychovej turistiky, agroturistiky a pod.);
- vhodné priestory pre zriadenie salaša s domácou kuchyňou;
- snaha miestnej samosprávy zameraná na rozvoj priaznivého podnikateľského prostredia, skvalitňovanie infraštruktúry a služieb, príprava rozvojových dokumentov.

Za určujúce slabé stránky boli stanovené:

- pracovné príležitosti pre mladých sú veľmi obmedzené a tiež aj pre osoby staršie (po 50-tke), matky s rodinnými povinnosťami a pod.;
- chýbajúca alebo nevyhovujúca infraštruktúra potrebná pre rozvoj CR, chýbajú poskytovatelia služieb CR a tiež rôznych doplnkových služieb nielen pre turistov;
- odchod kvalifikovanej pracovnej sily a zvlášť mladých ľudí do iných regiónov prípadne do zahraničia.

1.4.2 Príležitosti a ohrozenia

Vzhľadom k hodnoteniu vplyvov vonkajšieho prostredia boli identifikované tie príležitosti alebo ohrozenia, ktoré podľa účastníkov pracovných stretnutí môžu mať rozhodujúci vplyv na budúci rozvoj obce Vyšný Klátov a jej územia.

Ako príležitosti s rozhodujúcim pozitívnym vplyvom na rozvoj územia obce boli stanovené:

- podpora z fondov EÚ na realizáciu investičných i neinvestičných rozvojových projektov pre verejný, súkromný i neziskový sektor smerujúce k trvalo udržateľnému rozvoju;
- rozvoj zameraný na široké využívanie IKT, inovácií, kreativity, alternatívnych technológií šetrných k životnému prostrediu;
- rozvoj vidieka zameraný na skvalitňovanie infraštruktúry, služieb, vidiecky CR;
- rozširovanie spolupráce v rámci regiónu Rudohorie;
- plnenie záväzkov SR voči legislatíve a normám EÚ (zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou, postupné budovanie kanalizácií a ČOV, využívania OZE a pod.);
- špecializované účelové dotačné programy EÚ (napr. zamestnávanie mladých ľudí a pod.);
- národné dotačné a kompenzačné programy v rôznych oblastiach (životné prostredie, bezpečnosť, kultúra, sociálna pomoc, zamestnanosť, vzdelávanie, šport, poľnohospodárstvo, investície a pod.);

- postupujúca výstavba diaľnic smerom na východ SR a postupný príchod významných investorov vytvárajúcich pracovné príležitosti aj bližšie k východu republiky, rozvoj priemyselných a technologicky vyspelých parkov s vyššou pridanou hodnotou;
- okres Košice – okolie vyčlenený ako rekreačno - oddychové zázemie mesta Košice.

Ako ohrozenia s významným rizikovým vplyvom na rozvoj územia obce boli stanovené:

- hydroklimatické zmeny spojené s otepľovaním a pod.;
- nekontrolované zásahy do prírody a životného prostredia – znečisťovanie ornej pôdy nekontrolovaným užívaním pesticídov, herbicídov, chemických hnojív a pod., neriadené hospodárenie v lesoch – rozsiahle výrubu bez obnovy lesných porastov; zanedbávanie environmentálnych záťaží, skládok a pod.;
- prehlbujúca sa kríza v rámci Európskej únie – finančná, ekonomická, nekontrolované migračné vlny, obmedzovanie voľného pohybu osôb alebo tovarov, ohrozenie politiky súdržnosti príp. rozpad EÚ;
- nízka podpora štátu pre malých a stredných podnikateľov, vysoká odvodová zaťaženosť a byrokracia obmedzujúca rozvoj existujúcich a zakladanie nových podnikateľských prevádzok;
- vylúčenosť marginalizovaných skupín obyvateľstva, neprispôsobivých občanov, nárast sociálnej ohrozenosti mládeže, prehlbovanie radikalizmu a extrémizmu;
- nepriaznivý demografický vývoj, starnutie obyvateľstva a odchod mladých a kvalifikovaných ľudí za prácou, vzdelaním, kvalitnejšími službami do miest, iných regiónov alebo do zahraničia;
- pretrvávajúca zaostalosť východu voči ostatným regiónom SR spojená s nezaujmom investorov o východ Slovenska, málo novovytváraných pracovných príležitostí zvlášť vo vidieckych oblastiach;
- pretrvávajúce problémy s nevysporiadanými vlastníckymi vzťahmi.

1.4.3 Identifikácia potrieb

Pri identifikácii kľúčových potrieb územia obce sa vychádzalo z analýzy vnútorného i vonkajšieho prostredia a zo SWOT analýzy. Výber kľúčových potrieb predstavuje najdôležitejší krok v strategickom plánovaní a zostavení samotnej stratégie PHSR. Prioritné oblasti stratégie PHSR vychádzajú z kľúčových problémov – potrieb a predstavujú tie oblasti rozvoja, v ktorých by sa mali koncentrovať plánované financie, personálne i materiálne zdroje. Kľúčové nedostatky (problémy) súčasnej situácie územia boli identifikované pomocou problémovej analýzy, ktorá bola zostavená na pracovných stretnutiach.

Prvým krokom bolo zostavenie zoznamu kľúčových problémov. Pri definovaní kľúčových problémov bola vyvinutá snaha vziať do úvahy názory všetkých cieľových skupín obyvateľstva.

Miestni obyvatelia dostali príležitosť vyjadriť svoje názory formou dotazníkového prieskumu a taktiež sa mohli zúčastniť na organizovaných pracovných stretnutiach. Na základe výsledkov dotazníkového prieskumu, neformálnych i pracovných stretnutí s obyvateľmi i zástupcami miestnej samosprávy, ako aj na základe SWOT analýzy (slabé stránky + ohrozenia) členovia pracovnej skupiny pomenovali kľúčové problémy svojej obce a jej územia.

- Deficit vody pre zavlažovanie poľnohospodárskej pôdy.
- Nelegálne skládky odpadov.
- Málo využívané obnoviteľné zdroje energií.
- Energetická efektívnosť verejných budov je nízka.
- Kontaminácia ornej pôdy chemikáliami.
- Málo rozvinuté ovocinárstvo.

- Nedostatok pracovných príležitostí, stále vysoká nezamestnanosť.
- Nutnosť dochádzania za prácou.
- Nedostatok vysokoškolsky kvalifikovaných ľudí.
- Postupné starnutie obyvateľstva, zvýšená potreba sociálnych služieb.
- Ohrozenie rodinnej súdržnosti a tradičných morálnych hodnôt.

- Verejné budovy sú v zlom technickom stave.
- Chýba infraštruktúra pre rozvoj CR.
- Vybavenie verejných zariadení nezodpovedá súčasným požiadavkám.
- Znížená kvalita poskytovaných verejných služieb.
- Dopravná a technická infraštruktúra chýba alebo je zastaraná.
- Nevysporiadané vlastnícke vzťahy k verejnej infraštruktúre.

- Dlhodobá nezamestnanosť u mladých ľudí, osôb po 50-tke a žien s malými deťmi.
- Potreba motivácie k ekologickým formám hospodárenia.
- Zastarané a nedostatočné vybavenie samosprávy výpočtovou technikou.

Hore uvedené kľúčové problémy územia obce spomaľujú jej rozvoj, znižujú jej konkurencieschopnosť a zároveň sú dôvodom nižšej kvality života miestnych obyvateľov.

Účastníci pracovných stretnutí v ďalšom kroku pristúpili k vytvoreniu oblastí, ktorých sa určené kľúčové problémy týkajú. Po zohľadnení ich spoločného vplyvu bolo identifikovaných päť základných problémových oblastí územia obce.

1. Nízka úroveň informovanosti, vzdelávania obyvateľov, komunitnej spolupráce, komunitného dialógu a potreba podpory a pomoci marginalizovaným skupinám obyvateľstva.

2. Nedostatok príležitostí pre aktívne spoločenské, kultúrne a športové vyžitie obyvateľstva.
3. Málo pracovných príležitostí v území z čoho vyplýva potreba cestovania resp. odchodu obyvateľstva za prácou.
4. Nevyhovujúci stav miestnej verejnej infraštruktúry a nedostatok prípadne nízka kvalita poskytovaných verejných služieb čo má za následok nedostatočnú kvalitu života v obci.
5. Environmentálne záťaže po predchádzajúcej poľnohospodárskej činnosti, nedostatočná ochrana prírody a životného prostredia.

Po zohľadnení pozitívnych vplyvov možných príležitostí pre rozvoj obce i negatívnych rizikových ohrození z pohľadu vonkajšieho prostredia, taktiež vonkajších faktorov rozvoja územia obce a samotných finančných, materiálnych i personálnych kapacít obce s dôrazom na aktuálne potreby a záujmy miestnych obyvateľov boli jednotlivé kľúčové problémy prehodnotené a na základe spoločných znakov zlúčené do základných problémových oblastí. Stanovené boli tie oblasti, ktoré nielen treba riešiť ale sú v moci samosprávy a schopnostiach miestnych obyvateľov ich skutočne aj zrealizovať.

Využitím bodovacej metódy boli účastníkmi pracovných stretnutí identifikované nasledujúce 3 najdôležitejšie potreby:

1. Rozvíjať a skvalitňovať ľudský potenciál so zameraním na, ochranu zdravia, zabezpečenia sociálnych služieb vrátane rozvoja komunitnej spolupráce a komunitného dialógu v záujme pomoci marginalizovaným skupinám pri lepšom uplatnení sa na trhu práce.
2. Zmierňovať nepriaznivé dopady zmeny klímy a efektívne hospodáriť s odpadmi tým chrániť prírodu v území a skvalitňovať miestne životné prostredie obyvateľov, zvyšovať energetickú efektívnosť, využívať obnoviteľné zdroje energie.
3. Efektívny hospodársky rozvoj zameraný na rozvoj a skvalitňovanie miestnej verejnej infraštruktúry, služieb s dôrazom na rast a rozvoj cestovného ruchu.

2. STRATEGICKÁ ČASŤ

Strategická časť PHSR obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifik a určuje hlavné ciele a priority rozvoja obce pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia.

2.1 VÍZIA ÚZEMIA

Obec Vyšný Klátov definovala víziu svojho územia nasledovne:

- zabezpečiť svojim obyvateľom kvalitné životné prostredie prejavujúce sa čistým ovzduším, nízkym hlukom, kvalitnou vodou, odpadmi a chemikáliami nezaťaženu pôdou a zachovanými prirodzeným biotopmi,
- ponúknuť kvalitnú technickú infraštruktúru, kvalitné služby občianskej vybavenosti, sociálne zázemie na vysokej úrovni a množstvo príležitostí na príjemné športové a kultúrne vyžitie,
- umožniť prístup ku kvalitnej starostlivosti, výchove a vzdelávaniu.

Na základe definovanej vízie územia si obec do roku 2022 stanovila nasledovný strategický cieľ: *„dobudovaním základnej infraštruktúry, rozvíjaním prírodného a kultúrneho potenciálu územia a zabezpečením permanentného všestranného rozvoja obce, zlepšiť životné podmienky miestnych obyvateľov, vybavenosť a atraktivitu obce“.*

Uvedený strategický cieľ predstavuje súhrn čiastkových strategických cieľov definovaných v nasledovných politikách – oblastiach rozvoja:

- ▶ **hospodárska oblasť**: zlepšiť vzhľad, vybavenosť a celkovú atraktivitu obce, a tým zabezpečiť vhodné podmienky na život pre miestnych obyvateľov, rozvoj investícií a cestovného ruchu;
- ▶ **sociálna oblasť**: podporovať rozvoj služieb starostlivosti o zdravie miestnych obyvateľov, sociálnych služieb, komunitnej spolupráce, sociálnej inklúzie a vzdelávania v obci;
- ▶ **environmentálna oblasť**: realizovať aktivity prispievajúce k ochrane a zlepšovaniu stavu životného prostredia, využívaníu obnoviteľných zdrojov energie, zmierňovaniu nepriaznivých dopadov zmeny klímy a efektívnemu systému odpadového hospodárstva.

2.1 FORMULÁCIA STRATÉGIE

Hlavným cieľom definovania rozvojovej stratégie je určenie základnej hierarchickej štruktúry pre dané programovacie obdobie. Programovú štruktúru vo všeobecnosti tvoria:

- ciele,

- priority,
- opatrenia a
- aktivity.

Pri definovaní stratégie vo všetkých typoch programových dokumentov je dôležité dbať, aby jednotlivé ciele na seba nadväzovali a aby opatrenia a aktivity boli koherentné (neprekrývali sa). Pre každý programový dokument musí byť definovaný jeden globálny resp. strategický cieľ.

Špecifické ciele predstavujú jasnú, výstižnú a hutnú charakteristiku cieľového stavu. Dosiahnutie tohto stavu je zámerom rozvojovej stratégie na detailnejšej úrovni ako je globálny cieľ. Opatrenia predstavujú súhrn aktivít pomáhajúcich realizovať priority. Aktivity predstavujú typy činností – projektov, ktoré sa obec bude snažiť v rámci vymedzených opatrení realizovať.

Rozvojová stratégia obce Vyšný Klátov pozostáva z jedného globálneho cieľa a troch špecifických cieľov, ktoré vychádzajú z identifikovaných potrieb územia a vymedzujú tri základné prioritné rozvojové celky (osi) stratégie:

- hospodársky rozvoj,
- sociálny rozvoj a
- environmentálny rozvoj.

Pre každú z týchto prioritných osí bol navrhnutý samostatný špecifický cieľ. Napĺňanie špecifických cieľov bude priamym spôsobom prispievať k naplneniu dlhodobého strategického cieľa rozvojovej stratégie územia.

Tabuľka č. 28

1. Hospodárska prioritná oblasť	
Špecifický cieľ	Zlepšiť vzhľad, vybavenosť a celkovú atraktivitu obce, a tým zabezpečiť vhodné podmienky na život pre miestnych obyvateľov, rozvoj investícií, podnikania a cestovného ruchu.
Priority	1.1 Strategická rozvojová dokumentácia
	1.2 Majetko-právne vysporiadanie
	1.3 Technická infraštruktúra
	1.4 Občianska vybavenosť a vzdelávanie
	1.5 Podpora konkurencieschopnosti podnikov a služieb
	1.6 Cestovný ruch
2. Sociálna prioritná oblasť	
Špecifický cieľ	Podporovať rozvoj služieb starostlivosti o zdravie miestnych obyvateľov, sociálnych služieb, komunitnej spolupráce, sociálnej inklúzie a vzdelávania v obci.
Priority	2.1 Partnerstvá a spolupráca
	2.2 Trh práce
	2.3 Sociálna inklúzia
3. Environmentálna prioritná oblasť	
Špecifický cieľ	Realizovať aktivity prispievajúce k ochrane a zlepšovaniu stavu životného

	prostredia, využívaníu obnoviteľných zdrojov energie, zmiernovaniu nepriaznivých dopadov zmeny klímy a efektívnemu systému odpadového hospodárstva.
Priority	3.1 Environmentálna infraštruktúra
	3.2 Životné prostredie

Zdroj: vlastné spracovanie

Každý špecifický cieľ vymedzujú jednotlivé priority - oblasti strategického plánovania obce, ktoré nadväzujú na špecifické ciele. Rozvojová stratégia obce Vyšný Klátov bude napĺňaná prostredníctvom 11 prioritných oblastí.

Navrhovaná rozvojová stratégia zohľadňuje riešenie najdôležitejších problémov územia, ktoré spomaľujú všestranný rozvoj obce, znižujú jej konkurencieschopnosť a zároveň sú dôvodom nízkej kvality života miestnych obyvateľov. Pri definovaní rozvojovej stratégie sa prihliadalo na názory všetkých cieľových skupín obyvateľstva, miestnych podnikateľov, predstaviteľov samosprávy a tiež miestnych záujmových združení a organizácií.

Pracovná skupina pre prípravu PHSR obce bola starostlivo vybraná z aktívnych obyvateľov obce s pomerným zastúpením podľa veku, pohlavia, ekonomickej aktivity a hlavne záujmu prispieť vlastnou aktivitou a časom k vytvoreniu budúcej rozvojovej stratégie. Všetci obyvatelia obce dostali príležitosť vyjadriť svoj názor v dotazníkovom prieskume, v ktorom dostali príležitosť pre určenie základných prioritných oblastí rozvoja a označenie konkrétnych aktivít, ktoré je potrebné čo najskôr riešiť.

2.2 VÝBER A POPIS CIEĽOV STRATÉGIE

Z hľadiska uskutočniteľnosti, monitorovania a hodnotenia bol vybraný menší počet špecifických cieľov a rovnako aj menší počet priorít. Prostredníctvom definovania priorít boli určené hlavné oblasti, ktoré je potrebné v obci podporiť a rozvíjať. Je dôležité, aby miestne rozvojové ciele boli zosúladené s nadradenými programovými dokumentmi na národnej a tiež regionálnej úrovni (najmä s programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja). Okrem toho ak obec je súčasťou miestnej akčnej skupiny (MAS) jej rozvojové ciele musia rešpektovať ciele stanovené v spoločnej stratégii CLLD (stratégia miestneho rozvoja vedená komunitou) príslušnej MAS.

2.2.1 Ciele stanovené na národnej úrovni

Základným východiskovým koncepčným dokumentom pre plánovanie regionálneho rozvoja na Slovensku je **Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky**, ktorá definuje dlhodobú víziu, vytyčuje ciele a určuje prioritné oblasti regionálneho rozvoja a vytvára základný rámec pre realizáciu regionálnej politiky SR. Vízia regionálneho rozvoja predstavuje stav, ku

ktorému má Slovensko za niekoľko rokov (do roku 2020 s výhľadom do roku 2030) dospieť a je definovaná takto:

„Slovensko sa má stať krajinou s vysokou kvalitou života všetkých občanov. Každý región bude využívať svoje danosti v prospech svojho udržateľného hospodárskeho, sociálneho, environmentálneho a územného rozvoja, a tým aj Slovenskej republiky, ako vyspelého, hospodársky, politicky a sociálne súdržného členského štátu Európskej únie.“

Pre naplnenie dlhodobej vízie regionálneho rozvoja SR je stanovený strategický cieľ:

„Integrovaným a výsledkovo orientovaným prístupom k regionálnemu rozvoju a na základe využitia vnútorného potenciálu regiónov zvýšiť do roku 2030 ich adaptabilitu, konkurencieschopnosť a výkonnosť pri súčasnom zvyšovaní kvality života obyvateľov a pri rešpektovaní princípov udržateľného rozvoja.“

Politika regionálneho rozvoja na celoštátnej, regionálnej a miestnej úrovni má byť v najbližších rokoch koncentrovaná na realizáciu opatrení v oblasti zamestnanosti, vzdelávania, vedy, výskumu a inovácií, zvyšovania energetickej efektívnosti, využívania obnoviteľných prírodných zdrojov, podpory podnikania, zlepšenia kvality životného prostredia a na zvýšenie efektívnosti fungovania a kvality výkonu verejnej správy. Presadzuje uplatňovanie princípov udržateľného rozvoja využívajúc celý pozitívny rozvojový potenciál dotknutého územia. Za udržateľný sa považuje rozvoj založený na ekonomickom raste, prednostne na efektívnom využívaní obnoviteľných zdrojov a rozvážnom využívaní neobnoviteľných prírodných zdrojov so znižovaním ich nadmernej spotreby, na rešpektovaní kultúrnych a sociálnych potrieb obyvateľstva a na ochrane životného prostredia.

Základným programovým dokumentom pre riadenie pomoci zo štrukturálnych a investičných fondov EÚ (EŠIF) je **Partnerská dohoda SR na roky 2014 – 2020**, ktorá stanovuje pre Slovensko 5 základných národných priorít:

1. Podnikateľské prostredie priaznivé pre inovácie.
2. Infraštruktúra pre hospodársky rast a tvorbu pracovných miest.
3. Rozvoj ľudského kapitálu a zlepšenie účasti na trhu práce.
4. Udržateľné a efektívne využívanie prírodných zdrojov.
5. Moderná a profesionálna verejná správa.

Nadväzuje na základné koncepčné dokumenty EÚ - Európa 2020 a Spoločný strategický rámec (SSR), ktorý stanovuje na obdobie rokov 2014 – 2020 nasledovných 11 tematických cieľov:

1. Posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií.

2. Zlepšenie prístupu k informačným a komunikačným technológiám (IKT), zlepšenie ich využívania a kvality.
3. Zvýšenie konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov (MSP).
4. Podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch.
5. Podpora prispôsobovania sa zmene klímy, predchádzanie a riadenie rizika.
6. Zachovanie a ochrana životného prostredia a podpora efektívneho využívania zdrojov.
7. Podpora udržateľnej dopravy a odstraňovanie prekážok v kľúčových sieťových infraštruktúrach.
8. Podpora udržateľnej a kvalitnej zamestnanosti a mobility pracovnej sily.
9. Podpora sociálneho začlenenia a boj proti chudobe a akejkoľvek diskriminácii.
10. Investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy pre zručnosti a celoživotné vzdelávanie.
11. Posilnenie inštitucionálnych kapacít orgánov verejnej správy a zainteresovaných strán a efektivity verejnej správy.

2.2.2 Ciele stanovené na regionálnej úrovni

Základným regionálnym rozvojovým dokumentom je Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja na roky 2016 až 2022, ktorý spolu s Územným plánom veľkého územného celku Košický kraj, sú základnými a kľúčovými dokumentmi pre riadenie samosprávy v oblasti regionálneho rozvoja. Regionálny rozvoj na miestnej úrovni musí byť zosúladený a vychádzať nielen z princípov národného ale i regionálneho plánovaného rozvoja. Víziou Košického samosprávneho kraja je **vzájomná spolupráca jednotlivých aktérov z akademickej, podnikateľskej a verejnej obce s cieľom mobilizácie sociálneho kapitálu obyvateľov Košického kraja pri hľadaní riešení aktuálnych problémov v oblasti regionálneho rozvoja**. Základné poslanie (misia) Košického samosprávneho kraja je **intenzívna podpora tvorby nových pracovných miest a iniciatív vedúcich k rastu miezd cestou budovania regionálnej identity** v Košickom kraji.

Tabuľka č. 29 Prehľad cieľov v PHSR KSK

Prehľad cieľov stanovených v PHSR KSK	
Hospodárska oblasť	
Strategický cieľ	1. Posilňovanie regionálnej identity zastavením vytlačania pracovnej sily z trhu práce
Špecifické ciele	1.1 Tvorba nových pracovných miest v IT sektore 1.2 Tvorba nových pracovných miest v oblasti znalostnej ekonomiky 1.3 Tvorba nových pracovných miest v oblasti kreatívneho priemyslu 1.4 Tvorba nových pracovných miest v oblasti logistického priemyslu 1.5 Tvorba nových pracovných miest v oblasti cestovného ruchu
Strategický cieľ	2. Posilňovanie regionálnej identity cestou rozvoja vidieka

Špecifický cieľ	2.1 Tvorba nových pracovných miest podporou vzniku miestnych distribučných a spracovateľských sietí
Strategický cieľ	3. Posilňovanie regionálnej identity hľadaním alternatív k trhu práce pre pracovnú silu, ktorá bola z trhu práce vytlačená
Špecifický cieľ	3.1 Podpora rozvoja komunitného spôsobu života
Sociálna oblasť	
Strategický cieľ	4. Posilňovanie regionálnej identity cestou podpory rozvoja občianskej spoločnosti
Špecifické ciele	4.1 Podpora rozvoja spoločenskej zodpovednosti podnikania 4.2 Podpora zvyšovania občianskej participácie podporou združovania obyvateľov a vzniku záujmových skupín
Strategický cieľ	5. Posilňovanie regionálnej identity cestou podpory rozvoja sociálnych ľudských práv
Špecifické ciele	5.1 Skvalitňovanie poskytovania sociálnych služieb 5.2 Zlepšenie zdravotného stavu obyvateľstva 5.3 Skvalitnenie systému vzdelávania 5.4 Riadená migrácia
Strategický cieľ	6. Posilňovanie regionálnej identity cestou podpory rozvoja dobrovoľníctva
Špecifické ciele	6.1 Podpora vzniku a činnosti Regionálneho centra 6.2 Podpora budovania infraštruktúry dobrovoľníctva
Strategický cieľ	7. Posilňovanie regionálnej identity cestou rozvoja kultúrneho dedičstva
Špecifický cieľ	7.1 Zachovanie kultúrneho dedičstva
Environmentálna oblasť	
Strategický cieľ	8. Posilňovanie regionálnej identity cestou ochrany prírodného dedičstva a zvyšovania kvality života obyvateľov
Špecifické ciele	8.1 Budovanie technickej a sociálnej infraštruktúry 8.2 Zlepšenie kvality povrchových a podzemných vôd 8.3 Zvýšenie kvality ovzdušia, vrátane využívania obnoviteľných zdrojov energie 8.4 Zvýšenie objemu materiálového zhodnocovania odpadov 8.5 Uchovanie, ochrana a zveľaďovanie prírodného dedičstva

Zdroj: vlastné spracovanie

2.2.3 Ciele stanovené na úrovni MAS

Obec Vyšný Klátov je súčasťou MAS RUDOHORIE, o. z., ktorá má vypracovanú spoločnú rozvojovú stratégiu riadenú komunitou. V rámci svojej stratégie si obyvatelia dotknutého územia MAS stanovili spoločnú víziu.

Územie MAS RUDOHORIE, o. z. pre svojich obyvateľov v budúcnosti chce ponúknuť:

- kvalitné ekologické životné prostredie,
- kvalitnú technickú infraštruktúru, kvalitné služby občianskej vybavenosti, sociálne zázemie na vysokej úrovni a množstvo príležitostí na príjemné športové a kultúrne vyžitie,
- prístup ku kvalitnej starostlivosti, výchove a vzdelávaniu,
- dostatok miestnych pracovných príležitostí,

- **kvalitné fungujúce poľnohospodárstvo, lesníctvo a cestovný ruch (víkendový turizmus),**
- **kvalitné domáce produkty.**

Tabuľka č. 30 Prehľad cieľov MAS

Prehľad cieľov Stratégie CLLD MAS RUDOHORIE	
Strategický cieľ	Skvalitniť život v území MAS pomocou dobudovania základnej infraštruktúry, využitím prírodného, kultúrneho a historického potenciálu územia a zvýšiť konkurencieschopnosť územia prostredníctvom mobilizácie ľudského potenciálu, informovania obyvateľstva, zvyšovania zamestnanosti a podpory podnikania v rôznych oblastiach.
Priorita 1: Zvyšovanie atraktivity obcí v území	
Špecifický cieľ 1.1	Do roku 2023 zlepšiť základnú verejnú infraštruktúru a služby pre všetkých obyvateľov s využitím rôznych inovatívnych prvkov a s pozitívnym dopadom na kvalitu životného prostredia.
Priorita 2: Podpora vzdelávania a informovanosti obyvateľov, komunitnej spolupráce, komunitného dialógu	
Špecifický cieľ 2.1	Do roku 2023 zvýšiť úroveň vzdelávania a informovania miestnych obyvateľov a taktiež rozvíjať komunitnú spoluprácu a komunitný dialóg v záujme motivovania marginalizovaných skupín k začleňovaniu sa do spoločnosti.
Priorita 3: Podpora rozvoja existujúcich a vzniku nových podnikateľských aktivít	
Špecifický cieľ 3.1	Do roku 2023 vytvoriť vhodné podmienky na rozvoj a podporu miestneho podnikania a služieb rôzneho charakteru v záujme zvyšovania miestnej inovatívnosti, zamestnanosti a konkurencieschopnosti územia.
Priorita 4: Efektívna činnosť MAS	
Špecifický cieľ 4.1	Zvýšiť efektivitu činnosti MAS vrátane propagácie a sieťovania.

Zdroj: vlastné spracovanie, MAS RUDOHORIE

Tabuľka č. 31 Popis jednotlivých cieľov stratégie PHSR

Špecifický cieľ 1.	Zlepšiť vzhľad, vybavenosť a celkovú atraktivitu obce, a tým zabezpečiť vhodné podmienky pre život miestnych obyvateľov, rozvoj investícií, podnikania a cestovného ruchu.
Zdôvodnenie a popis východiskovej situácie	<p>Výber tohto cieľa súvisí so stanovením kľúčových potrieb miestnych obyvateľov a zástupcov obce. Na základe výsledkov dotazníkového prieskumu, neformálnych i pracovných stretnutí s obyvateľmi i zástupcami miestnej samosprávy, ako aj na základe SWOT analýzy vyplynuli ako kľúčové nasledovné problémy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vysoká energetická náročnosť verejných budov. - Chýbajúca infraštruktúra obce (napr. lekáreň). - Znížená kvalita poskytovaných verejných služieb.

	<ul style="list-style-type: none"> - Pokles ekonomickej aktivity, málo novovytváraných pracovných príležitostí. - Nedostatok pracovných príležitostí, stále vysoká nezamestnanosť. - Nutnosť dochádzania za prácou. - Chýbajú podporné nástroje pre rozvoj cestovného ruchu. - Potreba motivácie k ekologickým formám hospodárenia. <p>Na základe týchto problémov bola stanovená jedna zo základných potrieb obce, ktorú bude potrebné riešiť v najbližších rokoch a to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Efektívny a plnohodnotný hospodársky rozvoj zameraný na rozvoj a skvalitňovanie miestnej verejnej infraštruktúry, služieb, podnikateľských aktivít s dôrazom na rast zamestnanosti a rozvoj cestovného ruchu. <p>Táto potreba sa stala základom pre stanovenie hore uvedeného špecifického cieľa.</p>
<p>Zosúladenie so základným strategickým cieľom SR</p>	<p>Súčasťou vízie SR je skvalitňovať život všetkých jej občanov aj prostredníctvom udržateľného hospodárskeho územného rozvoja čo je v súlade aj s predmetným špecifickým cieľom obce.</p> <p>Skvalitňovaním života miestnych obyvateľov, miestnej infraštruktúry a rozvojom investícií, podnikania a cestovného ruchu obec prispeje aj k napĺňaniu základného strategického cieľa SR, pretože tento cieľ podporuje integrovaný a na výsledky orientovaný miestny rozvoj, ktorý sa opiera na vnútorný potenciál obce a prispieva k zvyšovaniu konkurencieschopnosti obce.</p>
<p>Zosúladenie s cieľmi národných dokumentov</p>	<p>Základným programovým dokumentom pre riadenie pomoci zo štrukturálnych a investičných fondov EÚ (EŠIF) je Partnerská dohoda SR na roky 2014 – 2020. Predmetný špecifický cieľ je v súlade s nasledovnými národnými prioritami:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Podnikateľské prostredie priaznivé pre inovácie. ➤ Infraštruktúra pre hospodársky rast a tvorbu pracovných miest. ➤ Moderná a profesionálna verejná správa. <p>Okrem toho nadväzuje na základné koncepčné dokumenty EÚ - Európa 2020 a Spoločný strategický rámec (SSR), a je v súlade s nasledovnými tematickými cieľmi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií. ➤ Zlepšenie prístupu k informačným a komunikačným technológiám, zlepšenie ich využívania a kvality. ➤ Zvýšenie konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov. ➤ Podpora udržateľnej dopravy. ➤ Podpora udržateľnej a kvalitnej zamestnanosti a mobility pracovnej sily. ➤ Posilnenie inštitucionálnych kapacít orgánov verejnej správy a zainteresovaných strán a efektivity verejnej správy.
<p>Zosúladenie s cieľmi samosprávneho kraja</p>	<p>Predmetný špecifický cieľ je v súlade aj cieľmi PHSR Košického samosprávneho kraja predovšetkým nasledovnými strategickými cieľmi :</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Posilňovanie regionálnej identity zastavením vytlačania pracovnej sily z trhu práce. ➤ Posilňovanie regionálnej identity cestou rozvoja vidieka. ➤ Posilňovanie regionálnej identity hľadaním alternatív k trhu práce pre

	<p>pracovnú silu, ktorá bola z trhu práce vytlačená.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Posilňovanie regionálnej identity cestou rozvoja kultúrneho dedičstva.
Zosúladenie s cieľmi MAS	<p>Predmetný špecifický cieľ je v súlade so stratégiou CLLD MAS RUDOHORIE, o.z. predovšetkým s nasledovnými prioritnými oblasťami:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zvyšovanie atraktivity obcí v území. ➤ Podpora rozvoja existujúcich a vzniku nových podnikateľských aktivít. <p>V rámci týchto oblastí je v súlade s nasledovnými špecifickými cieľmi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Do roku 2023 zlepšiť základnú verejnú infraštruktúru a služby pre všetkých obyvateľov s využitím rôznych inovatívnych prvkov a s pozitívnym dopadom na kvalitu životného prostredia. ➤ Do roku 2023 vytvoriť vhodné podmienky na rozvoj a podporu miestneho podnikania a služieb rôzneho charakteru v záujme zvyšovania miestnej inovatívnosti, zamestnanosti a konkurencieschopnosti územia.
Špecifický cieľ 2.	Podporovať rozvoj služieb starostlivosti o zdravie miestnych obyvateľov, sociálnych služieb, komunitnej spolupráce, sociálnej inklúzie a vzdelávania v obci.
Zdôvodnenie a popis východiskovej situácie	<p>Výber tohto cieľa súvisí so stanovením kľúčových potrieb miestnych obyvateľov a zástupcov obce. Na základe výsledkov dotazníkového prieskumu, neformálnych i pracovných stretnutí s obyvateľmi i zástupcami miestnej samosprávy, ako aj na základe SWOT analýzy vyplynuli ako kľúčové nasledovné problémy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Odchod mladých a kvalifikovaných ľudí za prácou. - Nízky počet vysokoškolsky vzdelaných ľudí. - Pretrvávajúca chudoba a sociálne rozdiely u obyvateľov. - Postupné starnutie obyvateľstva, zvýšená potreba sociálnych služieb. - Ohrozenie rodinnej súdržnosti a tradičných morálnych hodnôt. <p>Na základe týchto problémov bola stanovená jedna zo základných potrieb obce, ktorú bude potrebné riešiť v najbližších rokoch a to:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozvíjať a skvalitňovať miestny ľudský potenciál so zameraním na vzdelávanie miestnych obyvateľov, ochranu ich zdravia, zabezpečenia sociálnych služieb vrátane rozvoja komunitnej spolupráce a komunitného dialógu v záujme pomoci marginalizovaným skupinám pri lepšom uplatnení sa na trhu práce. <p>Táto potreba sa stala základom pre stanovenie hore uvedeného špecifického cieľa.</p>
Zosúladenie so základným strategickým cieľom SR	<p>Súčasťou vízie SR je skvalitňovať život všetkých jej občanov aj prostredníctvom udržateľného sociálneho územného rozvoja čo je v súlade aj s predmetným špecifickým cieľom obce</p> <p>Rozvoj služieb starostlivosti o zdravie miestnych obyvateľov, sociálnych služieb, komunitnej spolupráce, sociálnej inklúzie a vzdelávania prispeje aj k napĺňaniu základného strategického cieľa SR, pretože tento cieľ podporuje zvyšovanie kvality života miestnych obyvateľov a tak sa opiera o vlastný vnútorný ľudský potenciál obce.</p>
Zosúladenie s cieľmi národných dokumentov	<p>Základným programovým dokumentom pre riadenie pomoci zo štrukturálnych a investičných fondov EÚ (EŠIF) je Partnerská dohoda SR na roky 2014 – 2020. Predmetný špecifický cieľ je v súlade s nasledovnými národnými</p>

	<p>prioritami:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozvoj ľudského kapitálu a zlepšenie účasti na trhu práce. <p>Okrem toho nadväzuje na základné koncepčné dokumenty EÚ - Európa 2020 a Spoločný strategický rámec (SSR), a je v súlade s nasledovnými tematickými cieľmi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Podpora sociálneho začlenenia a boj proti chudobe a akejkolvek diskriminácii. ➤ Investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy pre zručnosti a celoživotné vzdelávanie.
Zosúladenie s cieľmi samosprávneho kraja	<p>Predmetný špecifický cieľ je v súlade aj cieľmi PHSR Košického samosprávneho kraja predovšetkým strategickými cieľmi :</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Posilňovanie regionálnej identity cestou podpory rozvoja občianskej spoločnosti. ➤ Posilňovanie regionálnej identity cestou podpory rozvoja sociálnych ľudských práv. ➤ Posilňovanie regionálnej identity cestou podpory rozvoja dobrovoľníctva.
Zosúladenie s cieľmi MAS	<p>Predmetný špecifický cieľ je v súlade so stratégiou CLLD MAS RUDOHORIE, o.z. predovšetkým s prioritnou oblasťou 2 – Podpora vzdelávania a informovanosti obyvateľov, komunitnej spolupráce, komunitného dialógu a špecifickým cieľom 2.1:</p> <p>Do roku 2023 zvýšiť úroveň vzdelávania a informovania miestnych obyvateľov a taktiež rozvíjať komunitnú spoluprácu a komunitný dialóg v záujme motivovania marginalizovaných skupín k začleňovaniu sa do spoločnosti.</p>
Špecifický cieľ 3.	<p>Realizovať aktivity prispievajúce k ochrane a zlepšovaniu stavu životného prostredia, využívaniu obnoviteľných zdrojov energie, zmierňovaniu nepriaznivých dopadov zmeny klímy a efektívnemu systému odpadového hospodárstva.</p>
Zdôvodnenie a popis východiskovej situácie	<p>Výber tohto cieľa súvisí so stanovením kľúčových potrieb miestnych obyvateľov a zástupcov obce. Na základe výsledkov dotazníkového prieskumu, neformálnych i pracovných stretnutí s obyvateľmi i zástupcami miestnej samosprávy, ako aj na základe SWOT analýzy vyplynuli ako kľúčové nasledovné problémy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Environmentálne záťažové po predchádzajúcej banskej činnosti. - Energetická efektívnosť verejných budov je nízka. - Zlý technický stav historicky cenných budov a kultúrnych pamiatok a ich okolia. - Nelegálne skládky odpadov. - Environmentálne povedomie u obyvateľov i podnikateľov je nízke. - Kontaminácia ornej pôdy chemikáliami. - Málo využívané obnoviteľné zdroje energií. <p>Na základe týchto problémov bola stanovená jedna zo základných potrieb obce, ktorú bude potrebné riešiť v najbližších rokoch a to:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Chrániť prírodu v území a skvalitňovať miestne životné prostredie obyvateľov, zvyšovať energetickú efektívnosť, využívať obnoviteľné zdroje energie, zmierňovať nepriaznivé dopady zmeny klímy a efektívne hospodáriť s odpadmi.

	Táto potreba sa stala základom pre stanovenie hore uvedeného špecifického cieľa.
Zosúladenie so základným strategickým cieľom SR	Súčasťou vízie SR je skvalitňovať život všetkých jej občanov aj prostredníctvom udržateľného environmentálneho územného rozvoja čo je v súlade aj s predmetným špecifickým cieľom obce. Aktivity prispievajúce k ochrane a zlepšovaniu stavu miestneho životného prostredia, využívanie obnoviteľných zdrojov energie, zmierňovanie nepriaznivých dopadov zmeny klímy a efektívny systém odpadového hospodárstva prispeje aj k napĺňaniu základného strategického cieľa SR, pretože tento cieľ podporuje integrovaný a na výsledky orientovaný miestny rozvoj pri rešpektovaní princípov trvalej udržateľnosti.
Zosúladenie s cieľmi národných dokumentov	Základným programovým dokumentom pre riadenie pomoci zo štrukturálnych a investičných fondov EÚ (EŠIF) je Partnerská dohoda SR na roky 2014 – 2020 . Predmetný špecifický cieľ je v súlade s nasledovnými národnými prioritami: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Udržateľné a efektívne využívanie prírodných zdrojov. Okrem toho nadväzuje na základné koncepčné dokumenty EÚ - Európa 2020 a Spoločný strategický rámec (SSR), a je v súlade s nasledovnými tematickými cieľmi: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch. ➤ Podpora prispôbovania sa zmene klímy, predchádzanie a riadenie rizika. ➤ Zachovanie a ochrana životného prostredia a podpora efektívneho využívania zdrojov.
Zosúladenie s cieľmi samosprávneho kraja	Predmetný špecifický cieľ je v súlade aj cieľmi PHSR Košického samosprávneho kraja a je v súlade s nasledovnými jeho špecifickými cieľmi: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Budovanie technickej a sociálnej infraštruktúry. ➤ Zlepšenie kvality povrchových a podzemných vôd. ➤ Zvýšenie kvality ovzdušia, vrátane využívania obnoviteľných zdrojov energie. ➤ Zvýšenie objemu materiálového zhodnocovania odpadov. ➤ Uchovanie, ochrana a zveľaďovanie prírodného dedičstva.
Zosúladenie s cieľmi MAS	Predmetný špecifický cieľ je v súlade so stratégiou CLLD MAS RUDOHORIE, o. z. predovšetkým s prioritnou oblasťou 1 - Zvyšovanie atraktivity obcí v území a špecifickým cieľom 1.1: Do roku 2023 zlepšiť základnú verejnú infraštruktúru a služby pre všetkých obyvateľov s využitím rôznych inovatívnych prvkov a s pozitívnym dopadom na kvalitu životného prostredia.

Zdroj: vlastné spracovanie, MAS RUDOHORIE

3. PROGRAMOVÁ ČASŤ

Programová (plánovacia) časť PHSR obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, t.j. obsahuje podrobnejšie rozpracovanie strategických cieľov v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej politike minimálne na úroveň opatrení a aktivít, ktoré sú tvorené vecne príbuznými skupinami projektov.

3.1 KONKRÉTNE OPATRENIA A PROJEKTY

PHSR obce Vyšný Klátov pozostáva z hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti. Každá z oblastí je členená na priority, opatrenia a aktivity. V hospodárskej oblasti sa nachádza 6 priorít, v sociálnej oblasti sú 3 priority a v environmentálnej oblasti sú 2 priority. Na základe analýzy súčasného stavu základnej infraštruktúry v obci Vyšný Klátov sa dajú definovať nedostatky, ktoré zle vplývajú na možný rozvoj a ktoré treba odstrániť. Odstránenie nedostatkov patrí k najdôležitejším faktorom pre zvýšenie kvality života v obci. Rozvoj a skvalitnenie základnej infraštruktúry obce napomôže naštartovať a rozbehnúť jej budúci rozvoj a výrazne prispeje k zvýšeniu kvality života obyvateľov obce.

Po zohľadnení kľúčových potrieb obyvateľov obce a rôznych možností obce (vrátane finančných) boli stanovené nasledovné kľúčové aktivity, ktoré sa bude obec snažiť vo forme projektov v najbližších rokoch, zvlášť do roku 2022, zrealizovať a tak dosahovať postupný rozvoj obce s následným postupným skvalitňovaním života jej obyvateľov. Pri výbere aktivít (projektov) boli zohľadnené súčasné možnosti a podmienky pre podávanie projektov z fondov EÚ, rôznych národných zdrojov a taktiež možnosti vlastného spolufinancovania a tiež využívania súkromných zdrojov pre finančné zabezpečenie jednotlivých projektov.

Jednotlivé aktivity predstavujú konkrétne projekty, ktoré obec plánuje realizovať v najbližšom období. Popis jednotlivých aktivít, ich charakteristika i harmonogram realizácie je súčasťou akčného plánu PHSR, ktorý sa bude pravidelne prehodnocovať a aktualizovať. Ďalšie nové aktivity budú postupne dopisované po ich odsúhlasení obecným zastupiteľstvom. Zapracované budú v čase pravidelnej aktualizácie akčného plánu PHSR.

Tabuľka č. 32 Prehľad priorít, opatrení a aktivít podľa oblastí

1.HOSPODÁRSKA OBLASŤ	
Priorita 1.1	Strategická rozvojová dokumentácia
Opatrenie 1.1.1	Územno-plánovacia dokumentácia
aktivity	- pravidelná aktualizácia ÚPD
Opatrenie 1.1.2	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
aktivity	-vypracovanie PHSR obce -pravidelná aktualizácia PHSR obce -priebežné a hodnotiace správy o plnení PHSR
Opatrenie 1.1.3	Projektové dokumentácie, štúdie a koncepcie
aktivity	-vypracovanie technických projektových dokumentácií -vypracovanie štúdie rozvoja turistických a cyklistických trás

	<ul style="list-style-type: none"> -vypracovanie koncepcie rozvoja bývania v obci Vyšný Klátov -štúdie uskutočniteľnosti -analýzy (finančná, ekonomická, rizik) a rôzne plány -žiadosti o dotácie -potvrdenia, povolenia a rozhodnutia -komunitný sociálny plán obce
Opatrenie 1.1.4	LEADER a MAS
aktivity	<ul style="list-style-type: none"> -spolupráca a zapojenie do tvorby spoločnej rozvojovej „Stratégie“ pre program LEADER - zapojenie obce do MAS
Priorita 1.2	Majetkovo-právne vysporiadanie
Opatrenie 1.2.1	Pozemkové úpravy a nehnuteľnosti
aktivity	<ul style="list-style-type: none"> -majetkovo-právne vysporiadanie pozemkov a nehnuteľností -vytvorenie LV na pozemky a nehnuteľnosti v katastri obce spravovaných obcou -zosúladenie LV a katastrálnych máp
Opatrenie 1.2.2	Závazky a podlžnosti
aktivity	-ťarchy a bremená na LV – ich zrušenie
Priorita 1.3	Technická infraštruktúra
Opatrenie 1.3.1.	Dopravná infraštruktúra
aktivity	<ul style="list-style-type: none"> -rekonštrukcia regionálnych prístupových komunikácií k obci -rekonštrukcia miestnych komunikácií -výstavba chodníkov, mostov, rigolov -úprava odvodňovacích rigolov - komplexná rekonštrukcia autobusových zastávok
Opatrenie 1.3.2	Informovanosť
aktivity	<ul style="list-style-type: none"> -dobudovanie siete optických káblov v obci - pokrytie obce digitálnym televíznym signálom -pravidelná aktualizácia web stránky -vzdelávanie zamestnancov samosprávy v oblasti IT zručností -rekonštrukcia miestneho rozhlasu a jeho údržba -verejné prístupové body k internetu (VPBI) -internetizácia verejnej správy (samosprávy) - e-government
Opatrenie 1.3.3	Iné zariadenia infraštruktúry
aktivity	<ul style="list-style-type: none"> - rekonštrukcia verejného osvetlenia v centrálnom parku - rekonštrukcia NN sietí - rozšírenie plynofikácie -zavedenie kabeláže do zeme
Priorita 1.4	Občianska vybavenosť a vzdelávanie
Opatrenie 1.4.1	Kultúrna a spoločenská infraštruktúra
aktivity	<ul style="list-style-type: none"> -rozšírenie oddychovej zóny v centre obce -rekonštrukcia a revitalizácia kultúrneho domu a jeho okolia s využitím alternatívnych zdrojov energie -rekonštrukcia kostola -rekonštrukcia domu smútku -podpora kultúrnych a spoločenských akcií a podujatí -rekonštrukcia a obnova kultúrnych pamiatok – oprava historických krížov, kaplniek, hrobu neznámeho vojaka -zachovávanie kultúrneho dedičstva , nadväznosť a pokračovanie v starých miestnych tradíciách – výroba rôznych pomôcok z dreva - rozšírenie priestorov obecného múzea a jeho dovybavenie
Opatrenie 1.4.2	Šport a rekreácia
aktivity	<ul style="list-style-type: none"> -výstavba športového areálu – viacúčelového ihriska -výstavba futbalového ihriska -výstavba detského ihriska -rozšírenie oddychovej zóny v centre obce
Opatrenie 1.4.3	Sociálna oblasť a zdravotníctvo
aktivity	<ul style="list-style-type: none"> - prieskum a zmapovanie sociálnych potrieb obyvateľov obce - podpora a rozvoj sociálnej starostlivosti v obci podľa potrieb obyvateľov obce -rekonštrukcia budovy cirkevnej školy – využitie priestorov na zriadenie centra oddychu a sociálnej služby pre dôchodcov - informovanosť obyvateľstva a prevencia – protidrogová, zdravý životný štýl
Opatrenie 1.4.4	Rozvoj a skvalitňovanie bývania
aktivity	<ul style="list-style-type: none"> -nové lokality pre IBV -skvalitňovanie existujúceho bytového fondu -programy a podpora bývania mladých rodín, mladých ľudí -sociálne byty -úprava cintorína
Opatrenie 1.4.5	Vzdelávanie

aktivity	-rekonštrukcia vzdelávacích zariadení a okolia -nákup potrebného vybavenia pre správny chod zariadení určených na vzdelávanie
Priorita 1.5	Podpora konkurencieschopnosti podnikov a služieb
Opatrenie 1.5.1	Podpora rozvoja miestnych služieb a ekonomiky
aktivity	- podporné programy pre miestnych podnikateľov - poskytovanie mikropôžiek - zriadenie podnikateľských inkubátorov - zriadenie remeselných dvorov
Opatrenie 1.5.2	Informovanosť v oblasti podnikania
aktivity	-informovanie miestnych podnikateľov o možnostiach rozvoja, finančných podporách a iných záležitostiach -využívanie web stránky obce ako prostriedok informovanosti - vytvorená databáza voľných objektov na podnikanie - inzercia a reklama v miestnych tlačných médiách
Opatrenie 1.5.3	Podpora cezhraničnej spolupráce podnikateľských subjektov
aktivity	-vytváranie účelových partnerstiev medzi podnikateľmi v rámci cezhraničnej spolupráce -usporiadanie spoločných podujatí zameraných na podporu spolupráce
Priorita 1.6	Cestovný ruch
Opatrenie 1.6.1	Propagácia a prezentácia
aktivity	- príprava a prezentácia propagačných materiálov o obci - príprava a distribúcia brožúr a letákov o obci - zriadenie informačného centra o turistických atrakciách v obci a okolí - komunikačné kanály na KSK a štátne inštitúcie -zapájanie sa obce do workshopov, konferencií
Opatrenie 1.6.2	Oddychové zóny, cyklotrasy a iné turistické chodníky
aktivity	-budovanie prípojok na cyklotrasy -jednotné značenie a údržba chodníkov a cyklotrás -údržba a starostlivosť o lyžiarske trasy -napojenie sa na systém chodníkov (náučných, spojovacích) -starostlivosť o drobnú architektúru popri cyklotrasách a chodníkoch -značenie a informačné tabule -revitalizácia oddychových zón
Opatrenie 1.6.3	Ubytovanie, stravovanie a atrakcie
aktivity	-prestavba hospodárskeho dvora pre účely turizmu – salaš s domácou kuchyňou -vytváranie nových ubytovacích kapacít - rekonštrukcia existujúcich ubytovacích zariadení (minimálne štandardná úroveň) -podpora ubytovania na súkromí- poskytovanie kompletných služieb -rekonštrukcia existujúcich stravovacích zariadení -rekonštrukcia pohostinských zariadení – rast kvalitatívnej úrovne - budovanie sociálnych hygienických zariadení v obci - revitalizácia miestnych atraktivít a zaujímavostí - infraštruktúra CR – značenia, tabule, parkoviská
Opatrenie 1.6.4	Vidiecky cestovný ruch, poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo
aktivity	-rozvoj lesného hospodárstva -informovanosť o dotáciách pre poľnohospodárov -spolupráca obce s inými obcami pri rozvojových aktivitách uskutočňovaných v rámci RZMO Rudohorie -ochrana pôdy pred eróziou, vetrolamy, zavlžovanie, odvodňovanie - podpora agroturizmu – vyhladkové trasy s konským záprahom - podpora poľovníckeho turizmu
2. SOCIÁLNA OBLASŤ	
Priorita 2.1	Partnerstvá a spolupráca
Opatrenie 2.1.1	Cezhraničná spolupráca
aktivity	-nadviazanie spolupráce s cezhraničnými obcami – Maďarsko, Rakúsko (komunikácia, výmena informácií, prehlásenia o partnerstve) -príprava na program cezhraničnej spolupráce SR – Maďarsko, SR – Rakúsko (príprava spoločných cezhraničných projektov)
Opatrenie 2.1.2	Verejno-súkromné partnerstvá
aktivity	-partnerstvá medzi obcou a miestnymi súkromnými podnikateľmi -spolupráca medzi obcou a mimovládnyimi organizáciami - spolupráca medzi obcou a živnostníkmi
Opatrenie 2.1.3	Účelové partnerstvá obce
aktivity	-vytváranie nových partnerstiev medzi obcami v regióne, okrese, kraji a v rámci celej SR -partnerská spolupráca medzi obcou a RZMO Rudohorie a medzi ostatnými združeniami obcí -zapájanie sa obce do nadregionálnych projektov
Priorita 2.2	Trh práce
Opatrenie 2.2.1	Podpora stabilizácie a rozvoja trhu práce a zamestnanosti

aktivity	- podpora rodovej rovnosti - podpora celoživotného vzdelávania - podpora aktívnych prác a opatrení - zosúladienie pracovného a rodinného života - informovanosť obyvateľstva o trhu práce, voľných miestach (aj na web stránke obce)
Opatrenie 2.2.2	Vzdelávanie zamestnancov samosprávy
aktivity	- zabezpečenie odborného a celoživotného vzdelávania pre zamestnancov obce, obecného úradu
Priorita 2.3	Sociálna inklúzia
Opatrenie 2.3.1	Komunitná sociálna práca
aktivity	- rozvoj komunitnej a terénnej sociálnej práce v obci - zriadiť komunitné centrum v obci - podporiť činnosť sociálneho pracovníka v obci
Opatrenie 2.3.2	Integrácia znevýhodnených skupín obyvateľstva
aktivity	- podporné programy pre rast zamestnanosti znevýhodnených skupín obyvateľstva - vzdelávacie programy podľa potrieb miestnych obyvateľov - nadobúdanie a zdieľanie praktických skúseností a zručností
3. ENVIRONMENTÁLNA OBLASŤ	
Priorita 3.1	Environmentálna infraštruktúra
Opatrenie 3.1.1	Vodovod, kanalizácia a ČOV do nových stavebných lokalít v obci
aktivity	- rekonštrukcia miestnych vodovodných rozvodov - vybudovanie nového zásobníka vody pre novovytvorené lokality na IBV - rozšírenie základnej infraštruktúry pre nové IBV (vodovod, kanalizácia, plynofikácia)
Opatrenie 3.1.2	Protipovodňová ochrana
aktivity	- regulácia miestnych potokov - vyčistenie a prehĺbenie korýt miestnych potokov - rekonštrukcia mostov - odvodňovacie kanály na odvod vody z privalových dažďov - príprava Plánu protipovodňových opatrení a Evakuačného plánu
Priorita 3.2	Životné prostredie
Opatrenie 3.2.1	Ochrana a obnova krajiny, prírody
aktivity	- zalesňovanie a zazeleňovanie obecných priestorov - úprava verejných priestranstiev – výsadba zelene - výsadba zelene na miestnom cintoríne - čistenie studní v obci
Opatrenie 3.2.2	Environmentálna výchova, vzdelávanie a propagácia
aktivity	- environmentálna výchova a zvyšovanie povedomia o ochrane prírody a krajiny už od MŠ - propagačné environmentálne aktivity a materiály
Opatrenie 3.2.3	Obnoviteľné zdroje energie
aktivity	- využitie biomasy pre tvorbu energie - využitie vodnej energie - využitie tepelných čerpadiel - využitie slnečnej a veternej energie - bioplynové stanice
Opatrenie 3.2.4	Odpadové hospodárstvo
aktivity	- skvalitnenie separovaného zberu odpadu - skvalitnené zhodnocovanie odpadov - bezpečné nakladanie s vybranými druhmi nebezpečných odpadov - odstraňovanie environmentálnych zátŕaží - odstraňovanie nelegálnych skládok odpadov a ich konečná úprava - zriadenie obecného kompostoviska - zriadenie zberného dvora

Zdroj: vlastné spracovanie, obec Vyšný Klátov

Tabuľka č. 33 Súhrnný prehľad projektových zámerov

P. č.	Typ zámeru	Názov projektu	Prioritná oblasť	Ukazovatele výstupov	Termín realizácie	Predpokl. náklady (€)	Partneri
1.	Investičný	Výstavba futbalového ihriska s trávnatou plochou	1.4.2/výstavba futbalového ihriska		2019	13 000,00	áno/ nie
2.	Investičný	Výstavba zázemia športového areálu	1.4.2/výstavba futbalového ihriska		2016	40 000,00	áno/ nie

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Vyšný Klátov na roky 2016 - 2022

3.	Investičný	Prívod pitnej vody do športového areálu	1.4.2/ výstavba športového areálu – viacúčelového ihriska		2020	3 000,00	áno/ nie
4.	Investičný	Zateplenie kultúrneho domu	1.4.1/ rekonštrukcia a revitalizácia kultúrneho domu a jeho okolia s využitím alternatívnych zdrojov energie		2017	76 236,00	áno/ nie
5.	Investičný	Rekonštrukcia elektrických rozvodov v KD	1.4.1/ rekonštrukcia a revitalizácia kultúrneho domu a jeho okolia s využitím alternatívnych zdrojov energie		2017	33 550,00	áno/ nie
6.	Investičný	Rekonštrukcia ústredného kúrenia v KD	1.4.1/ rekonštrukcia a revitalizácia kultúrneho domu a jeho okolia s využitím alternatívnych zdrojov energie		2017	41 630,00	áno/ nie
7.	Investičný	Vnútročné úpravy v KD	1.4.1/ rekonštrukcia a revitalizácia kultúrneho domu a jeho okolia s využitím alternatívnych zdrojov energie		2017	52 308,00	áno/ nie
8.	Investičný	Rekonštrukcia miestnych komunikácií	1.3.1/ rekonštrukcia miestnych komunikácií		2016	200 000,00	áno/ nie
9.	Investičný	Obnova zelene na verejných priestranstvách a rekonštrukcia parku	3.2.1/ úprava verejných priestranstiev – výsadba zelene		2018	50 000,00	áno/ nie
10.	Investičný	Rekonštrukcia verejného osvetlenia v centrálnom parku obce	1.3.3/ rekonštrukcia verejného osvetlenia v centrálnom parku		2016	18 000,00	áno/ nie
11.	Investičný	Výstavba chodníkov vedľa miestnych komunikácií	1.3.1/ výstavba chodníkov, mostov, rigolov		2020	20 000,00	áno/ nie
12.	Investičný	Rekonštrukcia miestneho rozhlasu	1.3.2/ rekonštrukcia miestneho rozhlasu a jeho údržba		2020	60 000,00	áno/ nie
13.	Investičný	Rekonštrukcia múzea a jeho okolia	1.4.1/ rozšírenie priestorov obecného múzea a jeho dovybavenie		2022	30 000,00	áno/ nie
14.	Investičný	Rekonštrukcia Domu smútku	1.4.1/ rekonštrukcia domu smútku		2022	50 000,00	áno/ nie
15.	Investičný	Obnova centrálnych križov, rekonštrukcia chodníkov a oplotenia v cintoríne	1.4.4/ úprava cintorína		2020	35 000,00	áno/ nie
16.	Investičný	Rekonštrukcia zastávok pre MHD	1.3.1/ komplexná rekonštrukcia autobusových zastávok		2022	25 000,00	áno/ nie
17.	Investičný	Výstavba odvodňovacích kanálov, priepustov a rigolov	1.3.1/ výstavba chodníkov, mostov, rigolov		2019	35 000,00	áno/ nie
18.	Investičný	Rekonštrukcia sociálnych zariadení v MŠ	1.4.5/ rekonštrukcia vzdelávacích zariadení a okolia		2017	28 000,00	áno/ nie
19.	Investičný	Nákup plynových, elektrických kuchynských zariadení a nábytku	1.4.5/ nákup potrebného vybavenia pre správny chod zariadení určených na vzdelávanie		2018	75 000,00	áno/ nie
20.	Investičný	Rekonštrukcia verejných studní	3.2.1/ čistenie studní v obci		2022	13 000,00	áno/ nie
21.	Investičný	Rekonštrukcia detského ihriska v centre obce	1.4.2/ výstavba detského ihriska		2019	15 000,00	áno/ nie
22.	Investičný	Výstavba detského ihriska pre MŠ	1.4.5/ rekonštrukcia vzdelávacích zariadení a okolia		2017	10 000,00	áno/ nie
23.	Neinvestičný	Návrh dodatku a schválenie dodatku územného plánu obce	1.1.1/ pravidelná aktualizácia ÚPD		2018	18 000,00	áno/ nie

Zdroj: Metodika na vypracovanie PHSR, verzia 2.0; obec Vyšný Klátov

3.2 ANALÝZA UKAZOVATEĽOV STRATÉGIE

Tabuľka č. 34 Zoznam ukazovateľov cieľov/prioritných oblastí

Typ	Názov ukazovateľa	Zdroj	Merná jednot.	Rok 2015	Rok 2020
PRIORITNÁ OBLASŤ 1 – hospodárska					
Dopady	Vyššia spokojnosť s bývaním v obci	prieskum	%	86	96
	Vyššia spokojnosť s rozvojom obce	prieskum	%	97	100
OPATRENIE 1.1.1 Územno-plánovacia dokumentácia					
Výsledok	Opatrenia aktualizácie ÚPD obce	obec	počet	0	2
OPATRENIE 1.1.2 Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja					
Výsledky	Vypracované PHSR obce Vyšný Klátov	obec	počet	0	1
	Pravidelná aktualizácia a monitorovanie rozvojových dokumentov	obec	počet	0	5
OPATRENIE 1.1.3 Projektové dokumentácie, štúdie a koncepcie					
Výsledky	Pripravené analýzy, potvrdenia, povolenia a žiadosti o dotácie	obec	počet	0	14
	Vypracovaná technická projektová dokumentácia	obec	počet	0	1
	Podporené štúdie rozvoja turistických a cyklistických trás a iných	obec	počet	0	4
	Vypracovaný komunitný sociálny plán	obec	počet	0	1
OPATRENIE 1.1.4 LEADER a MAS					
Výsledky	Opatrenia na prípravu spoločnej stratégie LEADER	obec	počet	0	1
	Opatrenia realizácie stratégie LEADER	obec	počet	0	2
OPATRENIE 1.2.1 Pozemkové úpravy a nehnuteľností					
Výsledky	Opatrenia podporujúce vysporiadanie pozemkov a nehnuteľností	obec	počet	0	2
	Pozemky na LV a zosúladené mapy	obec	počet	0	2
OPATRENIE 1.2.2 Závazky a pozdĺžnosti					
Výsledok	Zrušené ťarchy a bremená na LV	obec	počet	0	4
OPATRENIE 1.3.1 Dopravná infraštruktúra					
Výsledky	Skvalitnené/nové chodníky, cesty, mosty, lávky, ...	obec	počet	0	5
	Skvalitnené/ nové prvky komunikácií	obec	počet	0	9
	Skvalitnené/nové prvky verejnej bezpečnosti	obec	počet	0	2
OPATRENIE 1.3.2 Informovanosť					
Výsledky	Opatrenia zamerané na rozvoj informovanosti	obec	počet	0	3
	Opatrenia zamerané na pravidelnú informovanosť	obec	počet	0	15
	Vzdelávanie samosprávy v oblasti IKT	obec	počet	0	5
OPATRENIE 1.3.3 Iné zariadenia infraštruktúry					
Výsledok	Nové/skvalitnené prvky zariadení	obec	počet	0	4
OPATRENIE 1.4.1 Kultúrna a spoločenská infraštruktúra					
Výsledky	Opatrenia rekonštrukcie školských zariadení	obec	počet	0	4
	Nové/skvalitnené/zrekonštruované prvky verejných budov	obec	počet	0	4
	Nové/skvalitnené/zrekonštruované kultúrnych pamiatok, múzeí	obec	počet	0	4
OPATRENIE 1.4.2 Šport a rekreácia					
Výsledok	Skvalitnené/nové prvky športovej a rekreačnej infraštruktúry	obec	počet	0	4
OPATRENIE 1.4.3 Sociálna oblasť a zdravotníctvo					
Výsledky	Podpora/modernizácia/rozvoj služieb v zdravotníctve	obec	počet	0	3

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Vyšný Klátov na roky 2016 - 2022

	Opatrenia pre informovanosť obyvateľstva	obec	počet	0	3
	Opatrenia podporujúce rekonštrukciu cirkevnej školy	obec	počet	0	2
OPATRENIE 1.4.4 Rozvoj a skvalitňovanie bývania					
Výsledky	Opatrenia podpory skvalitňovania bývania a nové lokality IBV	obec	počet	0	3
	Opatrenia zamerané na rozvoj bývania a jeho okolia	obec	počet	0	3
OPATRENIE 1.4.5 Vzdelávanie					
Výsledok	Nové/zrekonštruované/ skvalitnené vybavenie, budovy a materiálno-technické zabezpečenie zariadení	obec	počet	0	2
OPATRENIE 1.5.1 Podpora rozvoja miestnych služieb a ekonomiky					
Výsledky	Opatrenia na podporu existujúcich podnikateľov	obec	počet	0	2
	Podpora zakladania nových podnikateľských subjektov	obec	počet	0	2
OPATRENIE 1.5.2 Informovanosť v oblasti podnikania					
Výsledok	Podporné služby pre podnikateľov	obec	počet	0	2
OPATRENIE 1.5.3 Podpora cezhraničnej spolupráce podnikateľských subjektov					
Výsledok	Účelové partnerstvá	obec	počet	0	5
OPATRENIE 1.6.1 Propagácia a prezentácia					
Výsledky	Skvalitnené/nové materiály o obci	obec	počet	0	3
	Opatrenia na podporu informovania verejnosti	obec	počet	0	2
OPATRENIE 1.6.2 Oddychové zóny a cyklotrasy					
Výsledky	Nové/skvalitnené cyklotrasy, značenia, informačné tabule	obec	počet	0	5
	Opatrenia na vybudovanie/prepojenie cyklo trás, oddychových zón v celom regióne	obec	počet	0	5
OPATRENIE 1.6.3 Ubytovanie, stravovanie a atrakcie					
Výsledky	Nové/skvalitnené/zrekonštruované ubytovacie a stravovacie zariadenia a ich podpora	obec	počet	0	4
	Skvalitnená infraštruktúra CR	obec	počet	0	3
OPATRENIE 1.6.4 Vidiecky cestovný ruch, poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo					
Výsledky	Opatrenia podporujúce informovanosť podnikateľov a spoluprácu	obec	počet	0	5
	Opatrenia na ochranu pôdy	obec	počet	0	4
	Podpora miestnych podnikateľov, agroturizmu atď.	obec	počet	0	2
PRIORITNÁ OBLASŤ 2 - sociálna					
Dopady	Nárast spokojnosti miestnych obyvateľov so sociálnymi opatreniami a službami v obci	prieskum	%	0	25
	Rozvoj partnerskej spolupráce	obec	počet	0	15
	Nárast opatrení podpory sociálnej inklúzie	obec	počet	0	10
OPATRENIE 2.1.1 Cezhraničná spolupráca					
Výsledok	Rozvinutá spolupráca s cezhraničnými obcami	obec	počet	0	
OPATRENIE 2.1.2 Verejno-súkromné partnerstvá					
Výsledok	Rozšírené partnerstvá medzi obcou a MVO, podnikateľmi, živnostníkmi	obec	počet	0	3
OPATRENIE 2.1.3 Účelové partnerstvá obce					
Výsledok	Opatrenia podporujúce vytvorenie nových partnerstiev v regióne, okrese, kraji, celej SR a zapájanie obce do rôznych projektov	obec	počet	0	15
OPATRENIE 2.2.1 Podpora stabilizácie a rozvoja trhu práce a zamestnanosti					
Výsledok	Opatrenia na podporu spolupráce s maďarskými obcami	obec	počet	0	2
OPATRENIE 2.2.2 Vzdelávanie zamestnancov samosprávy					
Výsledok	Opatrenia zabezpečujúce celoživotné vzdelávanie pre zamestnancov obce	obec	počet	0	2
OPATRENIE 2.3.1 Komunitná sociálna práca					

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Vyšný Klátov na roky 2016 - 2022

Výsledok	Opatrenia na podporu rozvoja komunitnej sociálnej práce	obec	počet	0	4
PATRENIE 2.3.2 Integrácia znevýhodnených skupín obyvateľstva					
Výsledky	Opatrenia na podporu zamestnanosti znevýhodnených skupín	obec	počet	0	3
	Vzdelávacie programy	obec	počet	0	2
PRIORITNÁ OBLASŤ 3 – environmentálna					
Dopady	Skvalitnené a nové prvky environmentálnej infraštruktúry	obec	počet	0	9
	Zvýšený počet opatrení zameraných na ochranu prírody a životného prostredia	obec	počet	0	23
OPATRENIE 3.1.1 Vodovod, kanalizácia a ČOV					
Výsledky	Nové vodné zdroje pre nové lokality IBV	obec	počet	0	3
OPATRENIE 3.1.2 Protipovodňová ochrana					
Výsledky	Protipovodňové opatrenia a úprava vodných tokov a rekonštrukciu mostov	obec	počet	0	4
	Evakuačné, protipovodňové plány	obec	počet	0	2
OPATRENIE 3.2.1 Ochrana a obnova krajiny, prírody					
Výsledky	Upravené a obnovené verejné priestranstvá	obec	počet	0	4
	Opatrenia na ochranu prírody a krajiny	obec	počet	0	3
OPATRENIE 3.2.2 Environmentálna výchova, vzdelávanie a propagácia					
Výsledok	Opatrenia zamerané na zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľstva	obec	počet	0	3
	Opatrenia podporujúce propagáciu environmentálnych aktivít	obec	počet	0	2
OPATRENIE 3.2.3 Obnoviteľné zdroje energie					
Výsledok	Opatrenia zamerané na zvyšovanie využívania obnoviteľných zdrojov energie	obec	počet	0	6
OPATRENIE 3.2.4 Odpadové hospodárstvo					
Výsledky	Skvalitnenie prvkov miestnej infraštruktúry nakladania s odpadmi	obec	počet	0	2
	Opatrenia na podporu hospodárneho nakladania a zhodnocovania odpadov	obec	počet	0	3

Zdroj: Metodika na vypracovanie PHSR, verzia 2.0; obec Vyšný Klátov

4. REALIZAČNÁ ČASŤ

Realizačná časť PHSR je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce na základe stanovených merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov.

4.1 POSTUP REALIZÁCIE PHSR

Realizačná časť PHSR je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja obce. Stanovuje rozdelenie zodpovedností za realizáciu jednotlivých častí PHSR a popis samotných priebežných postupov, ktoré budú nevyhnutné pre úspešnú realizáciu rozvojovej stratégie obce.

Dôležitou súčasťou realizácie PHSR bude zabezpečenie komunikačných a informačných aktivít vzhľadom k jednotlivým cieľovým skupinám obyvateľstva obce. Celkovú úspešnosť realizácie PHSR a postupné napĺňanie stanovených cieľov spojené s prípadnými zmenami v stratégii alebo aktualizáciami bude zabezpečovať systém monitorovania a hodnotenia. Vecný a časový harmonogram realizácie konkrétnych rozvojových projektov bude súčasťou akčných plánov stratégie. U projektov financovaných zo zdrojov Európskej únie je fixne predpísaný systém ich monitorovania. Ostatné opatrenia a projekty, ktoré nebudú financované z európskej pomoci budú monitorované cestou vyhodnotenia plnenia akčného plánu za príslušný kalendárny rok.

4.1.1 Postup realizácie PHSR

Realizácia rozvojovej stratégie obce bude, postupne počas obdobia jej platnosti do roku 2022, zabezpečovaná v niekoľkých základných oblastiach:

- Dopĺňanie PHSR (v zmysle platnej metodiky PHSR a jej aktualizácií),
- Príprava rozvojových projektov (v zmysle platnej legislatívy a metodiky PHSR),
- Realizácia rozvojových projektov (v súlade so stratégiou a akčnými plánmi),
- Monitorovanie a hodnotenie plnenia PHSR,
- Aktualizácia plánov a stratégie PHSR.

Tabuľka č. 35

Oblasť	Popis/Zdôvodnenie
Dopĺňanie PHSR	V zmysle platnej metodiky sú predpísané časti, ktoré má rozvojová stratégia obce povinne obsahovať. Počas spracovania PHSR neboli k dispozícii všetky metodikou požadované údaje a preto niektoré vybrané časti PHSR bude potrebné dopĺňať v priebehu realizácie PHSR priebežne alebo hneď ako budú požadované informácie alebo údaje k dispozícii.

Príprava projektov	V zmysle platnej metodiky je dôležité realizáciu predovšetkým väčších investičných projektov starostlivo naplánovať a pripraviť. Dôležitý je výber konkrétnych projektov, ktoré sa budú realizovať, prehodnotenie ich prínosu a dopadu na plnenie cieľov stratégie, ekonomickej efektívnosti a stavu pripravenosti na konkrétnu realizáciu (technická pripravenosť, povolenia, financovanie, partneri a pod.).
Realizácia projektov	Jedná sa o základnú a nosnú časť plnenia rozvojovej stratégie obce. Predstavuje konkrétnu realizáciu investičných alebo neinvestičných projektov v zmysle s akčnými plánmi a v súlade so stratégiou PHSR. V prípade viaczdrojového financovania s využitím dotácií je dôležité zabezpečiť plnenie platnej legislatívy, zmluvných podmienok poskytovateľa dotácie, zaznamenania a archivovania priebehu realizácie (foto, video, dokumenty a pod.), propagácie projektu a pod.
Monitorovanie a hodnotenie	Postupné plnenie PHSR bude potrebné priebežne monitorovať a vyhodnocovať. V prípade neplnenia nastavených ukazovateľov, cieľov alebo v prípade výrazných zmien vonkajších alebo vnútorných vplyvov na obec bude potrebné prehodnotiť nové úpravy, zmeny alebo aktualizácie vybraných častí príp. celého PHSR. Okrem toho obec každoročne do 31. mája povinne vypracuje správu o plnení PHSR, ktorú odovzdá na samosprávny kraj.
Aktualizácia plánov a stratégie	Počas jednotlivých rokov realizácie PHSR bude samospráva každoročne prehodnocovať a aktualizovať vybrané plány – akčný plán, komunikačný plán, plán hodnotenia a monitorovania, finančný plán, zoznam ukazovateľov a pod. Samospráva každoročne do leta spracuje pripomienky úradu, poslancov, verejnosti a partnerov a navrhne aktualizácie akčného a iných plánov pred začiatkom prípravy rozpočtu na nasledujúci rok. Aktualizáciu PHSR ako celku samospráva uskutoční každé 3 – 4 roky. K termínu aktualizácie PHSR je potrebné vypracovať hodnotenie stavu projektovej pripravenosti (ex-ante).

Zdroj: vlastné spracovanie

Jednotlivé základné oblasti realizácie PHSR budú realizované prostredníctvom nasledovných aktivít:

Tabuľka č. 36 Dopĺňanie PHSR

Dopĺňanie PHSR		
Názov aktivity	Popis realizácie	Formulár
Evidencia a karty mimovládnych organizácií	Postupný zber údajov, evidencia a zakladanie kariet miestnych mimovládnych organizácií (MVO) – spolky, zväzy, združenia a pod. (formálneho i neformálneho charakteru).	Predpísaný metodikou na vypracovanie PHSR: - karta MVO - evidencia MVO
Evidencia a karty podnikateľských subjektov	Postupný zber údajov, evidencia a zakladanie kariet miestnych podnikateľských osôb alebo subjektov, ktoré majú sídlo, prevádzku alebo vykonávajú činnosť na území obce.	Predpísaný metodikou PHSR: - karta právnickej osoby - evidencia podnikateľov
Dohody o partnerstvách	Oslovenie miestnych organizácií a podnikateľov s ponukou na vytvorenie partnerstva pri realizácii PHSR.	Metodikou PHSR odporúčaný vzor dohody o partnerstve
Doplnenie chýbajúcich častí resp. tabuliek	Zber údajov a ich doplnenie do tabuliek príp. doplnenie nových informácií, ktoré boli zistené resp. schválené už po termíne spracovania hlavného dokumentu PHSR.	V súlade s metodikou na vypracovanie PHSR príp. úprava alebo zjednodušenie v záujme zrozumiteľnosti.
Kritériá hodnotenia PHSR	Návrh hodnotiacich kritérií pre hodnotenie plnenia PHSR pre každoročné posudzovanie a monitorovanie plnenia akčného plánu, opatrení	Návrh a doplnenie formuláru predpísaného metodikou: - kritériá hodnotenia

	a cieľov stratégie PHSR.	PHSR
Hodnotiace tabuľky pre výber projektov	Výber hodnotených oblastí a príprava hodnotiacich tabuliek pre každú vybranú oblasť v súlade s metodikou PHSR.	Predpísaný metodikou PHSR: - príklady hodnotiacich tabuliek
Príprava projektov PHSR		
Hodnotenie a výber projektov	Postupné hodnotenie navrhovaných projektov podľa navrhnutých hodnotiacich tabuliek (prioritný významu a pripravenosť).	Pridelovanie bodov za každý projekt v rámci hodnotiacich tabuliek a vyhodnotenie.
Výnosovo nákladová analýza projektu	Finančné prehodnotenie navrhovaných projektov – zhodnotenie nákladov a prínosov/výnosov projektu.	Predpísaný metodikou PHSR: - výnosovo nákladová analýza
Formulár na prípravu projektov	Každý dôležitý alebo finančne náročnejší projekt zahrnutý v akčnom pláne by mal mať vypracovaný formulár na prípravu projektu).	Predpísaný metodikou PHSR: - formulár na prípravu projektov
Výberové konania	Realizácia postupu výberu dodávateľa v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní, miestnymi všeobecne záväznými nariadeniami alebo pokynmi poskytovateľa dotácie.	V súlade s platnými predpismi realizované samostatne alebo odborne spôsobilými osobami.
Technická príprava projektu	Príprava technickej projektovej dokumentácie – štúdie, projekty, posudky, vyjadrenia, povolenia a pod. v súlade s platnou legislatívou SR a EÚ.	Realizované odborne spôsobilými osobami resp. príslušnými útvarmi alebo inštitúciami.
Príprava žiadostí o NFP	V prípade projektov uchádzajúcich sa o dotačnú pomoc vypracovanie žiadosti o poskytnutie dotácie vrátane projektového spisu a príslušných povinných príloh.	Predpísané formuláre žiadostí, projektov a príloh príslušným poskytovateľom dotácie.
Realizácia projektov PHSR		
Realizácia aktivít projektu	Praktická realizácia konkrétnych aktivít jednotlivých investičných i neinvestičných projektov. Archivácia dokumentácie spojenej s realizáciou projektu - stavebný denník, prezenčné listiny, zápisy zo stretnutí, foto, video a pod.	Vlastné spracovanie alebo využitie odborne spôsobilých osôb (napr. stavebný dozor), partnerov projektu alebo miestnych zamestnancov.
Propagácia projektu	Propagácia aktivít a výstupov projektu v súlade s komunikačnou stratégiou PHSR, komunikačným plánom alebo podmienkami poskytovateľa dotácie príp. partnerov projektu – príprava a archivácia materiálov (články, tabule, oznamy, foto, video, plagáty, letáky a pod.).	Vlastné spracovanie alebo využitie odborne spôsobilých osôb (napr. mediálne spoločnosti), partnerov projektu alebo miestnych zamestnancov.
Administratíva projektu	Organizácia a plánovanie realizácie aktivít projektov, finančné vyúčtovanie, monitoring realizácie a dopadov projektu. Archivácia a spracovanie sprievodnej dokumentácie projektu – žiadosti o platby, monitorovacie správy a pod.	Vlastné spracovanie alebo pri dotáciách využitie odborného poradenstva pri spracovaní predpísaných formulárov a správ vrátane príloh.
Monitorovanie a hodnotenie PHSR		
Záznam z monitorovania	Záznam realizovaný min. 1 x za rok týkajúci sa spracovania komplexného prehľadu postupného plnenia jednotlivých opatrení stratégie prostredníctvom realizácie jednotlivých aktivít / projektov akčného plánu PHSR.	Predpísaný metodikou PHSR: - príklad záznamu z monitorovania Vlastné spracovanie, externí poradcovia alebo partneri.
Monitorovacia správa	Zber údajov a vyplnenie monitorovacej správy min. 1 x za rok, prehľad pripomienok k akčnému plánu, komunikácia s verejnosťou, spracovanie	Predpísaný metodikou PHSR: - monitorovacia správa - + zoznam pripomienok

	pripomienok a návrhov aktualizácií jednotlivých častí PHSR.	- + návrhy zmien v PHSR Vlastné spracovanie, externí poradcovia alebo partneri.
Hodnotenie stavu plnenia ukazovateľov	Súčasťou každoročného procesu monitorovania PHSR je aj hodnotenie stavu plnenia merateľných ukazovateľov PHSR vrátane návrhov na ich aktualizáciu.	Predpísaný metodikou PHSR: - zoznam ukazovateľov Vlastné spracovanie, externí poradcovia alebo partneri.
Hodnotenie PHSR	Hodnotenie plnenia PHSR – obec každoročne vyhodnotí dosiahnuté výsledky a dopady realizovaných opatrení do 31. marca za predchádzajúci rok.	Predpísané metodikou PHSR: - kritériá hodnotenia PHSR Vlastné spracovanie, externí poradcovia alebo partneri.
Správa o plnení PHSR	Obec má povinnosť každoročne do 31. mája zaslať na samosprávny kraj správu o plnení PHSR.	V súlade s metodikou PHSR a pokynmi samosprávneho kraja.
Aktualizácia plánov a stratégie PHSR		
Akčný plán PHSR	Každoročná aktualizácia akčného plánu na daný rozpočtový rok s výhľadom na ďalšie 2 roky s priamym prepojením na rozpočet obce. Aktualizácia akčného plánu má byť realizovaná pred prípravou rozpočtu obce na ďalší rok.	Predpísaný metodikou PHSR: - akčný plán PHSR + pripomienky úradu, poslancov a verejnosti Vlastné spracovanie, externí poradcovia alebo partneri.
Plán hodnotenia a monitorovania PHSR	Prehodnotenie a aktualizácia plánu hodnotenia a monitorovania PHSR v súlade s aktualizáciou platnej legislatívy, metodiky, dokumentov obce, štatistických údajov alebo pripomienok a návrhov úradu.	Predpísaný metodikou PHSR: - plán hodnotenia a monitorovania Vlastné spracovanie, externí poradcovia alebo partneri.
Komunikačný plán PHSR	Každoročná aktualizácia komunikačného plánu v súlade s komunikačnou stratégiou PHSR v závislosti od potrieb a možností obce.	Predpísaný metodikou PHSR: - komunikačný plán PHSR Vlastné spracovanie, externí poradcovia alebo partneri.
Aktualizácia merateľných ukazovateľov PHSR	Prehodnotenie a aktualizácia merateľných ukazovateľov opatrení alebo cieľov na základe predloženia návrhov na ich aktualizáciu vyplývajúcich z prehodnotenia stavu plnenia ukazovateľov.	Predpísaný metodikou PHSR: - zoznam ukazovateľov + návrhy na zmeny Vlastné spracovanie, externí poradcovia alebo partneri.
Hodnotenie stavu projektovej pripravenosti	V prípade celkovej aktualizácie PHSR (obvykle každé 3 – 4 roky) je potrebné vykonať ex-ante hodnotenie – stav projektovej pripravenosti k termínu aktualizácie PHSR.	Predpísaný metodikou PHSR: - ex-ante hodnotenie - stav projektovej pripravenosti Vlastné spracovanie, externí poradcovia alebo partneri.
Vyhodnotenie dotazníkových prieskumov	V prípade realizácie verejných prieskumov spojených s aktualizáciou PHSR alebo len ako zisťovanie spätnej väzby od verejnosti v súlade s komunikačným plánom.	Vlastné spracovanie, externí poradcovia alebo partneri. - návrh dotazníka - vyhodnotenie prieskumu
Záznamy z verejných prerokovaní	V prípade celkovej aktualizácie PHSR spojenej s aktualizáciou cieľov a opatrení stratégie ich nový návrh bude verejne prerokovaný.	Vlastné spracovanie, externí poradcovia alebo partneri. - záznam zo stretnutia + prezenčná listina, foto
Aktualizácia PHSR	Spracovanie aktualizovanej verzie celého	Vlastné spracovanie, externí

	dokumentu PHSR vrátane príloh a jeho následné schválenie obecným zastupiteľstvom.	poradcovia alebo partneri. - aktualizovaný dokument PHSR
--	---	---

Zdroj: vlastné spracovanie

4.1.2 Spolupráca s partnermi

Obec Vyšný Klátov už počas prípravy PHSR využívala rôzne formy partnerskej spolupráce. V rámci prípravy stratégie bolo vynaložené úsilie na vytvorenie viacsektorovej spolupráce v záujme efektívnej a plnohodnotnej vzájomnej komunikácie, zberu informácií, potrieb a poznatkov čo najširšieho spektra miestnych aktérov v obci. Partnerská spolupráca bola využívaná pri zbere údajov o obci, pri analytickom hodnotení stavu obce, SWOT analýze a problémovej analýze obce, pri stanovení vízie a cieľov rozvojovej stratégie. Partnerská spolupráca pokračovala aj pri príprave programovej a realizačnej časti PHSR obce. Obec plánuje pokračovať v partnerskej spolupráci aj v realizačnej fáze svojho rozvojového programu a to vo všetkých základných oblastiach realizácie PHSR. Konkrétne úlohy jednotlivých partnerov a oblasti spolupráce sú súčasťou podpísaných vzájomných partnerských dohôd. Vzájomná spolupráca bude zameraná predovšetkým na:

- **poznatkovú spoluprácu** – zber údajov, poznatkov a informácií o problémoch a potrebách partnera, možnostiach spolupráce, čo vie partner ponúknuť pre rozvoj obce, odborná pomoc a poradenstvo pri realizácii PHSR, inštitucionálne príp. organizačné zabezpečenie plnenia niektorých aktivít realizácie PHSR, realizácia samostatných aktivít/projektov v rámci akčného plánu PHSR a pod.;
- **finančnú spoluprácu** – spolufinancovanie spoločných projektov realizovaných v rámci akčného plánu PHSR, samostatná realizácia a financovanie rozvojových projektov v súlade s rozvojovou stratégiou obce, sponzorské a dotačné príspevky na realizáciu vybraných aktivít obce a pod.;
- **materiálnu a pracovnú spoluprácu** – nefinančná pomoc zameraná na materiálne alebo technické zabezpečenie realizácie aktivít/projektov obce, odpracovaný čas a dobrovoľná spolupráca, odborná výpomoc alebo poradenstvo, organizácia vzdelávania, seminárov a iných podujatí v záujme realizácie aktivít PHSR a pod.;
- **mediálnu spoluprácu** – spolupráca pri zabezpečovaní komunikačných a informačných aktivít v súlade s komunikačnou stratégiou PHSR, zabezpečovanie spätnej väzby v súlade s výsledkami a dopadmi realizácie projektov a aktivít PHSR, propagačné a mediálne aktivity alebo projekty a pod.

4.1.3 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie

Za realizáciu PHSR, jeho inštitucionálne a organizačné zabezpečenie je zodpovedná obec predovšetkým prostredníctvom jej základných orgánov - osoby starostu obce a obecného

zastupiteľstva. Starosta obce pôsobiaci ako štatutárny orgán obce a zároveň ako najvyšší výkonný orgán prostredníctvom svojho výkonného orgánu – obecného úradu bude zabezpečovať základné inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie PHSR.

Jednotlivé konkrétne úlohy môžu byť delegované na jednotlivé útvary/oddelenia úradu obce prípadne môžu byť konkrétnymi úlohami poverené konkrétne osoby – zamestnanci úradu, volení zástupcovia obce prípadne zástupcovia orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom (poradné, iniciatívne alebo kontrolné orgány) alebo zástupcovia rozpočtových a príspevkových organizácií obce. Na základe špecifikovania úloh partnerskej spolupráce ukotvenej v rámci partnerskej dohody môžu byť konkrétnymi úlohami poverení aj zástupcovia alebo konkrétne osoby partnerov obce.

Poverenie k realizácii konkrétnej úlohy bude realizované písomnou formou starostom obce prípadne vedúcim útvaru alebo oddelenia úradu alebo príspevkovej a rozpočtovej organizácie obce. V prípade partnerskej spolupráce bude starostom poverený partner na základe partnerskej dohody. Zodpovednosť za realizáciu a správnosť spracovania pridelenej úlohy nesie konkrétna poverená osoba, vedúci príslušného oddelenia/útvaru úradu obce, vedúci pracovník príspevkovej a rozpočtovej organizácie alebo zástupca partnera podpisujúci partnerskú dohodu. Celkovú zodpovednosť za všetky rozdelené úlohy však nesie starosta obce.

Prideľovanie úloh a zodpovedností zabezpečuje predovšetkým starosta obce a zároveň zabezpečuje priebežnú kontrolu plnenia interného harmonogramu úloh. Starosta priebežne informuje obecné zastupiteľstvo o inštitucionálnom a organizačnom zabezpečení plnenia úloh realizácie PHSR, plnení a dodržiavaní predpísaných termínov a harmonogramu realizácie PHSR.

Pri realizácii konkrétnych projektov obec bude využívať aj služby odborne spôsobilých alebo poverených osôb – odborníkov, v závislosti od zamerania jednotlivých projektov. Podľa potreby bude obec pri realizácii projektov spolupracovať s externými spoločnosťami (verejné obstarávanie, externý manažment, projektové práce, stavebné práce, stavebný dozor a pod.).

4.2 MONITOROVANIE A HODNOTENIE PHSR

PHSR je koncipovaný ako otvorený dokument, ktorý budú môcť občania priebežne pripomienkovať. Pripomienky občanov sa budú zhromažďovať priebežne a vyhodnocovať raz ročne. V prípade potreby sa pripomienky občanov zapracujú do revízie PHSR, ktorá sa bude robiť raz do roka pred začiatkom prípravy rozpočtu obce na nasledujúci rok.

System monitorovania a hodnotenia PHSR je rozpracovaný do jednotlivých aktivít a podrobne popísaný v časti „Postup realizácie PHSR“. Pozostávať bude z nasledovných krokov:

- priebežný zber, spracovanie a vyhodnotenie (raz do roka) pripomienok úradu, poslancov, partnerov a verejnosti k realizácii a plneniu PHSR obce (zvyčajne do leta pred začatím príprav rozpočtu na ďalší rok);
- zhodnotenie plnenia akčného plánu PHSR, samospráva vyhodnotí výstupy, výsledky a dopady realizovaných aktivít za predchádzajúci rok (zvyčajne každý rok do 31. marca);
- zhodnotenie stavu plnenia ukazovateľov, na základe zhodnotenia plnenia akčného plánu samospráva každoročne (do 31. marca) vyhodnotí plnenie plánovaných ukazovateľov a v prípade potreby vypracuje návrh na ich úpravu;
- spracovanie monitorovacej správy za predchádzajúci rok v súlade s predpísaným formulárom a aktuálne platnou metodikou pre spracovanie PHSR (zvyčajne do 31. mája);
- spracovanie záznamu z monitorovania za predchádzajúci rok v súlade s predpísaným formulárom a aktuálne platnou metodikou pre spracovanie PHSR (zvyčajne do 31. mája);
- spracovanie a kompletizácia správy o plnení PHSR, ktorú má samospráva povinne zaslať každý rok do 31. mája na príslušný samosprávny kraj.

Na základe zistených a vyhodnotených údajov samospráva navrhne pravidelnú aktualizáciu vybraných plánov, formulárov alebo príloh PHSR. Predovšetkým sa budú pravidelne každý rok aktualizovať nasledovné časti PHSR:

- akčný plán PHSR s výhľadom na ďalšie 2 roky - samospráva vypracuje návrh akčného plánu na nasledujúci rok, ktorý má byť priamo prepojený na budúcoročný rozpočet obce (aktualizácia akčného plánu má byť realizovaná pred prípravou rozpočtu obce na ďalší rok);
- komunikačný plán PHSR – samospráva vypracuje návrh aktualizácie komunikačného plánu v súlade s komunikačnou stratégiou PHSR v závislosti od potrieb a finančných možností obce (aktualizácia komunikačného plánu má byť realizovaná pred prípravou rozpočtu obce na ďalší rok);
- merateľné ukazovatele - v prípade vypracovania návrhu na aktualizáciu ukazovateľov (vyplývajúcu z procesu monitorovania a hodnotenia) samospráva spracuje aktualizáciu základného formuláru merateľných ukazovateľov vrátane ich úprav aj v iných častiach PHSR (realizačná a finančná časť PHSR).

V prípade zásadných zmien v platnej legislatíve príp. zmien v metodike pre spracovanie PHSR alebo na základe podstatných zmien (napr. v štatistických údajoch, strategických dokumentoch

obce a pod.) alebo pripomienok zásadného charakteru od miestnych aktérov v území samosprávy by mala byť realizovaná celková revízia a aktualizácia PHSR obce. V tomto prípade bude potrebné realizovať nasledovné kroky:

- aktualizácia plánu hodnotenia a monitorovania - samospráva na základe aktuálnych skutočností prehodnotí a aktualizuje plán hodnotenia PHSR;
- hodnotenie stavu projektovej pripravenosti - samospráva v prípade celkovej aktualizácie PHSR vykoná ex-ante hodnotenie stavu projektovej pripravenosti k termínu aktualizácie PHSR;
- vyhodnotenie dotazníkových prieskumov - samospráva v prípade celkovej aktualizácie PHSR osloví verejnosť (napr. dotazníkovým prieskumom) a vyhodnotí jeho výsledky, ktoré zapracuje do aktualizácie stratégie PHSR;
- záznamy z verejných prerokovaní - samospráva v prípade celkovej aktualizácie PHSR spojenej aj so zmenou cieľov a stratégie PHSR vykoná verejné prerokovanie nového návrhu stratégie PHSR;
- spracovanie aktualizovanej verzie PHSR - samospráva zabezpečí nové aktualizované spracovanie dokumentu PHSR vrátane príloh a zabezpečí jeho schválenie miestnym zastupiteľstvom.

4.2.1 Plán hodnotenia a monitorovania

Tabuľka č. 37 Plán hodnotení PHSR

Plán priebežných hodnotení PHSR do roku 2020		
Forma hodnotenia	Termín hodnotenia	Dôvod hodnotenia
Operatívne hodnotenie	do leta 2016	Spracovanie a vyhodnotenie prípadných pripomienok úradu, poslancov, partnerov a verejnosti k realizácii PHSR.
	do 30. septembra 2016	Vypracovanie návrhu akčného plánu PHSR a komunikačného plánu PHSR na rok 2017 a vypracovanie návrhu položiek na zapracovanie do rozpočtu obce na rok 2017.
Operatívne hodnotenie	do 31. marca 2017	Každoročné zhodnotenie plnenia akčného plánu za minulý rok a stavu plnenia ukazovateľov.
	do 31. mája 2017	Každoročné spracovanie monitorovacej správy, záznamu z monitorovania a správy o plnení PHSR.
	do leta 2017	Spracovanie a vyhodnotenie pripomienok úradu, poslancov, partnerov a verejnosti k realizácii PHSR.
	do 30. septembra 2017	Vypracovanie návrhu akčného plánu PHSR a komunikačného plánu PHSR na rok 2018 a vypracovanie návrhu položiek na zapracovanie

		do rozpočtu obce na rok 2018.
Tematické hodnotenie	do konca roka 2017	Aktualizácia merateľných ukazovateľov PHSR v prípade ak bol vypracovaný návrh na ich aktualizáciu. Iná tematická potreba identifikovaná ako problémová s okamžitou nutnosťou vykonania príslušných zmien v stratégii (napr. plán hodnotenia a monitorovania, prílohy PHSR a pod.).
Operatívne hodnotenie	do 31. marca 2018	Každoročné zhodnotenie plnenia akčného plánu za minulý rok a stavu plnenia ukazovateľov.
	do 31. mája 2018	Každoročné spracovanie monitorovacej správy, záznamu z monitorovania a správy o plnení PHSR.
	do leta 2018	Spracovanie a vyhodnotenie pripomienok úradu, poslancov, partnerov a verejnosti k realizácii PHSR.
	do 30. septembra 2018	Vypracovanie návrhu akčného plánu PHSR a komunikačného plánu PHSR na rok 2019 a vypracovanie návrhu položiek na zapracovanie do rozpočtu obce na rok 2019.
Tematické hodnotenie	do konca roka 2018	Aktualizácia merateľných ukazovateľov PHSR v prípade ak bol vypracovaný návrh na ich aktualizáciu. Iná tematická potreba identifikovaná ako problémová s okamžitou nutnosťou vykonania príslušných zmien v stratégii (napr. plán hodnotenia a monitorovania, prílohy PHSR a pod.).
Strategické hodnotenie	Najskôr v roku 2018	Prehodnotenie potreby alebo nutnosti hodnotenia strategickej časti PHSR (napr. v prípade zásadných zmien legislatívy, spoločenskej potreby, neplnenia nastavených ukazovateľov alebo cieľov stratégie a pod.).
Operatívne hodnotenie	do 31. marca 2019	Každoročné zhodnotenie plnenia akčného plánu za minulý rok a stavu plnenia ukazovateľov.
	do 31. mája 2019	Každoročné spracovanie monitorovacej správy, záznamu z monitorovania a správy o plnení PHSR.
	do leta 2019	Spracovanie a vyhodnotenie pripomienok úradu, poslancov, partnerov a verejnosti k realizácii PHSR.
	do 30. septembra 2019	Vypracovanie návrhu akčného plánu PHSR a komunikačného plánu PHSR na rok 2020 a vypracovanie návrhu položiek na zapracovanie do rozpočtu obce na rok 2020.
Tematické hodnotenie	do konca roka 2019	Aktualizácia merateľných ukazovateľov PHSR v prípade ak bol vypracovaný návrh na ich aktualizáciu. Iná tematická potreba identifikovaná ako problémová s okamžitou nutnosťou vykonania príslušných zmien v stratégii (napr. plán hodnotenia a monitorovania, prílohy PHSR a pod.).
Operatívne hodnotenie	do 31. marca 2020	Každoročné zhodnotenie plnenia akčného plánu za minulý rok a stavu plnenia ukazovateľov.
	do 31. mája 2020	Každoročné spracovanie monitorovacej správy, záznamu z monitorovania a správy o plnení PHSR.
	do leta 2020	Spracovanie a vyhodnotenie pripomienok úradu, poslancov, partnerov a verejnosti k realizácii PHSR.
	do 30. septembra 2020	Vypracovanie návrhu akčného plánu PHSR a komunikačného plánu PHSR na rok 2021 a vypracovanie návrhu položiek na zapracovanie do rozpočtu obce na rok 2021.

Tematické hodnotenie	do konca roka 2020	Aktualizácia merateľných ukazovateľov PHSR v prípade ak bol vypracovaný návrh na ich aktualizáciu.
		Iná tematická potreba identifikovaná ako problémová s okamžitou nutnosťou vykonania príslušných zmien v stratégii (napr. plán hodnotenia a monitorovania, prílohy PHSR a pod.).
Mimoriadne hodnotenie	K stanovenému termínu	Na základe rozhodnutia starostu, kontrolného orgánu, podnetu poslancov, na základe protokolu NKÚ SR, správy auditu a pod.
	K termínu aktualizácie PHSR alebo spracovania nového PHSR	Ex-ante hodnotenie stavu projektovej pripravenosti v prípade celkovej aktualizácie PHSR alebo začatia príprav pre vypracovanie nového PHSR pre nové programovacie obdobie.

Zdroj: Metodika na vypracovanie PHSR, verzia 2.0, vlastné spracovanie

4.3 KOMUNIKAČNÁ STRATÉGIA PHSR

4.3.1 Východisková situácia

Popis východiskovej situácie predstavuje základ efektívneho nastavenia miestnych informačných a komunikačných aktivít pre PHSR obce. Na základe analýzy aktuálneho stavu informovanosti miestnych obyvateľov a doteraz využívaných komunikačných nástrojov je možné vyhodnotiť súčasný stav, zdefinovať potreby pre obdobie platnosti PHSR a navrhnúť účinné spôsoby budúcej realizácie komunikačnej stratégie.

Na základe dotazníkového prieskumu realizovaného v rámci prípravy PHSR boli oslovení miestni obyvatelia aj v oblasti vyjadrenia spokojnosti s bývaním v obci, zhodnotením miestneho rozvoja za posledných 5 rokov a najčastejšieho spôsobu čerpania informácií o obci. Prevažná časť obyvateľstva vyjadrila spokojnosť s bývaním v obci (86% je spokojných a 14% je čiastočne spokojných). Nespokojnosť nevyjadril žiaden obyvateľ. Doterajší rozvoj obce pozitívne vníma pozitívne 97% miestnych obyvateľov. Avšak žiaden z obyvateľov doterajší rozvoj nevníma negatívne a iba 3% obyvateľstva nevedelo zaujať konkrétne stanovisko k otázke. Tieto fakty je potrebné zohľadniť pri navrhovaní komunikačnej stratégie obce. Informácie o obci obyvatelia získavajú predovšetkým cez miestny rozhlas (46%), od priateľov (38%), cez internet (9%) a prostredníctvom úradnej tabule (5%). Len 2% obyvateľov získava informácie čítaním novín.

Zhodnotenie východiskovej situácie je možné prehľadne popísať prostredníctvom komunikačnej SWOT analýzy. Komunikačná SWOT analýza hodnotí silné a slabé stránky v rámci interného prostredia a príležitosti a hrozby z pohľadu externého prostredia. Analýza SWOT je spracovaná pre oblasť komunikácie a informovania o obci a jej rozvoji.

Tabuľka č. 38

	Užitočné pre dosiahnutie cieľov	Škodlivé pre dosiahnutie cieľov
Vnútročné prostredie	Silné stránky	Slabé stránky
	<ul style="list-style-type: none"> • spokojnosť s bývaním v obci, • pozitívny postoj obyvateľov, • aktívna WEB stránka obce, • funkčný miestny rozhlas, • záujem obyvateľstva o rozvoj, • neformálne diskusie o obci, • miestne združenia, spolky a MVO, • dobré partnerské vzťahy s MVO, • obec je členom MAS Rudohorie. 	<ul style="list-style-type: none"> • obmedzené finančné zdroje obce, • obmedzené personálne zabezpečenie, • obmedzený prístup k internetu, • zastarané vybavenie IKT, • chýbajúci systémový prístup zameraný na informovanosť a komunikáciu • nízka aktivizácia miestnych podnikateľov – záujem o spoluprácu, • slabá spolupráca s mladými ľuďmi a znevýhodnenými skupinami.
Vonkajšie prostredie	Príležitosti	Ohrozenia
	<ul style="list-style-type: none"> • spolupráca v regióne - komunitou riadený rozvoj v regióne Rudohorie • príprava stratégie CLLD pre MAS, • komunikačné kampane k fondom EÚ, • externé organizácie zamerané na regionálny rozvoj - poradenstvo, • národné resp. regionálne informačné centrá - semináre, dokumenty, letáky, ... • nové elektronické formy komunikácie. 	<ul style="list-style-type: none"> • zhoršenie ekonomickej situácie v SR alebo na východe SR • vynútené zmeny v politike EÚ (migrácia obyvateľstva, ekonomická a finančná kríza, obmedzenie fondov EÚ a pod.), • vysoká byrokracia a netransparentnosť pri schvaľovaní a realizácii projektov, • zmeny verejnej mienky plynúce z fám a dezinformácií

Zdroje: vlastné spracovanie

4.3.2 Ciele komunikačnej stratégie

Cieľom komunikačnej stratégie obce pre obdobie realizácie PHSR do roku 2022 je vytvoriť systémový základ pre oslovenie, informovanie a vzájomnú výmenu informácií s miestnymi obyvateľmi. Zámerom je nadviazať na doteraz využívané komunikačné nástroje a zároveň prehĺbiť komunikáciu s konkrétnymi vybranými cieľovými skupinami v obci.

Na základe východiskovej situácie a s ohľadom na strategický cieľ PHSR vyplývajú pre obec nasledovné ciele komunikačnej stratégie:

- Efektívna komunikácia o možnostiach čerpania dotácií a podpory smerom k špecifickým cieľovým skupinám.
- Zaistenie publicity PHSR s dôrazom na zrozumiteľnosť, kvalitu a dostupnosť informácií.
- Zvýšiť povedomie o výhodách partnerskej spolupráce pri realizácii rozvojových aktivít.
- Motivovať cieľové skupiny k aktívnej komunikácii a podávania spätnej väzby k aktivitám obce.
- Využívať moderné a inovatívne formy cieleného oslovenia a komunikácie vybraných cieľových skupín obyvateľstva (podnikatelia, mladí ľudia, znevýhodnení obyvatelia, seniori a pod.).

4.3.3 Cieľové skupiny

Cieľové skupiny pre realizáciu rozvojových aktivít PHSR je možné rozdeliť nasledovne:

- spoločné cieľové skupiny – skupina vnímaná a oslovená ako celok a
- špecifické cieľové skupiny – skupiny obyvateľov so spoločnými záujmami, potrebami, problémami, ktorí si vyžadujú osobitné formy oslovenia a spôsoby komunikácie.

Spoločné cieľové skupiny:

- obyvatelia obce,
- subjekty zapojené do realizácie PHSR,
- verejné a regionálne inštitúcie,
- masmédiá,
- potenciálni prijímatelia dotácií a podpory z fondov EÚ.

Špecifické cieľové skupiny:

- mladí ľudia žijúci v obci,
- miestni seniori,
- znevýhodnené skupiny obyvateľov,
- podnikatelia,
- mimovládne organizácie, spolky a záujmové združenia.

4.3.4 Komunikačná stratégia PHSR

Komunikačná stratégia vychádza z princípu, že komunikácia je neoddeliteľnou súčasťou efektívneho budúceho rozvoja obce realizovaného prostredníctvom PHSR. Prispieje k vytváraniu partnerstiev za účelom dosahovania všeobecného prospechu z investovaných zdrojov prostredníctvom rôzne orientovaných projektov. Prispieje k zvyšovaniu počtu podávaných projektov nielen zo strany samosprávy ale aj zo strany zainteresovaných špecifických skupín obyvateľstva. Podporí sa zlučovanie rôznych zdrojov za účelom dosiahnutia spoločného prospechu pre obec. Zvýši sa všeobecná informovanosť o dianí v obci. Zvýši sa efektivita realizácie projektov v obci a napĺňanie cieľov PHSR.

Samotná komunikačná stratégia by mala vychádzať z cieľov PHSR a obsahovať konkrétne opatrenia v oblasti informovania a komunikácie. Komunikačná stratégia PHSR vychádza z nasledovných všeobecných princípov komunikácie:

- flexibilita komunikácie – prístup aktuálnych informácií,
- kontinuita komunikácie – pravidelnosť v informovaní a

- dostupnosť komunikácie – rôznorodosť využívaných nástrojov.

Komunikačná stratégia je vyjadrením spôsobu, akým bude obec zabezpečovať informovanosť a komunikáciu počas obdobia realizácie PHSR do roku 2022.

4.3.5 Prípravná fáza PHSR

Aby mala samospráva pri realizácii svojich rozvojových projektov podporu miestnej verejnosti je dôležité zapájať miestne obyvateľstvo už do prípravy PHSR. Zároveň by mala byť verejnosť priebežne informovaná o postupe prípravy a spracovania rozvojovej stratégie a mala by mať možnosť aktívne vstupovať do procesu prípravy dokumentu.

V prvej fáze bolo potrebné zabezpečiť základnú informovanosť predstaviteľov samosprávy spojenú so zmenou platnej legislatívy týkajúcej sa regionálneho rozvoja na národnej úrovni. Zmeny sa týkali novelizácie zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 309/2014 Z. z. platného od roku 2015. Okrem toho bola v roku 2015 vypracovaná nová metodika na vypracovanie PHSR obce/obcí/VÚC, ktorá má za cieľ zjednotiť proces spracovania PHSR na miestnej i regionálnej úrovni. Nová metodika priniesla so sebou množstvo nových analýz, prehľadov, metód a postupov spracovania, ktoré si vyžadovali samostatné odborné prístupy a vysvetlenia za účelom nastavenia konkrétnych postupov realizácie prípravy stratégie a spracovania samotného dokumentu PHSR. Predstavitelia samosprávy sa zúčastňovali na doplňujúcich seminároch informujúcich o aktuálnych zmenách v postupoch a ich konkrétnom uplatnení. Následne bolo potrebné zabezpečiť internú komunikáciu a informovať miestnych poslancov a pracovníkov obecného úradu. Za účelom odborného poradenstva a výmeny aktuálnych informácií boli realizované stretnutia zástupcov miestnej samosprávy s externými poradenskými organizáciami príp. inštitúciami poskytujúcimi poradenstvo pri podpore regionálneho rozvoja. Stretnutia prebiehali pri partnerskej spolupráci obcí regionálneho združenia miest a obcí Rudohorie v záujme zabezpečenia jednotného pochopenia metodických postupov a nastavenia jednotného systému vypracovania PHSR konkrétnych obcí.

Na základe novej metodiky na vypracovanie PHSR bolo dôležité prehĺbiť medzisektorovú spoluprácu medzi miestnym verejným a súkromným sektorom vrátane zapojenia verejnosti, miestnych organizácií, záujmových združení a spolkov. To si vyžadovalo osobitný prístup pri oslovení, aktivizácii, informovaní a zapojení všetkých dotknutých aktérov do spolupráce. Využitie boli predovšetkým nasledovné metódy informovania a zapájania do spolupráce:

- **stretnutia** – formálne, neformálne alebo pracovné stretnutia starosta – zamestnanci úradu, starosta – poslanci, starosta – miestne osobnosti (lídri) miestnych záujmových skupín, starosta - starostovia okolitých obcí, starosta –

odborné poradenské skupiny, stretnutia pracovných skupín a riadiaceho tímu pre prípravu PHSR;

- **rozhovory a prieskumy** – príprava a realizácia dotazníkového prieskumu pre verejnosť;
- **odborné poradenstvo** – využívanie odborných poradenských služieb, zriadenie miestnej poradenskej a pracovnej skupiny pre prípravu PHSR;
- **využitie existujúcich médií** – informovanie prostredníctvom miestnych novín, rozhlasu, informačnej úradnej tabule, WEB stránky a rôznych spôsobov elektronickej komunikácie.

4.3.6 Realizačná fáza PHSR

Jej cieľom je počas jednotlivých rokov obdobia realizácie PHSR informovať o rozvojovej stratégii obce verejnosť, nadväzovať a udržiavať partnerské vzťahy a medzisektorovú spoluprácu v obci, informovať a motivovať špecializované cieľové skupiny k podávaniu projektov, podávať správy o plnení PHSR, pravidelne vyhodnocovať a aktualizovať vybrané časti PHSR.

Počas realizačnej fázy PHSR bude informovanie a komunikácia zabezpečená na základe nasledovných opatrení:

1. Informovanosť a medializácia;
2. Komunikácia s partnermi;
3. Komunikácia so špecializovanými cieľovými skupinami;
4. Hodnotenie a aktualizácia PHSR.

Jednotlivé opatrenia budú realizované prostredníctvom nasledovných aktivít:

Tabuľka č. 39

Opatrenie	Aktivity	Rok realizácie
Prípravná fáza	<ul style="list-style-type: none"> - Informovanie a spolupráca s partnermi pre PHSR - Informovanie o postupe prác spracovania PHSR - Zverejňovanie pracovných verzii PHSR - Verejné prerokovanie vybraných častí PHSR - Zverejnenie finálnej verzie PHSR (po zapracovaní pripomienok). 	2015 - 2016
Realizačná fáza Informovanosť a medializácia	<ul style="list-style-type: none"> - Informačná kampaň po schválení PHSR - WEB stránka obce, - úradná informačná tabuľa, - miestne noviny a rozhlas, - sociálne siete, - tlačené materiály, 	2016

	<ul style="list-style-type: none"> - informovanie na verejných podujatiach. 	
	<ul style="list-style-type: none"> - Informovanie partnerov a verejných inštitúcií o platnom PHSR (združenie obcí, MAS, VÚC a pod.) - listy, - tlačené materiály, - digitálne médiá (CD, USB), - WEB stránka. 	2016
	<ul style="list-style-type: none"> - Pravidelné informovanie o aktivitách, realizovaných projektoch a aktualitách ohľadom PHSR - WEB stránka obce, - úradná informačná tabuľa, - miestne noviny a rozhlas, - sociálne siete, - formálne a neformálne stretnutia s verejnosťou, - tlačené materiály, - pracovné stretnutia, - informovanie na verejných podujatiach. 	2016 – 2022
	<ul style="list-style-type: none"> - Pravidelná propagácia PHSR a realizovaných projektov v obci - miestne a regionálne médiá (noviny, televízia, rozhlas, internet), - digitálne médiá (foto, video, DVD, CD, USB, aplikácie PC/mobil/tablet), - propagačné materiály (letáky, brožúry, plagáty, banery), - propagačné podujatia (výstavy a expozície, konferencie, semináre, exkurzie a pod.) 	2016 – 2022
	<ul style="list-style-type: none"> - Pravidelné prieskumy verejnej mienky, názorov a celkového vnímania rozvoja obce verejnosťou - dotazníkové prieskumy pre širokú verejnosť, - prieskumy verejnej mienky, - verejné stretnutia. 	2016 – 2022
	<ul style="list-style-type: none"> - Záverečná informačná a propagačná kampaň - WEB stránka obce, - úradná informačná tabuľa, - miestne noviny a rozhlas, - sociálne siete, - tlačené materiály, - informovanie na verejných podujatiach. 	2020 - 2022
<p>Realizačná fáza</p> <p>Komunikácia s partnermi</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Oslovenie existujúcich a nových partnerov - listy, - informačná tabuľa, - návštevy, - motivačné stretnutia. - Spolupráca s partnermi (príprava a realizácia spoločných projektov, spoločných aktivít a podujatí) - dohody o partnerstve a spolupráci, - elektronická komunikácia, - pracovné stretnutia, - odborné poradné alebo pracovné skupiny, - vzdelávacie odborné semináre, programy. - Pravidelná komunikácia a informovanie partnerov - úradná informačná tabuľa, - miestne noviny a rozhlas, 	2016 - 2022

	<ul style="list-style-type: none"> - elektronická komunikácia, - listy a tlačené materiály, - výstavy a exkurzie, - osobné a verejné stretnutia. 	
<p>Realizačná fáza</p> <p>Komunikácia so špecializovanými cieľovými skupinami</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Oslovenie zástupcov miestnych komunít a záujmových skupín resp. ich neformálnych lídrov - miestne noviny a rozhlas, - úradná informačná tabuľa, - elektronická komunikácia a sociálne siete, - tlačené materiály, - verejné stretnutia a podujatia. - Spolupráca s dotknutými špecializovanými skupinami - pracovné stretnutia, - miestne poradné alebo pracovné skupiny, - verejné stretnutia a návštevy, - dotazníkové prieskumy. - Informovanie a vzdelávanie špecializovaných skupín - úradná informačná tabuľa, - miestne noviny a rozhlas, - elektronická komunikácia a sociálne siete, - listy a tlačené materiály, - výstavy a exkurzie, - vzdelávacie odborné semináre, programy a konferencie. 	2016 - 2022
<p>Realizačná fáza</p> <p>Hodnotenie a aktualizácia PHSR</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Vypracovanie a archivácia sprievodnej dokumentácie priebežného monitorovania, hodnotenia a postupnej realizácie PHSR - príprava ročnej správy o plnení PHSR, - ročné komunikačné plány, - monitoring a aktualizácia akčných plánov, - nové dohody o partnerstvách, - záznamy z rokovaní pracovných a poradných skupín, - plánovacie formuláre prieskumov, - evidencia a karty podnikateľských subjektov, - evidencia a karty MVO/združení/spolkov, - stav projektovej pripravenosti, - hodnotiace tabuľky pre výber projektov, - formuláre na prípravu projektov, - nákladovo výnosové analýzy projektov a - záznamy z prerokovaní aktualizácií PHSR (komisie, verejnosť). 	2016 – 2022

Zdroj: vlastné spracovanie

4.3.7 Komunikačné plány PHSR

Miestna samospráva si na základe komunikačnej stratégie na každý rok realizácie PHSR navrhne konkrétne komunikačné a informačné aktivity (projekty), ktoré budú spracované do ročných komunikačných plánov.

Komunikačné plány budú zahŕňať:

- analýzu realizovaných informačných a komunikačných aktivít pre jednotlivé cieľové skupiny na základe stanovených opatrení a vyhodnotenie ich úspešnosti,
- návrh a vyhodnotenie relevantných ukazovateľov výstupov a výsledkov vrátane stanovenia cieľových ukazovateľov na daný rok,
- časový harmonogram uskutočnenia plánovaných aktivít,
- detailnejšie rozpracovanie konkrétnych aktivít na 12 mesiacov v danom roku,
- návrh finančného zabezpečenia na jednotlivé aktivity plánované v danom roku,
- predbežné finančné alokácie na ďalšie roky,
- osoby zodpovedné za prípravu a realizáciu jednotlivých komunikačných aktivít a
- osoby zodpovedné za vypracovanie záznamov a archiváciu sprievodnej dokumentácie (prezenčné listiny, zápisy, fotodokumentácia a pod.) z jednotlivých komunikačných alebo informačných aktivít.

Ročné komunikačné plány budú vypracované na základe vzorového formuláru, ktorý je v súlade s platnou metodikou na vypracovanie PHSR. Vzorový formulár komunikačného plánu pre fázu realizácie PHSR (v súlade s aktuálne platnou metodikou – verzia 2.0) tvorí prílohu PHSR.

4.4 AKČNÝ PLÁN S HARMONOGRAMOM PHSR

Tabuľka č. 40 Akčný plán

Akčný plán						
P. č.	Názov projektu	Opatrenie, aktivita	Termín (rok)	Zodpovedný	Financovanie	Ukazovateľ výstupu
1	Výstavba futbalového ihriska s trávnatou plochou	1.4.2/výstavba futbalového ihriska	2019	starosta, zastupiteľstvo	Obec + euro fondy	
2	Výstavba zázemia športového areálu	1.4.2/výstavba futbalového ihriska	2016	starosta, zastupiteľstvo	Obec + euro fondy	
3	Prívod pitnej vody do športového areálu	1.4.2/výstavba športového areálu – viacúčelového ihriska	2020	starosta, zastupiteľstvo	Obec + euro fondy	
4	Zateplenie kultúrneho domu	1.4.1/rekonštrukcia a revitalizácia kultúrneho domu a jeho okolia s využitím alternatívnych zdrojov energie	2017	starosta, zastupiteľstvo	Obec + euro fondy	
5	Rekonštrukcia elektrických rozvodov v KD	1.4.1/rekonštrukcia a revitalizácia kultúrneho domu a jeho okolia s využitím alternatívnych zdrojov energie	2017	starosta, zastupiteľstvo	Obec + euro fondy	
6	Rekonštrukcia ústredného kúrenia v KD	1.4.1/rekonštrukcia a revitalizácia kultúrneho domu a jeho okolia s využitím alternatívnych zdrojov energie	2017	starosta, zastupiteľstvo	Obec + euro fondy	
7	Vnútorne úpravy v KD	1.4.1/rekonštrukcia a revitalizácia kultúrneho domu a jeho okolia s využitím alternatívnych zdrojov energie	2017	starosta, zastupiteľstvo	Obec + euro fondy	
8	Rekonštrukcia miestnych komunikácií	1.3.1/rekonštrukcia miestnych komunikácií	2016	starosta, zastupiteľstvo	Obec + euro fondy	
9	Obnova zelene na verejných priestranstvách a rekonštrukcia parku	3.2.1/úprava verejných priestranstiev – výsadba zelene	2018	starosta, zastupiteľstvo	Obec + euro fondy	
10	Rekonštrukcia verejného osvetlenia v centrálnom parku obce	1.3.3/rekonštrukcia verejného osvetlenia v centrálnom parku	2016	starosta, zastupiteľstvo	Obec + euro fondy + súkromné dary	
11	Výstavba chodníkov vedľa miestnych komunikácií	1.3.1/výstavba chodníkov, mostov, rigolov	2020	starosta, zastupiteľstvo	Obec + euro fondy	

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Vyšný Klátov na roky 2016 - 2022

12	Rekonštrukcia miestneho rozhlasu	1.3.2/rekonštrukcia miestneho rozhlasu a jeho údržba	2020	starosta, zastupiteľstvo	Obec + euro fondy	
13	Rekonštrukcia múzea a jeho okolia	1.4.1/rozšírenie priestorov obecného múzea a jeho dovybavenie	2022	starosta, zastupiteľstvo	Obec + euro fondy	
14	Rekonštrukcia Domu smútku	1.4.1/rekonštrukcia domu smútku	2022	starosta, zastupiteľstvo	Obec + euro fondy + MK SR	
15	Obnova centrálnych križov, rekonštrukcia chodníkov a oplotenia v centoríne	1.4.4/úprava cintorína	2020	starosta, zastupiteľstvo	Obec + euro fondy	
16	Rekonštrukcia zastávok pre MHD	1.3.1/komplexná rekonštrukcia autobusových zastávok	2022	starosta, zastupiteľstvo	Obec + euro fondy	
17	Výstavba odvodňovacích kanálov, priepustov a rigolov	1.3.1/výstavba chodníkov, mostov, rigolov	2019	starosta, zastupiteľstvo	Obec + euro fondy	
18	Rekonštrukcia sociálnych zariadení v MŠ	1.4.5/rekonštrukcia vzdelávacích zariadení a okolia	2017	starosta, zastupiteľstvo	Obec + euro fondy	
19	Nákup plynových, elektrických kuchynských zariadení a nábytku	1.4.5/nákup potrebného vybavenia pre správny chod zariadení určených na vzdelávanie	2018	starosta, zastupiteľstvo	Obec + euro fondy	
20	Rekonštrukcia verejných studní	3.2.1/čistenie studní v obci	2022	starosta, zastupiteľstvo	Obec + euro fondy	
21	Rekonštrukcia detského ihriska v centre obce	1.4.2/výstavba detského ihriska	2019	starosta, zastupiteľstvo	Obec + euro fondy	
22	Výstavba detského ihriska pre MŠ	1.4.5/rekonštrukcia vzdelávacích zariadení a okolia	2017	starosta, zastupiteľstvo	Obec + euro fondy	
23	Návrh dodatku a schválenie dodatku územného plánu obce	1.1.1/pravidelná aktualizácia ÚPD	2018	starosta, zastupiteľstvo	Obec + euro fondy	

Zdroj: Metodika na vypracovanie PHSR, verzia 2.0; obec Vyšný Klátov

5. FINANČNÁ ČASŤ

Finančná časť PHSR obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie programu rozvoja obce.

Sumarizácia je celkovým prehľadom plánovaných finančných prostriedkov počas celej platnosti schváleného PHSR.

5.1 FINANČNÝ PLÁN PHSR

Tabuľka č. 41 Formulár F1 – Indikatívny rozpočet – sumarizácia

	Rok							Spolu
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
I. Hospodárska oblasť	293 180	128 544	93 000	35 000	95 000	-	75 000	719 724 €
II. Sociálna oblasť	40 000	38 000	-	28 000	-	-	30 000	136 000 €
III. Environmentálna oblasť	-	-	50 000	-	3 000	-	13 000	66 000 €

Zdroj: Metodika na vypracovanie PHSR, verzia 2.0; obec Vyšný Klátov

5.2 FINANČNÝ RÁMEC PHSR

Tabuľka č. 42 Formulár F2 - Finančný rámec pre realizáciu PHSR obce

Číslo opatrenia	Kód a názov projektu/aktivity	Klasifikácia stavieb - trieda	Hlavný ukazovateľ - výsledku, dopadu	Termín realizácie projektu	RN Spolu a=b+e+f	Verejné zdroje celkom b=c+d	Verejné zdroje		Súkromné zdroje e	Úverové zdroje f
							Národné celkom c	EÚ (EŠIF) celkom d		
I. Hospodárska politika										
1.1.1	Návrh dodatku a schválenie dodatku územného plánu obce			2018	18 000 €	17 100	3 420	13 680	900	0
1.4.5	Nákup plynových, elektrických kuchynských zariadení a nábytku			2018	75 000 €	71 250	14 250	57 000	3 750	0
1.4.1	Rekonštrukcia ústredného kúrenia v KD			2017	33 550 €	31 872,5	6 374,5	25 498	1 677,5	0
1.4.1	Rekonštrukcia el. rozvodov v KD			2017	41 630 €	39 548,5	7 909,7	31 638,8	2 081,5	0
1.3.1	Rekonštrukcia miestnych komunikácií			2016	200 000 €	190 000	38 000	152 000	10 000	0
1.3.1	Výstavba chodníkov vedľa miestnych komunikácií			2020	20 000 €	19 000	3 800	15 200	1 000	0

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Vyšný Klátov na roky 2016 - 2022

1.3.1	Rekonštrukcia zastávok MHD			2022	25 000 €	23 750	4 750	19 000	1 250	0
1.3.1	Výstavba odvodňovacích kanálov, priepustov a rigolov			2019	35 000 €	33 250	6 650	26 600	1 750	0
1.4.4	Obnova centrálnych križov, rekonštrukcia chodníkov a oplotenia v cintoríne			2020	35 000 €	33 250	6 650	26 600	1 750	0
1.3.3	Rekonštrukcia verejného osvetlenia v centrálnom parku			2016	18 000 €	17 100	3 420	13 680	900	0
1.3.2	Rekonštrukcia rozhlasu			2020	60 000 €	57 000	11 400	45 600	3 000	0
1.4.1	Zateplenie kultúrneho domu			2017	76 236 €	72 424,2	14 484, 84	57 939, 36	3 811 ,8	0
1.4.4	Rekonštrukcia Domu smútku			2022	50 000 €	47 500	9 500	38 000	2 500	0
1.4.1	Vnútorne úpravy v KD			2017	52 308 €	49 69 2,6	9 938 ,52	39 75 4,08	2 615 ,4	0
II. Sociálna politika										
1.4.2	Výstavba futbalového ihriska s trávnatou plochou			2019	13 000 €	13 350	2 470	10 680	650	0
1.4.2	Výstavba zázemia športového areálu			2016	40 000 €	38 000	7 600	30 400	2 000	0
1.4.1	Rekonštrukcia múzea a jeho okolia			2022	30 000 €	28 500	5 700	22 800	1 500	0
1.4.5	Rekonštrukcia sociálnych zariadení v MŠ			2017	28 000 €	26 600	5 320	21 280	1 400	0
1.4.2	Rekonštrukcia detského ihriska v centre obce			2019	15 000 €	14 250	2 850	11 400	750	0
1.4.5	Výstavba detského ihriska pre MŠ			2017	10 000 €	9 500	0	0	500	0
III. Environmentálna politika										
1.4.2	Prívod pitnej vody do športového areálu			2020	3 000 €	0	0	0	3 000	0
3.2.1	Rekonštrukcia verejných studní			2022	13 000 €	13 350	2 470	10 680	650	0
3.2.1	Obnova zelene na verejných priestranstvách a rekonštrukcia parku			2018	50 000 €	47 500	9 500	38 000	2 500	0
Celkom					941 724	893 787,8	176 457,56	707 430,24	49 936,2	0

Zdroj: Metodika na vypracovanie PHSR, verzia 2.0; obec Vyšný Klátov

ZÁVER

PHSR obce Vyšný Klátov je spracovaný na obdobie 7 rokov, teda na obdobie 2016 – 2022. Dokument je spracovaný v súlade s novelizáciou zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 309/2014 Z. z., ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2015. Pri spracovaní dokumentu bola zohľadnená odporúčaná Metodika na vypracovanie PHSR obce/obcí/VÚC (verzia 2.0) spracovaná Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Vyšný Klátov spolu s Územným plánom Vyšný Klátov vytvárajú základ pre všestranný a udržateľný rozvoj obce v najbližšom období. Vychádza z konkrétnych podmienok riešeného územia a aktuálnych potrieb miestnych obyvateľov, podnikateľov a rôznych záujmových skupín pôsobiacich v obci. Dokument bol spracovávaný a pripomienkovaný za aktívnej účasti zástupcov obce, členov pracovných skupín, miestnych obyvateľov a partnerov. Zapojená bola aj miestna verejnosť, ktorá mohla vyjadriť svoje názory prostredníctvom dotazníkového prieskumu, účasťou na zasadnutiach pracovných skupín a postupným pripomienkovaním jednotlivých častí dokumentu po ich spracovaní. Spoločné viac sektorové stretnutia boli dôležité predovšetkým pri spracovaní nasledovných častí dokumentu:

- Analýza SWOT
- Problémová analýza
- Stanovenie základných potrieb územia
- Vízia a strategický cieľ územia
- Špecifické ciele a priority stratégie
- Opatrenia a aktivity stratégie.

Takto spoločne navrhnutý rámec budúceho rozvoja predstavuje záruku, že PHSR obce je skutočným strategickým rozvojovým dokumentom s cieľom dosiahnuť konkrétne budúce výsledky zamerané na rast životnej úrovne miestnych obyvateľov.

Koordinácia prípravy, odborné poradenstvo a výsledné spracovanie jednotlivých častí dokumentu bolo zabezpečené externou organizáciou, ktorá zabezpečovala odborný dohľad a garanciu dodržiavania predpísaných postupov v zmysle platnej legislatívy o podpore regionálneho rozvoja a odporúčanej metodiky na vypracovanie PHSR. Spracované jednotlivé časti dokumentu boli priebežne pripomienkované členmi pracovných skupín, zástupcami obce, partnermi a nakoniec bol celý dokument v záverečnej fáze verejne pripomienkovaný, prerokovaný a nakoniec schválený obecným zastupiteľstvom.

Keďže sa jedná o dokument miestneho významu nie je potrebné (v zmysle metodiky na vypracovanie PHSR, verzia 2.0, str. 62) zabezpečiť posudzovanie jeho vplyvu na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (SEA).

Schválenie PHSR v súlade s legislatívou je posledným krokom jeho prípravy, ale prvým krokom jeho realizácie v nasledujúcom období.

Všetky práva, predovšetkým autorské právo tohto dokumentu sú chránené autorským zákonom. Všetky práva sú vyhradené, najmä právo na kopírovanie, distribúciu a preklad. Žiadna časť nesmie byť akoukoľvek formou (tlačou, fotokópiou, elektronickým alebo iným spôsobom) bez predchádzajúceho písomného súhlasu organizácie Centrum regionálneho rozvoja Košického kraja, n. o. reprodukována alebo s použitím elektronického off-line systémov ukladaná do pamäti, spracovávaná či šírená.

Pod'akovanie

Starostovi obce Vyšný Klátov za aktívnu spoluprácu, vynaložené úsilie pri príprave Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Vyšný Klátov a za podnetné informácie, ktoré výrazne prispeli k spracovaniu .

Všetkým pracovným skupinám a poslancom za mimoriadny čas venovaný riešeniu problematiky spojenej so spracovávaním Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Vyšný Klátov.

Obec touto cestou d'akuje aj rôznym inštitúciám (ŠÚSR, ÚPSVaR a iné), ktoré svojimi údajmi pomohli vyplniť časti PHSR.

PRÍLOHY

Príloha č. 1 Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PHSR

Základný riadiaci tím

Funkcia v riadiacom tíme	Meno člena základného tímu	Funkcia v pracovnom zaradení
garant PHSR	Ondrej Jusko	starosta/starostka/primátorka
člen	Jozef Macko	poslanec obecného zastupiteľstva
člen	Ing. Alena Cirnerová	poslanec obecného zastupiteľstva
člen	Eva Čižmárová	zástupca živnostníkov
člen	Dana Michalanská	zástupca obyvateľov obce
člen	Ing. Viera Mihoková	zástupca externej firmy spolupracujúcej pri príprave PHSR

Zdroj: Metodika na vypracovanie PHSR, verzia 2.0; obec Vyšný Klátov

Pracovná skupina č. 1 – hospodárska

Funkcia v pracovnej skupine	Meno člena pracovnej skupiny	Funkcia v pracovnom zaradení
gestor skupiny	Rudolf Mačinga	živnostník
koordinátor	Marcela Sceranková	pracovník školstva
metodik	Ing. Alena Cirnerová	poslanec

Zdroj: Metodika na vypracovanie PHSR, verzia 2.0; obec Vyšný Klátov

Pracovná skupina č. 2 – sociálna

Funkcia v pracovnej skupine	Meno člena pracovnej skupiny	Funkcia v pracovnom zaradení
gestor skupiny	Miroslav Puškáš	poslanec
koordinátor	Ing. Alena Cirnerová	poslanec
metodik	Marta Juhásová	dôchodca

Zdroj: Metodika na vypracovanie PHSR, verzia 2.0; obec Vyšný Klátov

Pracovná skupina č. 3 – environmentálna

Funkcia v pracovnej skupine	Meno člena pracovnej skupiny	Funkcia v pracovnom zaradení
gestor skupiny	Štefan Juhás	poslanec
koordinátor	Miloš Čižmár	poslanec
metodik	Jozef Macko	zástupca starostu

Zdroj: Metodika na vypracovanie PHSR, verzia 2.0; obec Vyšný Klátov

Príloha č. 2 Zoznam informačných zdrojov použitých v PHSR

Použitá literatúra:

1. Metodika na vypracovanie PHSR (verzia 2.0, február 2015)
2. Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 309/2014 Z. z.
3. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Vyšný Klátov
4. Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001
5. Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Zdroje informácií:

1. Obec Vyšný Klátov
2. Štatistický úrad SR (www.statistics.sk)
3. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Príloha č.3 Zoznam skratiek použitých v PHSR

PHSR – program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce

PO – programovacie obdobie

ŠÚ SR – Štatistický úrad Slovenskej republiky

SODB – Sčítanie obyvateľov, domov a bytov

ÚPSVaR SR – Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

EÚ – Európska únia

ŠR – štátny rozpočet

EŠIF – európske štrukturálne investičné fondy

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Vyšný Klátov na roky 2016 - 2022

Príloha č. 4 Ex-post hodnotenie predchádzajúceho PHSR

v tis. EUR																				
č.	Názov investície - projektu (obec, okres)	Číslo a názov aktivity	Klasifikácia investície (stavby) - triedy	Rok začatia	Ukazovateľ	Cena podľa vykonávacieho projektu		Objem finančných prostriedkov v príslušnom roku spolu			Finančné prostriedky podľa zdrojov									
				Rok dokončenia	Merná jednotka	Celkom	Z toho stavebná časť	Rok	Objem fin. prostriedkov	Z toho verejné investície	Štátny rozpočet	Rozpočet samosprávneho kraja	Rozpočet obce	Štátne účelové fondy	Úvery so zárukou štátu	Rozpočet EÚ	Kód OP	Súkr. zdroje	Iné zdroje	
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
1	Športový areál	2.3.3 Šport a rekreácia	2411 - Športové ihriská	2007		3,35	0,00	2007	3,35	3,35	3,19									
				2007																
2	Kanalizácia	3.1.1 Vodovod, kanalizácia a ČOV	2223 - Miestne kanalizácie	2007		243,97	243,97	2007	243,97	243,97	232,35									
				2007																
3	Kanalizačný prepoj medzi Nižným a Vyšným Klátovom	3.1.1 Vodovod, kanalizácia a ČOV	2223 - Miestne kanalizácie	2008		104,56	104,56	2008	104,56	104,56	99,58									
				2008																
4	Rekonštrukcia miestneho rozhlasu	2.1.2 Informovanosť		2008		8,84	8,84	2008	8,84	8,84	7,94									
				2008																
5	Modernizácia budovy Obecného úradu (výmena okien)		1220 - Budovy pre administratívu	2008		12,18	12,18	2008	12,18	12,18	9,56									
				2008																
6	"NEBO" zakúpenie kontajnera na nebezpečný odpad			2009		3,68	0,00	2009	3,68	3,68	3,50									
				2009																
7	Miestne komunikácie a chodník	2.1.1 Dopravná infraštruktúra	2112 - Miestne komunikácie	2010		120,63	120,63	2010	120,63	120,63	87,84						29,28			
				2010																

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Vyšný Klátov na roky 2016 - 2022

8	Výstavba multifunkčného ihriska	2.3.3 Šport a rekreácia	2411 - Športové ihriská	2012		63,00	63,00	2012	63,00	63,00	63,00									
				2012																
9	Úprava verejného priestranstva	2.3.1 Kultúrna a spoločenská infraštruktúra	2112 - Miestne komunikácie	2012		15,09	15,09	2012	15,09	15,09	3,02								12,07	
				2012																
10	Po náučnom chodníku k meteoritu I. etapa	4.2.2 Oddychové zóny, cyklotrasy a iné turistické chodníky		2012		3,68	3,68	2012	3,68	3,68	3,50		0,18							
				2012																
11	Rekonštrukcia verejného osvetlenia	2.1.3 Iné zariadenia infraštruktúry		2014		166,83	166,83	2014	166,83	166,83	16,68		8,34						141,81	
				2014																
12	Vybudovanie kamerového a zabezpečovacieho systému v obci Vyšný Klátov			2014		8,70	8,70	2014	8,70	8,70	5,00		3,70							
			2014																	

Zdroj: Metodika na vypracovanie PHSR, verzia 2.0; obec Vyšný Klátov

Príloha č. 5 Evidencia podnikateľských subjektov

Číslo	Názov PO/sídlo/Sk NACE:	Počet zamestnancov (rok)
1	PD Klátov , a.s. , so sídlom v Nižnom Klátove	14
2	RAMAS potraviny	2

Zdroj: Metodika na vypracovanie PHSR, verzia 2.0; obec Vyšný Klátov

Číslo:	Názov subjektu:	Právna forma:	IČO:	DIČ:
1	PD Klátov	121	193909	
Sídlo:			Prevádzkareň/Prevádzkarne:	
Hlavná 53, 044 12 Nižný Klátov			Vyšný Klátov	
Predmet činnosti:				Počet zamestnancov:
poľnohospodárska výroba				14
Konateľ/ia:			Kontaktná osoba/y:	
Ing. Ondrej Hudák, Jozef Balog			Ing. Ondrej Hudák	
Kontakty				
adresa:		telefón:	e-mail:	webová stránka:
Hlavná 53, 044 12 Nižný Klátov		055 / 696 71 11	pdklátov@stonline.sk	

Číslo:	Názov subjektu:	Právna forma:	IČO:	DIČ:
2	RAMAS s. r. o.		36170135	
Sídlo:			Prevádzkareň/Prevádzkarne:	
Hlavná 20, 044 12 Nižný Klátov			Vyšný Klátov 114, 044 12 Nižný Klátov	
Predmet činnosti:				Počet zamestnancov:
Predaj potravín, alkoholických a nealkoholických nápojov				2
Konateľ/ia:			Kontaktná osoba/y:	
Radoslav Para			Radoslav Para	
Kontakty				
adresa:		telefón:	e-mail:	webová stránka:
Radoslav Para, Nižný Klátov, Hlavná 20		0907 258 646		

Zdroj: Metodika na vypracovanie PHSR, verzia 2.0; obec Vyšný Klátov

Príloha č. 6 Evidencia mimovládnych organizácií

P. č.	Názov:
1	Komunitné centrum Priateľ
2	Poľovnícke združenie Holica

Zdroj: Metodika na vypracovanie PHSR, verzia 2.0; obec Vyšný Klátov

Číslo:	Názov subjektu:	Právna forma:	IČO:
1.	Komunitné centrum Priateľ	VVS/1-900/90-25820/Priateľ – občianske združenie/	35568046
Sídlo:		Prevádzkareň/Prevádzkarne:	
Jesenského 26, Košice		Vyšný Klátov	
Predmet činnosti:		Cieľová skupina predmetu činnosti:	Počet členov:
práca s deťmi a mládežou v kresťanskom duchu		mládež	200
Štatutárny zástupca:		Kontaktná osoba/y:	
Michal Irsák		Michal Irsák	
Kontakty			
adresa:	telefón:	e-mail:	webová stránka:
Jesenského 26, Košice	0904 738 091		

Číslo:	Názov subjektu:	Právna forma:	IČO:
2.	Poľovnícke združenie Holica		178144016
		Prevádzkareň/Prevádzkarne:	
Vyšný Klátov			
Predmet činnosti:		Cieľová skupina predmetu činnosti:	Počet členov:
chov a lov poľovnej zveri		<i>aktívne činné osoby</i>	22
Štatutárny zástupca:		Kontaktná osoba/y:	
Dr. Ján Valko		Dr. Ján Valko	
Kontakty			
adresa:	telefón:	e-mail:	webová stránka:
Mojmírova 6, 04001 Košice			

Zdroj: Metodika na vypracovanie PHSR, verzia 2.0; obec Vyšný Klátov

Príloha č. 7 Formulár na prípravu projektov

Základné údaje o projektovom zámere č.							
Názov projektu							
Grant							
Kontaktná osoba garanta							
Partneri garanta (spolupráca s)							
Začatie a ukončenie projektu (od do)							
Stav projektu pred realizáciou							
Cieľ projektu							
Výstupy							
Užívatelia							
Indikátory monitoringu							
Zmluvné podmienky							
Riziká							
Poznámky							
Realizácia projektu							
Fáza/míľnik		Súčinnosť iného odboru alebo subjektu			Termín (mesiac/rok)		
Financovanie projektu							
Druh výdavku	Termín (rok)	Náklady spolu (eur)	Z toho verejný zdroj				Z toho súkromný zdroj
			EÚ	ŠR	VÚC	obec	
Spolu							

Zdroj: Metodika na vypracovanie PHSR, verzia 2.0

Príloha č. 8 Formulár komunikačného plánu pre fázu realizácie PHSR

P.č.	Časový rámec	Miesto konania	Cieľová skupina	Forma	Téma, ciele	Vstupné údaje	Výstupy
1.							
2.							
3.							

Zdroj: Metodika na vypracovanie PHSR, verzia 2.0

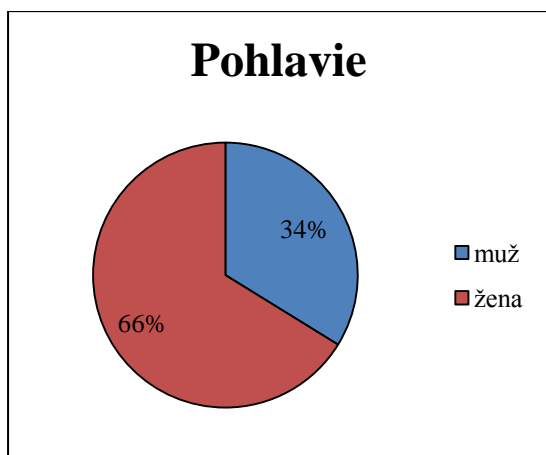
Príloha č. 9 Akčný plán na rok 2016 s výhľadom na roky 2017, 2018

Akčný plán						
P. č.	Názov projektu	Opatrenie, aktivita	Termín (rok)	Zodpovedný	Financovanie	Ukazovateľ výstupu
2	Výstavba zázemia športového areálu	1.4.2/výstavba futbalového ihriska	2016	starosta, zastupiteľstvo	Obec + euro fondy	
4	Zateplenie kultúrneho domu	1.4.1/ rekonštrukcia a revitalizácia kultúrneho domu a jeho okolia s využitím alternatívnych zdrojov energie	2017	starosta, zastupiteľstvo	Obec + euro fondy	
5	Rekonštrukcia elektrických rozvodov v KD	1.4.1/ rekonštrukcia a revitalizácia kultúrneho domu a jeho okolia s využitím alternatívnych zdrojov energie	2017	starosta, zastupiteľstvo	Obec + euro fondy	
6	Rekonštrukcia ústredného kúrenia v KD	1.4.1/ rekonštrukcia a revitalizácia kultúrneho domu a jeho okolia s využitím alternatívnych zdrojov energie	2017	starosta, zastupiteľstvo	Obec + euro fondy	
7	Vnútorne úpravy v KD	1.4.1/ rekonštrukcia a revitalizácia kultúrneho domu a jeho okolia s využitím alternatívnych zdrojov energie	2017	starosta, zastupiteľstvo	Obec + euro fondy	
8	Rekonštrukcia miestnych komunikácií	1.3.1/ rekonštrukcia miestnych komunikácií	2016	starosta, zastupiteľstvo	Obec + euro fondy	
9	Obnova zelene na verejných priestranstvách a rekonštrukcia parku	3.2.1/ úprava verejných priestranstiev – výsadba zelene	2018	starosta, zastupiteľstvo	Obec + euro fondy	
10	Rekonštrukcia verejného osvetlenia v centrálnom parku obce	1.3.3/ rekonštrukcia verejného osvetlenia v centrálnom parku	2016	starosta, zastupiteľstvo	Obec + euro fondy + súkromné dary	
18	Rekonštrukcia sociálnych zariadení v MŠ	1.4.5/ rekonštrukcia vzdelávacích zariadení a okolia	2017	starosta, zastupiteľstvo	Obec + euro fondy	
19	Nákup plynových, elektrických kuchynských zariadení a nábytku	1.4.5/ nákup potrebného vybavenia pre správny chod zariadení určených na vzdelávanie	2018	starosta, zastupiteľstvo	Obec + euro fondy	
22	Výstavba detského ihriska pre MŠ	1.4.5/ rekonštrukcia vzdelávacích zariadení a okolia	2017	starosta, zastupiteľstvo	Obec + euro fondy	
23	Návrh dodatku a schválenie dodatku územného plánu obce	1.1.1/ pravidelná aktualizácia ÚPD	2018	starosta, zastupiteľstvo	Obec + euro fondy	

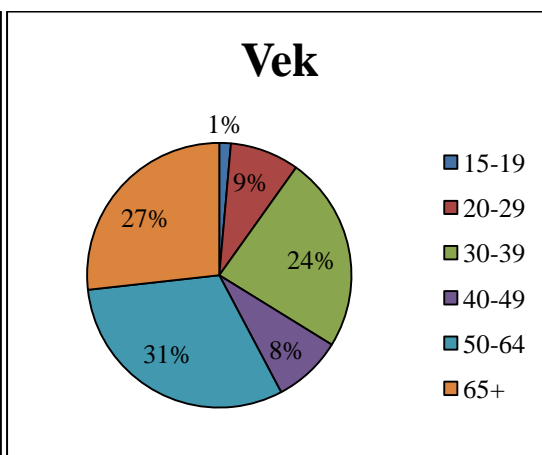
Zdroj: Metodika na vypracovanie PHSR, verzia 2.0; obec Vyšný Klátov

Príloha č. 10 Vyhodnotenie dotazníkového prieskumu

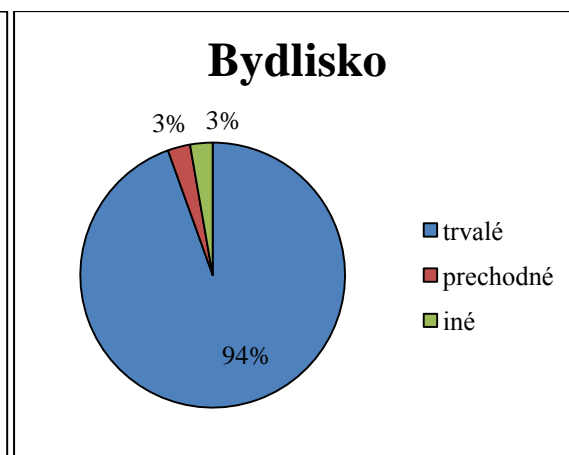
Dotazníkového prieskumu v obci Vyšný Klátov sa zúčastnili predovšetkým občania s trvalým bydliskom v obci, 66% respondentov tvorili ženy a 34% muži, občania rôzneho veku, vzdelania a ekonomickej aktivity. Zúčastnení respondenti by najviac uvítali rozvoj v oblasti rozvoja občianskej vybavenosti a sociálnych služieb a rozvoja odpadového hospodárstva. Bližšie výsledky dotazníkového prieskumu sú graficky zobrazené v nasledovných grafoch.

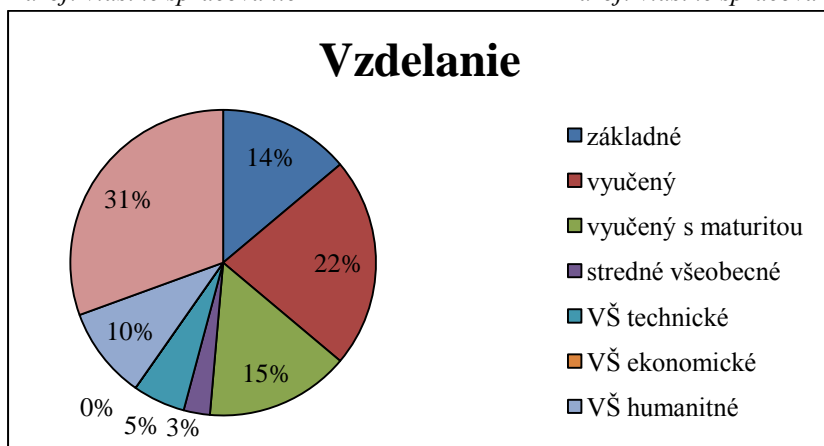
Zdroj: vlastné spracovanie

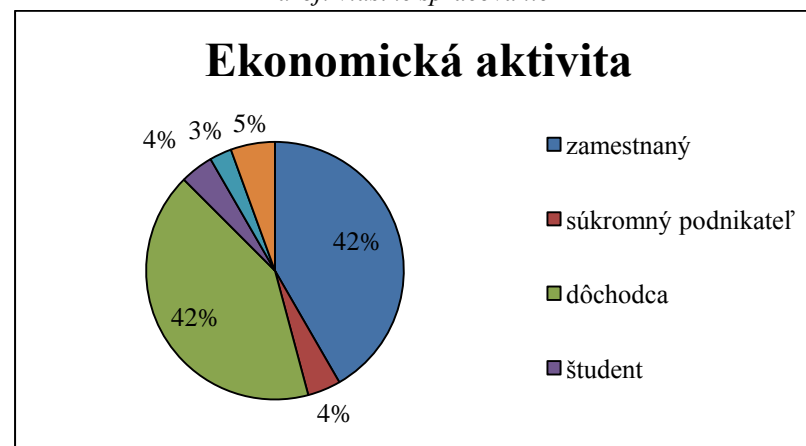
Zdroj: vlastné spracovanie

Zdroj: vlastné spracovanie

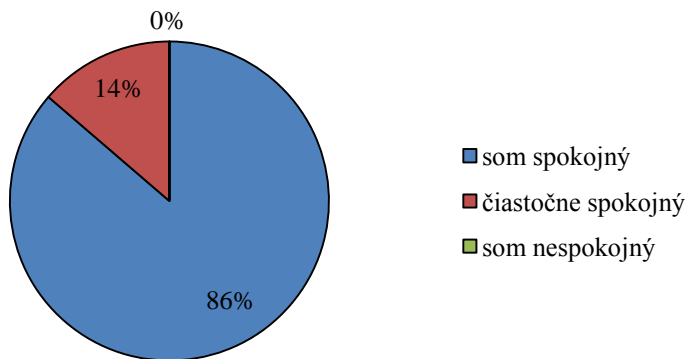

Zdroj: vlastné spracovanie

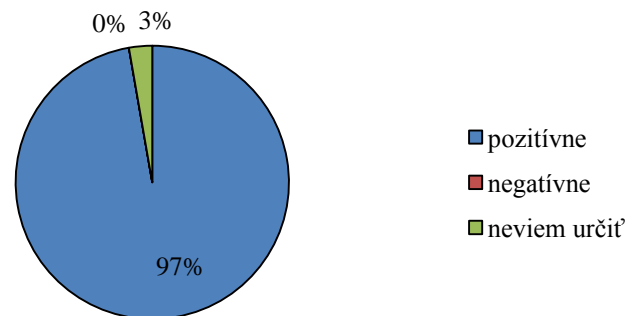
Zdroj: vlastné spracovanie

Spokojnosť s bývaním

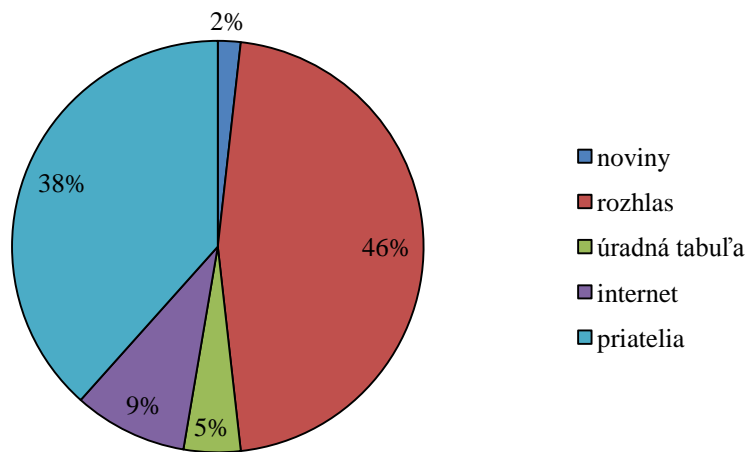
Zdroj: vlastné spracovanie

Hodnotenie rozvoja za posledných 5 rokov

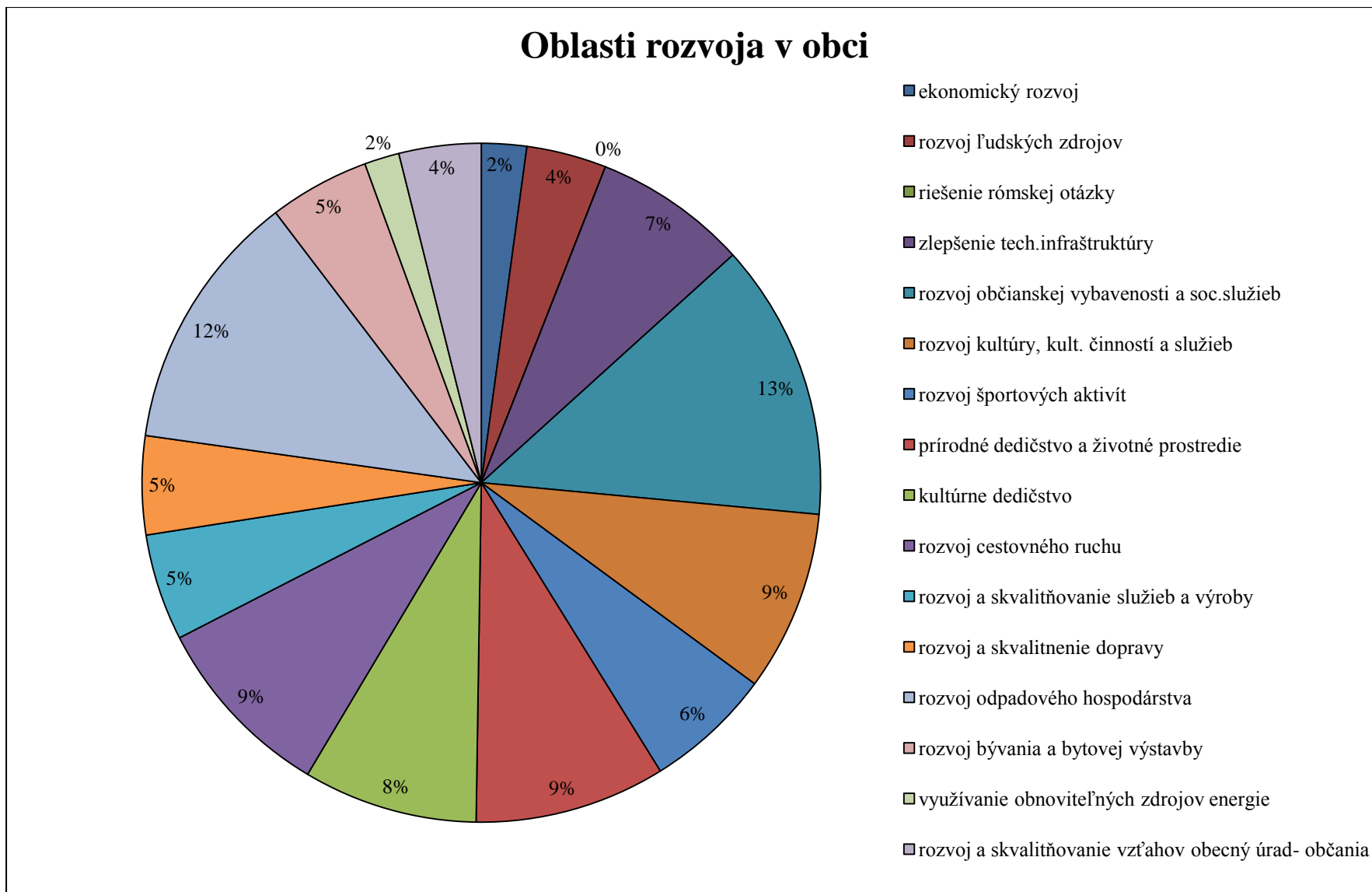

Zdroj: vlastné spracovanie

Čerpanie informácií o obci

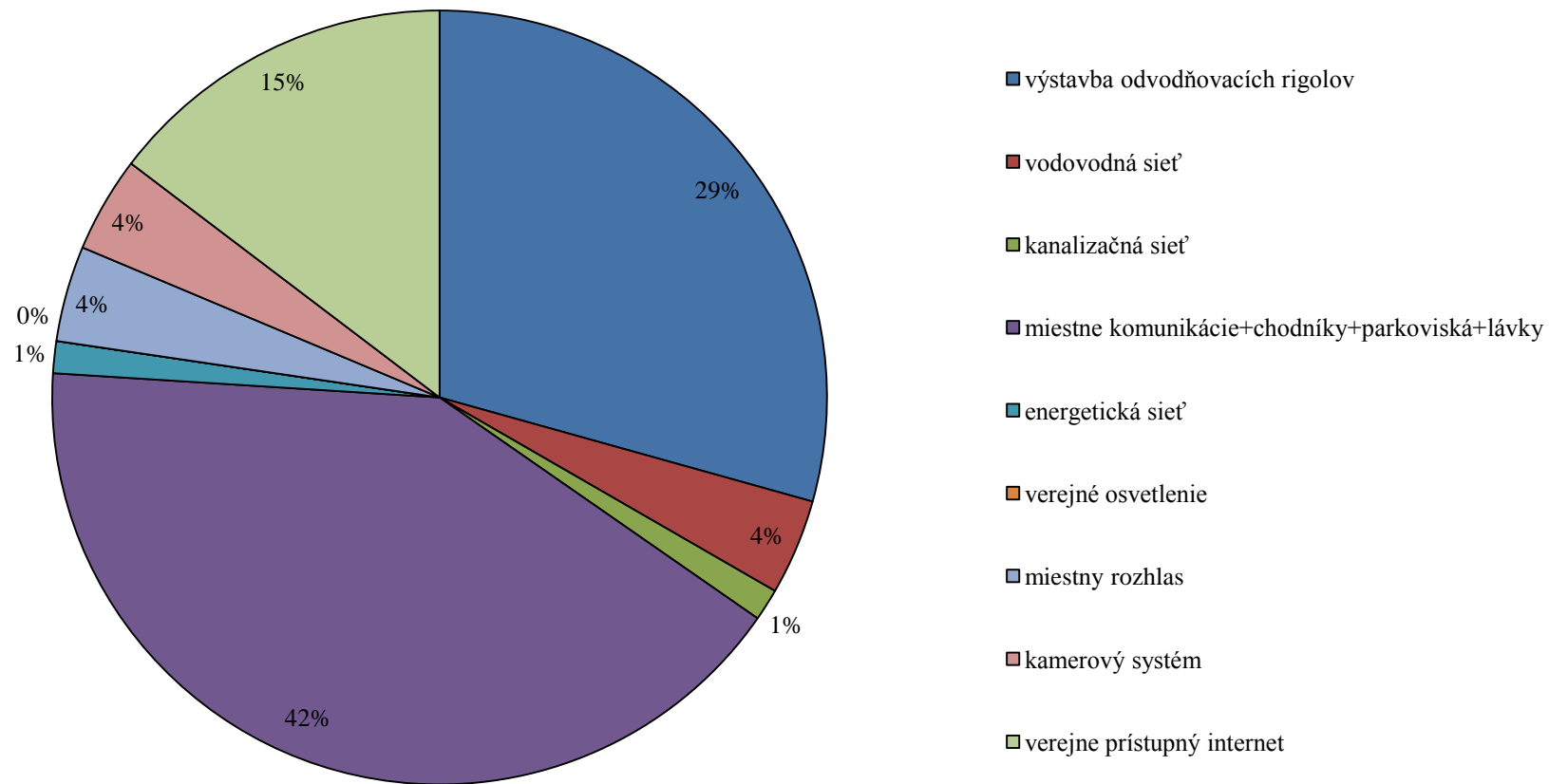

Zdroj: vlastné spracovanie

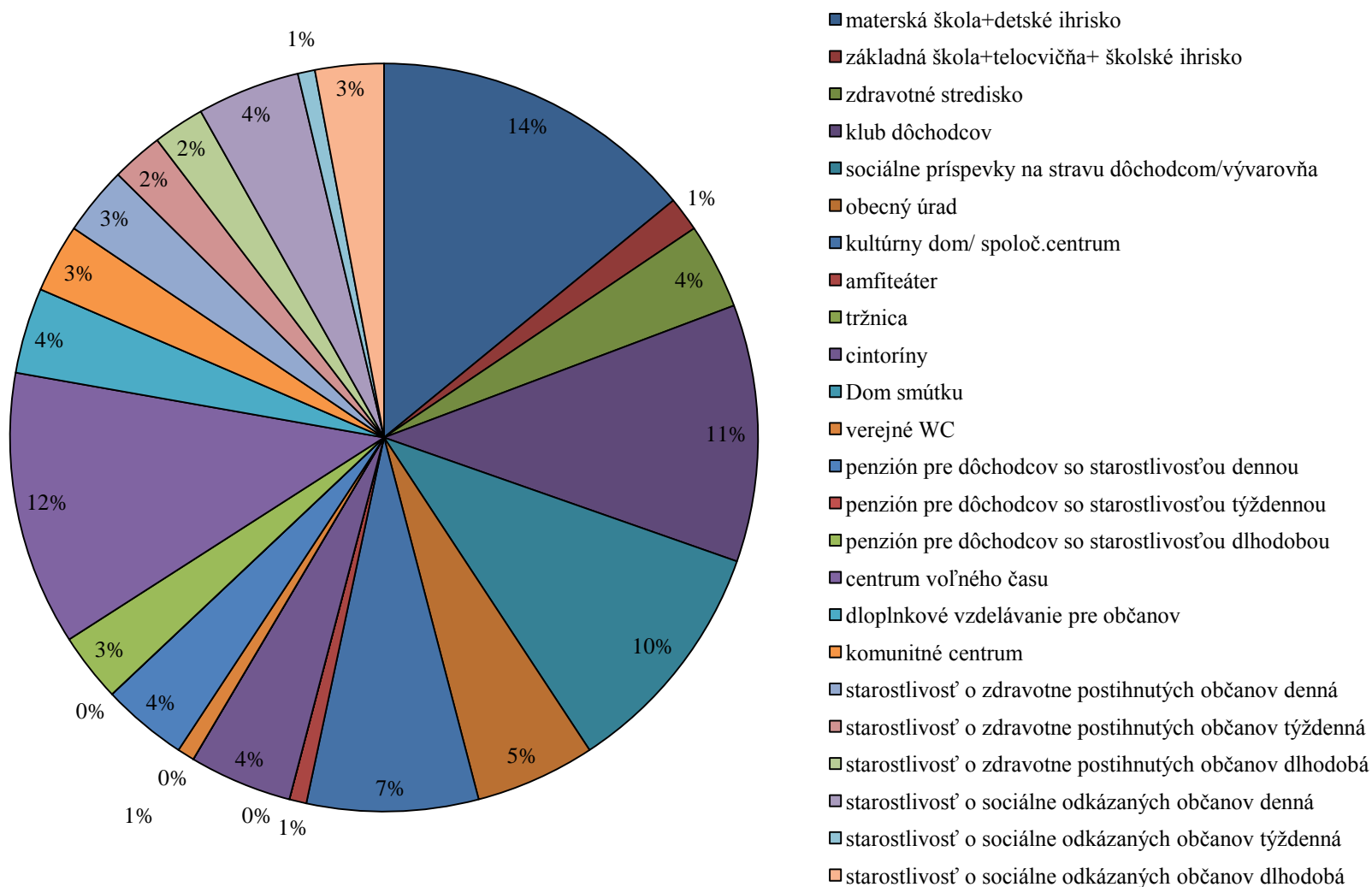
Zdroj: vlastné spracovanie

Zlepšenie technickej infraštruktúry

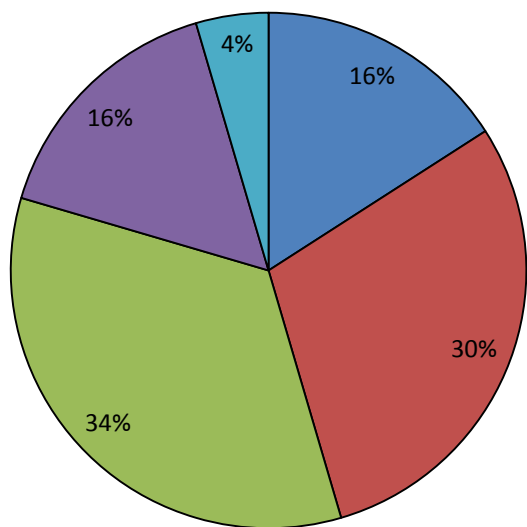
Zdroj: vlastné spracovanie

Rozvoj občianskej vybavenosti a sociálnych služieb

Zdroj: vlastné spracovanie

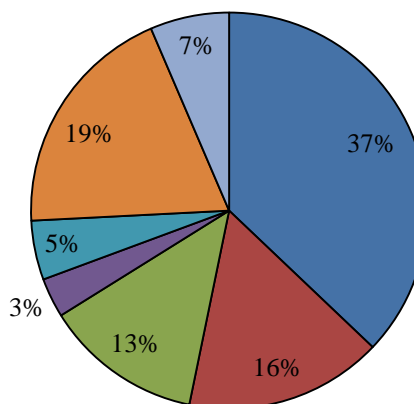
Rozvoj kultúry, kultúrnych činností a služieb

- hudobné festivaly
- tanečné akcie, diskotéky, zábavy
- spoločenské posedenia s kult.programom
- súťaže
- iné

Zdroj: vlastné spracovanie

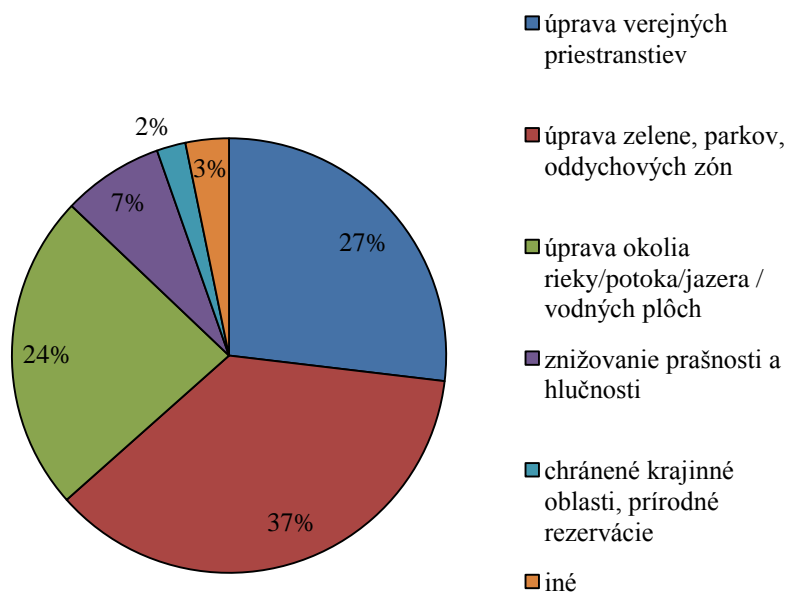
Rozvoj športových aktivít

- detské ihrisko
- multifunkčné športové ihrisko
- futbalový areál
- bowling, kolky
- plaváreň
- kúpalisko
- iné

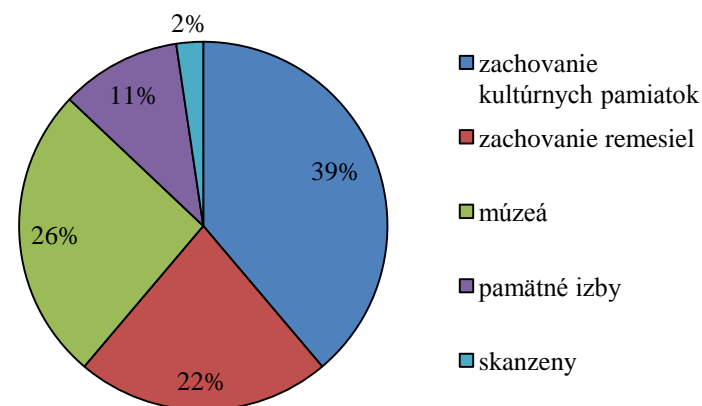
Zdroj: vlastné spracovanie

Prírodné dedičstvo a životné prostredie

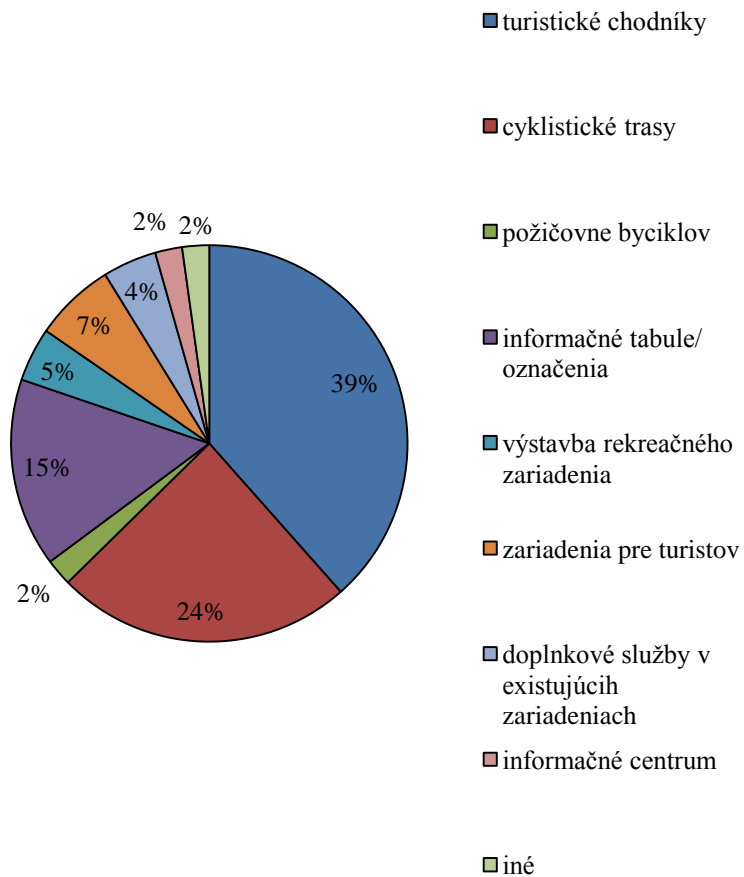
Zdroj: vlastné spracovanie

Kultúrne dedičstvo

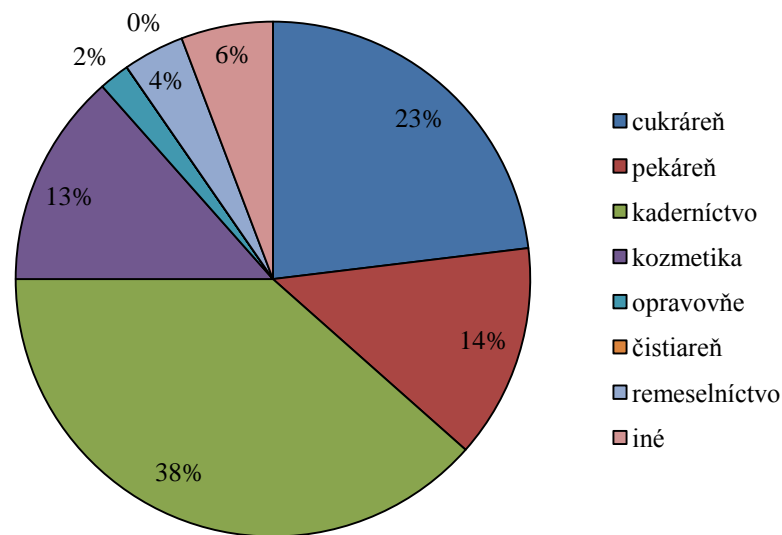
Zdroj: vlastné spracovanie

Rozvoj a skvalitňovanie služieb a výroby

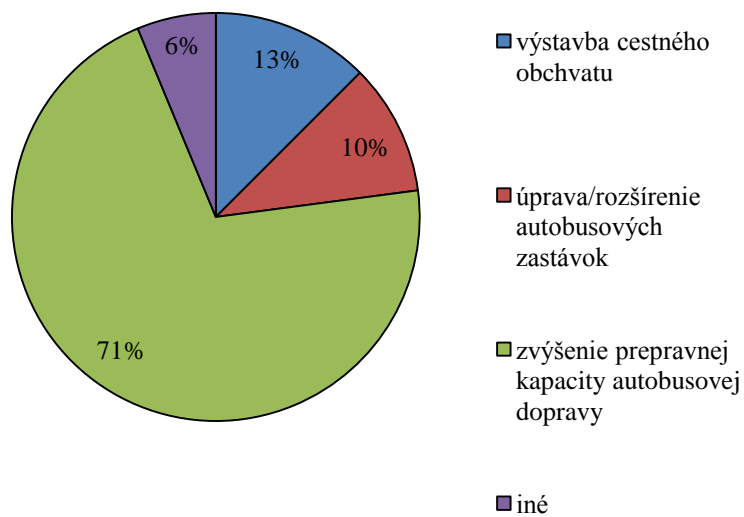
Zdroj: vlastné spracovanie

Rozvoj a skvalitňovanie služieb a výroby

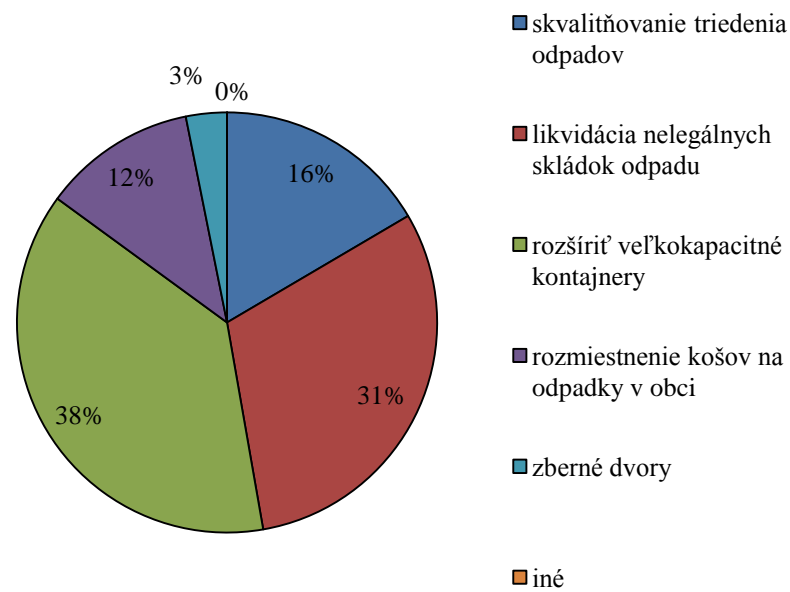
Zdroj: vlastné spracovanie

Rozvoj a skvalitnenie dopravy

Zdroj: vlastné spracovanie

Rozvoj odpadového hospodárstva

Zdroj: vlastné spracovanie